

Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 114/4.8.2017),

όπως ισχύει μετά τους νόμους:

- 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Άττικής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 38/2.3.2018)·
- 4547/2018 «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 102/12.6.2018)·
- 4559/2018 «Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α΄ 142/3.8.2018)·
- 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α΄ 13/29.1.2019)·
- 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 70/7.5.2019)·
- 4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα» (ΦΕΚ Α΄ 134/9.8.2019)·
- 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 167/30.10.2019)·
- 4653/2020 «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης, Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 12/24.1.2020)¹·
- 4692/2020 «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 111/12.6.2020) ·
- 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θεσπίση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 254/21.12.2020)·
- 4821/2021: Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 134/31.7.2021)²
- 4823/2021 «Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 136/3.8.2021).

¹. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 60 ν. 4653/2020, στις διατάξεις του ν. 4485/2017 «όπου αναφέρεται το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων νοείται το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ όπου αναφέρεται ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων νοείται ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων.».

². Σημειώνεται ότι οι ρυθμίσεις των ως άνω νόμων που αντικαθιστούν, τροποποιούν ή καταργούν διατάξεις του ν. 4009/2011, όπως ισχύει, έχουν ληφθεί υπόψη στην από 1.9.2021 επικαιροποίηση του τελευταίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης - Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο διακριτούς παράλληλους τομείς:

α) τον πανεπιστημιακό τομέα, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Πανεπιστήμια»,

β) τον τεχνολογικό τομέα, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

3.³

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, νοούνται ως:

α) «Φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.. Προπτυχιακοί φοιτητές είναι οι φοιτητές που παρακολουθούν τον πρώτο κύκλο σπουδών, μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι εκείνοι που παρακολουθούν τον δεύτερο κύκλο σπουδών και υποψήφιοι διδάκτορες εκείνοι που παρακολουθούν τον τρίτο κύκλο σπουδών.

β) «Φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής»: οι φοιτητές που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι. και εκλογής τους στα όργανα αυτά. Το δικαίωμα αυτό έχουν: αα) οι προπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, ββ) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος του δεύτερου κύκλου σπουδών, και γγ) οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα πέντε (5) πρώτα έτη του τρίτου κύκλου σπουδών. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού χρόνου για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών που παρακολουθούν.

γ) «Σύγκλητος»: η Σύγκλητος Πανεπιστημίου και η Σύγκλητος Τ.Ε.Ι..

³. Η ως άνω παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4521/2018.

δ) «Πρυτανικό Συμβούλιο»: το Πρυτανικό Συμβούλιο Πανεπιστημίου και το Πρυτανικό Συμβούλιο Τ.Ε.Ι..

ε) «Πρύτανης»: ο Πρύτανης Πανεπιστημίου και ο Πρύτανης Τ.Ε.Ι..

στ) «Αντιπρύτανης»: ο Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου και ο Αντιπρύτανης Τ.Ε.Ι..

ζ) «Κοσμητεία»: η Κοσμητεία Σχολής Πανεπιστημίου και η Κοσμητεία Σχολής Τ.Ε.Ι..

η) «Κοσμήτορας»: ο Κοσμήτορας Σχολής Πανεπιστημίου και ο Κοσμήτορας Σχολής Τ.Ε.Ι..

θ) «Πρόεδρος Τμήματος»: ο Πρόεδρος Τμήματος Πανεπιστημίου και ο Πρόεδρος Τμήματος Τ.Ε.Ι..

ι) «Διευθυντής Τομέα»: ο Διευθυντής Τομέα Πανεπιστημίου και ο Διευθυντής Τομέα Τ.Ε.Ι..

ια) «μέλη Δ.Ε.Π.»: το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό των Α.Ε.Ι. το οποίο αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Ως υπηρετούντες λέκτορες νοούνται οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λέκτορες Πανεπιστημίων και καθηγητές εφαρμογών Τ.Ε.Ι.. Η αρχαιότητα μέλους Δ.Ε.Π. ανά βαθμίδα προσδιορίζεται με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της πράξης διορισμού στην οικεία βαθμίδα μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι..

ιβ) «Τίτλος σπουδών»: το πτυχίο ή το δίπλωμα που απονέμεται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση οποιουδήποτε από τους τρεις κύκλους σπουδών.

Άρθρο 3⁴

Α.Ε.Ι. – ακαδημαϊκές ελευθερίες – αναβάθμιση της ποιότητας του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος

1. Στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατοχυρώνεται και προστατεύεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και τη διδασκαλία, η οποία αποτελεί θεσμική εγγύηση της αδέσμευτης και απαραβίαστης επιστημονικής σκέψης, έρευνας και διδασκαλίας.

2. Η ακαδημαϊκή ελευθερία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών, προστατεύονται σε όλους τους χώρους των Α.Ε.Ι., έναντι οποιουδήποτε προσπαθεί να τις καταλύσει ή περιορίσει.

3. Εντός των χώρων των Α.Ε.Ι. οι δημόσιες αρχές ασκούν όλες τις κατά νόμο αρμοδιότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της επέμβασης λόγω τέλεσης αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο 4

Αποστολή των Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

⁴. Το άρθρο 3 ν. 4485/2017 αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 64 ν. 4623/2019**.

α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό,

β) να συμβάλουν στη διά βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια,

γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών και να παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια στους αποφοίτους τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,

δ) να ανταποκρίνονται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, να προωθούν τη διάχυση της γνώσης και την ανάπτυξη των τεχνών, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και να συμβάλουν στο εθνικό σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας στην κατεύθυνση της αειφορίας,

ε) να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή, την αποτελεσματική κινητικότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμμετέχοντας στην ευρωπαϊκή και στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα,

στ) να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και υπευθυνότητα και με σεβασμό στις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ειρήνης και της ισότητας,

ζ) να αναπτύσσουν κοινούς, ανοικτούς πόρους στην εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνολογία και τον πολιτισμό.

2. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής τους, τα Α.Ε.Ι. παρέχουν ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. Στο πλαίσιο αυτό, τα Τ.Ε.Ι. εστιάζουν στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα Ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,

β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,

γ) της ποιότητας της εκπαίδευσης,

δ) της ποιότητας των υπηρεσιών τους, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,

- ε) της διαφάνειας στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους,
- στ) της αμεροληψίας των οργάνων τους κατά την άσκηση του έργου τους και κατά τη λήψη ατομικών και συλλογικών αποφάσεων,
- ζ) της αξιοκρατίας στην επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού τους,
- η) της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

4. Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση και οι επιμέρους στόχοι κάθε Ιδρύματος, μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει ο παρών νόμος, ορίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8, αντίστοιχα.

Άρθρο 5

Ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας Α.Ε.Ι. - Παραρτήματα Α.Ε.Ι.

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται και καταργούνται Α.Ε.Ι. και μεταβάλλεται η έδρα τους, όταν:

α) είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών για την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης ή για την καλλιέργεια νέων επιστημονικών, καλλιτεχνικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα, που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι. που λειτουργούν ή

β) επιβάλλεται από τον δυσανάλογα μεγάλο ή μικρό ετήσιο αριθμό φοιτητών ή αποφοίτων ανά μέλος Δ.Ε.Π. σε ένα Α.Ε.Ι. ή

γ) η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι. όχι μόνο δεν δικαιολογείται επιστημονικά αλλά, αντιθέτως, δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία ή

δ) συνάδει με τις οικονομικές και κοινωνικές αναπτυξιακές ανάγκες και τις δυνατότητες της χώρας ή μιας συγκεκριμένης περιφέρειας.

2.⁵ Για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 1 απαιτείται γνώμη της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων, εκτός από την περίπτωση ίδρυσης νέου Α.Ε.Ι. και γνώμη της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1. Η Σύγκλητος και η ΕΘ.Α.Α.Ε. υποβάλλουν τη γνώμη τους μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή ερωτήματος που τις απευθύνει ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για εξαιρετικούς λόγους, ιδίως, για την υποβολή διευκρινιστικών ερωτημάτων από τα γνωμοδοτούντα όργανα, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων μία μόνο φορά για επτά (7) εργάσιμες

⁵. Η παρ. 2 διαμορφώθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 191 ν. 4823/2021**.

ημέρες. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας αποκλείεται.

3. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 ρυθμίζονται θέματα που συνδέονται με την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή έδρας ή κατάργηση Α.Ε.Ι., όπως ιδίως τα σχετικά με την προσωρινή διοίκηση των μη αυτοδύναμων Α.Ε.Ι. από Διοικούσα Επιτροπή και την πλήρωση των πρώτων θέσεων των μελών Δ.Ε.Π., την κατανομή και την ένταξη φοιτητών και προσωπικού, το χρόνο έναρξης της λειτουργίας των νέων Ιδρυμάτων, την προθεσμία έκδοσης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού τους, τον παρεχόμενο τίτλο σπουδών και τα θέματα αντιστοιχίας και επαγγελματικών προσόντων των παλαιών και νέων πτυχιών.

4. Τα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση υπεισέρχονται αυτοδικαίως, από το χρόνο που ορίζεται στο οικείο προεδρικό διάταγμα και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα, αφού τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας για τα ακίνητα, και σε όλες τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων Ιδρυμάτων. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από το νέο Α.Ε.Ι., χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές. Στα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση, η Σύγκλητος του νέου Α.Ε.Ι. είναι το αρμόδιο όργανο για την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του Ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά στο Ίδρυμα.

5. Παραρτήματα των Α.Ε.Ι. μπορεί να ιδρύονται σε άλλες χώρες σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις κατά τους οποίους ιδρύεται μια Σχολή σε ίδρυμα της ημεδαπής, καθώς και τη διαδικασία και τους όρους που ισχύουν για την ίδρυση αντίστοιχης ακαδημαϊκής δομής στην άλλη χώρα.

Άρθρο 6

Αυτοδυναμία Α.Ε.Ι.

Τα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι., τα οποία διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, αποκτούν αυτοδυναμία μόλις λειτουργήσουν αυτοδύναμα δύο (2) Σχολές τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την απόκτηση της αυτοδυναμίας, κινείται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής η διαδικασία εκλογής Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων και συγκρότησης της Συγκλήτου. Με την εκλογή του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων και τη συγκρότηση της Συγκλήτου λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών της Διοικούσας Επιτροπής και παύουν να ισχύουν οι περί αυτής διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαπιστώνεται η πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας, καθώς και η λήξη της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 7

Οργανισμός

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε Α.Ε.Ι., ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου.

2. Με τον Οργανισμό, ρυθμίζονται τα θέματα της οργανωτικής δομής και λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και, ιδίως, τα εξής:

α) Η οργάνωση των⁶ διοικητικών και οικονομικών δομών του Ιδρύματος.

β) Η οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174).

γ) Η σύσταση, ιδίως, των παρακάτω υπηρεσιών του Ιδρύματος και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη διοίκηση, στη διάρθρωση και στη λειτουργία:

αα. υπηρεσίας πληροφόρησης για ζητήματα σταδιοδρομίας, καθώς και υπηρεσία συμβουλευτικής σταδιοδρομίας για την υποστήριξη φοιτητών, στην οποία μέλη Δ.Ε.Π. ασκούν καθήκοντα συμβούλων σπουδών, παρακολουθώντας ταυτόχρονα την περαιτέρω επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων,

ββ. υπηρεσίας προστασίας και ασφάλειας των φοιτητών, του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος,

γγ. υπηρεσίας υποστήριξης και διασφάλισης της προσβασιμότητας των φοιτητών και του προσωπικού του Ιδρύματος με ειδικές ανάγκες,

δδ. νομικής υπηρεσίας,

εε. υπηρεσίας αρμόδιας για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των κάθε είδους και αντικειμένου συμβάσεων που καταρτίζει το Ίδρυμα,

στστ. υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου του Ιδρύματος και

ζζ. τεχνικής υπηρεσίας.

δ)⁷

ε) Η σύσταση και συγκρότηση αυτοτελούς γραφείου με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή» και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του.

στ)

⁶ Η λέξη «ακαδημαϊκών» διαγράφηκε με την **παρ. 1α άρθρου 67 ν. 4610/2019**.

⁷ Με την **παρ. 1β άρθρου 67 ν. 4610/2019** καταργήθηκαν οι περιπτώσεις δ΄, στ΄ και η΄ της παρούσας παρ. 2, οι οποίες αποτέλεσαν περιεχόμενο των περιπτώσεων **κα΄, κβ΄ και κγ΄** της παρ. 2 άρθρου 8 του παρόντος νόμου (σύμφωνα με την **παρ. 3 άρθρου 67 ν. 4610/2019**). Ομοίως, με την ίδια **παρ. 1β άρθρου 67 ν. 4610/2019**, καταργήθηκε και η περίπτωση ζ΄ («ζ) Η σύσταση και η κατάργηση θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και θέσεων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.)») της παρούσας παρ. 2.

ζ)

η)

θ) Τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Η πρόταση της Συγκλήτου σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου⁸.

4.⁹ Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με τη διαδικασία της παρ. 1 συστήνονται και καταργούνται θέσεις μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Άρθρο 8

Εσωτερικός Κανονισμός

1. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη και γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε Α.Ε.Ι..

2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και ιδίως τα εξής:

α) Η οργάνωση των σπουδών ανά Τμήμα όπως ιδίως:

αα. ο απαιτούμενος αριθμός μαθημάτων για τη χορήγηση τίτλου σπουδών βάσει του αντίστοιχου προγράμματος σπουδών και η δυνατότητα παροχής επιλεγόμενων μαθημάτων σε ξένη γλώσσα,

ββ. η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων και τον τρόπο αναπλήρωσής τους,

γγ. η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών,

δδ. οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών,

εε. ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.

β) Ο τρόπος αξιολόγησης, από τους φοιτητές, του διδακτικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. και των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π..

γ) Ο τύπος των τίτλων σπουδών ανά Τμήμα και η διαδικασία ορκωμοσίας των πτυχιούχων. Στην περίπτωση των Εισαγωγικών Κατευθύνσεων, δηλωτικό στοιχείο του παρεχόμενου τίτλου σπουδών αποτελεί ο τίτλος της Κατεύθυνσης.

δ) Οι όροι και οι προϋποθέσεις κατάταξης των πτυχιούχων Α.Ε.Ι. σε Τμήμα του Ιδρύματος, τα εξεταζόμενα μαθήματα, το εξάμηνο κατάταξης, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 15 του ν. 3404/2005 (Α' 260), καθώς και κάθε άλλο

⁸. Η παραπάνω προθεσμία, η οποία, με την παρ. 1 άρθρου 44 ν. 4559/2018, είχε παραταθεί μέχρι 31.12.2018, παρατείνεται εκ νέου μέχρι **31.08.2019**, με την **παρ. 2 άρθρου 67 ν. 4610/2019**.

⁹. Η ως άνω παρ. 4 προστέθηκε με την **παρ. 1γ άρθρου 67 ν. 4610/2019**.

θέμα σχετικό με τη διαδικασία εξετάσεων κατάταξης και τη διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων.

ε) Οι διαδικασίες χορήγησης των κοινωνικών παροχών στους φοιτητές, τους κανόνες λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών του Ιδρύματος, όπως των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης και σίτισης, καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και προσωπικού με αναπηρία.

στ) Οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών στους φοιτητές.

ζ) Τα κριτήρια και η διαδικασία απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή.

η) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των μελών Δ.Ε.Π. για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και καλλιτεχνικού τους έργου, καθώς και για την εν γένει ακαδημαϊκή και κοινωνική προσφορά τους.

θ) Τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του προσωπικού του Ιδρύματος.

ι) Η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των μελών Δ.Ε.Π., των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος, όπου στον παρόντα δεν ορίζεται.

ια) Οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ανάδειξη των μονοπρόσωπων και των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος.

ιβ) Τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας των συλλογικών οργάνων, των υπηρεσιών, των συμβουλίων και των επιτροπών του Ιδρύματος.

ιγ) Οι προϋποθέσεις λειτουργίας Διοικητικού Συμβουλίου σε Τμήμα, σύμφωνα με το άρθρο 22.

ιδ) Οι κανόνες τελετουργικού ή εθιμοτυπικού χαρακτήρα και δημόσιων σχέσεων.

ιε) Η διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου απολογισμού.

ιστ) Τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι ποινές, τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του διοικητικού προσωπικού, οι ειδικότερες αρμοδιότητες των παραπάνω οργάνων και η πειθαρχική διαδικασία.

ιζ) Τα σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Δεοντολογίας, του άρθρου 47.

ιη) Τα ειδικότερα θέματα προστασίας και ασφάλειας των φοιτητών, του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος, καθώς και οι ειδικότεροι κανόνες για τη συντήρηση της εν λόγω περιουσίας.

ιθ) Η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθεώρησης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62 του ν. 4009/2011, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης και έγκρισης του ετήσιου απολογισμού της εκτέλεσης των συμφωνιών αυτών.

κ) Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης επισκεπτών διδασκόντων, καθώς και οι όροι απασχόλησης και κάθε σχετικό θέμα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 36.

κα) Η σύσταση και συγκρότηση τεχνικού και οικονομικού συμβουλίου και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη διοίκηση, στη διάρθρωση και στη λειτουργία τους.

κβ) Η σύσταση και συγκρότηση επιτροπών και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη σύνθεση, στις αρμοδιότητες και στους κανόνες λειτουργίας τους.

κγ) Ο ελάχιστος αριθμός μελών Δ.Ε.Π. που πρέπει να υπηρετούν στο Τμήμα προκειμένου να συσταθούν Τομείς και τα κριτήρια σύστασής τους.¹⁰

κδ)¹¹ Τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι. λαμβάνει την απόφαση της παραγράφου 1¹².

4. Στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι., κάθε Σχολή και Τμήμα μπορεί να καταρτίζει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 9

Σχολές, Τμήματα, Τομείς

1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές. Η Σχολή καλύπτει μία ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο, για τη διδασκαλία και την έρευνα, συντονισμό τους. Η Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών τους.

2. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης Σχολής με ένα (1) Τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο. Το Τμήμα προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτά.

3. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο ή πεδία της επιστήμης.

¹⁰. Οι ως άνω περιπτώσεις κα', κβ' και κγ' προστέθηκαν με την **παρ. 3 άρθρου 67 ν. 4610/2019**.

¹¹. Με την **παρ. 3 άρθρου 67 ν. 4610/2019** αναριθμήθηκε σε **κδ'** η παλιά περίπτωση κα'.

¹². Με την **παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4559/2018** παρατείνεται η παραπάνω προθεσμία μέχρι **31.12.2018**.

Άρθρο 10

Ίδρυση και μεταβολές Σχολής, Τμήματος και Τομέα

1. Ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση και κατάτμηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με αναλογική εφαρμογή των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5.

2.¹³ Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι. και γνώμη της ΕΘ.Α.Α.Ε., στην οποία ο Υπουργός απευθύνει ερώτημα, πραγματοποιείται η μετονομασία, μεταβολή έδρας Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. ή γνωστικού αντικείμενου Τμήματος.

3. Η Α.ΔΙ.Π. υποβάλλει τη γνώμη της μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή του σχετικού ερωτήματος. Για εξαιρετικούς λόγους, ιδίως για την υποβολή διευκρινιστικών ερωτημάτων από το όργανο που γνωμοδοτεί, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για μία μόνο φορά, για επτά (7) εργάσιμες ημέρες. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες αυτές, η απόφαση εκδίδεται χωρίς την παραπάνω γνώμη.

4. Με πράξη του Πρύτανη, που εκδίδεται ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος μετά από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται και καταργούνται Τομείς, αλλάζει η ονομασία τους ή τροποποιείται το γνωστικό τους αντικείμενο. **Με τον Κανονισμό¹⁴** του Ιδρύματος καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. που πρέπει να υπηρετούν στο Τμήμα προκειμένου να συσταθούν Τομείς και τα κριτήρια σύστασής τους. Αμέσως μετά τη σύσταση των Τομέων, η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την κατανομή του υπηρετούντος προσωπικού, καθώς και των Εργαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στους Τομείς ή για τη διατήρησή τους στο Τμήμα. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί να αλλάξει Τομέα ένα (1) μέλος του προσωπικού. Τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, να ασκούν διδακτικό, ερευνητικό, εργαστηριακό ή κλινικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος και σε περισσότερα από ένα Τμήματα της ίδιας ή διαφορετικών Σχολών του ίδιου Α.Ε.Ι., ύστερα από αίτημα του Τομέα ή του Τμήματος υποδοχής.

5.¹⁵ Με τη διαδικασία της παραγράφου 1 καταργούνται, συγχωνεύονται ή κατατέμνονται Εισαγωγικές Κατευθύνσεις σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι. και με τη διαδικασία των παραγράφων 2 και 3 μετονομάζονται. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου, ιδρύονται, καταργούνται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται ή μετονομάζονται Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα

¹³. Η παρ. 2 τροποποιήθηκε ως άνω με την **παρ. 2 άρθρου 191 ν. 4823/2021**.

¹⁴. Οι λέξεις «Με τον Οργανισμό» αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «Με τον Κανονισμό» με την **παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4610/2019**.

¹⁵. Η παρ. 5 (όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4521/2018) **αντικαταστάθηκε** ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 75 ν. 4589/2019**.

Α.Ε.Ι. Με απόφαση της Σύγκλητου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για τη λειτουργία της Κατεύθυνσης Προχωρημένου Εξαμήνου, όπως ιδίως το εξάμηνο έναρξης λειτουργίας της κατεύθυνσης, ο χρόνος και η διαδικασία υποβολής των σχετικών δηλώσεων προτίμησης των φοιτητών και ο τρόπος επιλογής αυτών. Στην περίπτωση των Εισαγωγικών Κατευθύνσεων και των Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου, δηλωτικό στοιχείο του παρεχόμενου τίτλου σπουδών αποτελεί ο τίτλος κατεύθυνσης. Οι παρούσες ρυθμίσεις καταλαμβάνουν και τις προβλεπόμενες στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983 (Α' 173) Κατευθύνσεις ή Ειδικεύσεις.

Άρθρο 11

Αυτοδυναμία Τμημάτων και Σχολών

1. Τμήματα αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον: α) υπηρετούν σε αυτά τουλάχιστον οκτώ (8) μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία τουλάχιστον δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή¹⁶ και β) έχουν εγγραφεί σε αυτά φοιτητές.

2. Σχολές αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον τουλάχιστον ένα από τα Τμήματά τους είναι αυτοδύναμο¹⁷.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 12

Όργανα του Ιδρύματος

Τα όργανα του Ιδρύματος είναι:

- α) η Σύγκλητος,
- β) το Πρυτανικό Συμβούλιο,
- γ) ο Πρύτανης,
- δ) οι Αντιπρυτάνεις.

Άρθρο 13

Σύγκλητος

1. Η Σύγκλητος αποτελείται από:

- α) Τον Πρύτανη.
- β) Τους Αντιπρυτάνεις.
- γ) Τους Κοσμήτορες των Σχολών.
- δ) Τους Προέδρους των Τμημάτων.
- ε) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών

¹⁶. Ακριβέστερο: «από τα οποία τουλάχιστον δύο (2) καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές». Για το λόγο αυτό, πλαγιογραφείται η σχετική έκφραση όπου συναντάται.

¹⁷. Αντικατάσταση της παρ. 2 με την παρ. 5 άρθρου 42 ν. 4521/2018.

της Σύγκλητου των περιπτώσεων α' έως δ'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος από την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά από τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Ιδρύματος.

στ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος.

ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω περιπτώσεων στ' και ζ' εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Ιδρύματος, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής για μία (1) ακόμη θητεία.

Η Σύγκλητος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των φοιτητών, των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και των διοικητικών υπαλλήλων.

Στις συνεδριάσεις της Σύγκλητου, μπορεί να καλούνται και να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπρόσωποι των Συλλόγων του Μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και άλλα πρόσωπα ή φορείς που κρίνονται απαραίτητα για την ενημέρωσή της.

2. Η Σύγκλητος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος, καθώς και των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας:

α) χαράσσει τη στρατηγική, αναπτύσσει και εξειδικεύει τις αναγκαίες δράσεις για την ανάπτυξη του Ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και για τη διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής του, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

β) καθορίζει τις ειδικότερες κατευθύνσεις για την ακαδημαϊκή στρατηγική και ανάπτυξη του Ιδρύματος, επί τη βάση των οποίων το Πρυτανικό Συμβούλιο καταρτίζει σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού. Η Σύγκλητος εγκρίνει τα εν λόγω σχέδια και παρακολουθεί και ελέγχει την υλοποίηση των συμφωνιών σε ετήσια βάση,

γ) έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Α.Ε.Ι.,

δ) διατυπώνει σύμφωνη γνώμη προς τον Πρύτανη για την κατανομή του συνόλου των πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Ιδρύματος,

ε) υποβάλλει προτάσεις προς τον Πρύτανη για τη συνεργασία του Ιδρύματος με εκπαιδευτικά ή μορφωτικά Ιδρύματα και επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς της

ημεδαπής ή της αλλοδαπής,

στ) εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος και τις τροποποιήσεις τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8,

ζ) εγκρίνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων, τις τροποποιήσεις του και τον τελικό οικονομικό απολογισμό, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

η) εγκρίνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος,

θ) εποπτεύει την Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Α.Ε.Ι. και επιλέγει ή/και παύει από τα καθήκοντά τους τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο,

ι) γνωμοδοτεί για τη συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας του οικείου Α.Ε.Ι., καθώς και για την ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και μεταβολή έδρας Σχολής ή Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι.,

ια) αποφασίζει για την ίδρυση Τομέων και για επιγενόμενες μεταβολές σε αυτούς,

ιβ) χαράσσει την εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Ιδρύματος, μεριμνώντας για τη διασφάλιση και τη διαρκή αναβάθμιση της ποιότητάς τους, και συγκροτεί τη Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας του Ιδρύματος (ΜΟ.ΔΙ.Π.),

ιγ) εγκρίνει, ύστερα από εισήγηση της οικείας Κοσμητείας, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, τα καταρτιζόμενα για πρώτη φορά και τα επικαιροποιημένα μητρώα εσωτερικών και εξωτερικών μελών, τα οποία τηρούνται για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π.,

ιδ) συγκροτεί τα εκλεκτορικά σώματα για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π. των μη αυτοδύναμων Τμημάτων του Ιδρύματος, μετά από εισήγηση της προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος,

ιε) εγκρίνει τον Κανονισμό Σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου,

ιστ) αποφασίζει την ίδρυση Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης και εγκρίνει τον Κανονισμό Σπουδών του, ορίζει τον Διευθυντή του Κέντρου ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του, που διατυπώνεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, και εγκρίνει τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του Κέντρου, και καταρτίζει τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του,

ιζ) εγκρίνει το περιεχόμενο όλων των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος,

ιη) αποφασίζει την ίδρυση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος, και αποφαινεται για κάθε ζήτημα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο νόμο, για τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,

ιθ) αποφασίζει για την ίδρυση και οργάνωση προγραμμάτων δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών σε συνεργασία με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων

της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,

κ) αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος, την οργάνωση προγραμμάτων δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών σε συνεργασία με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 43,

κα) αποφασίζει τη διοργάνωση, συνολικά ή εν μέρει, προγραμμάτων πρώτου κύκλου σπουδών σε ξένη γλώσσα, αποκλειστικά για πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε., σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της οικείας Κοσμητείας με τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Τμημάτων,

κβ) αποφασίζει για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο συμπεριλαμβανομένων και των εξεταστικών περιόδων,

κγ) αποφασίζει για την προσωρινή διακοπή της λειτουργίας ή του εκπαιδευτικού έργου του Ιδρύματος για εκτάκτους λόγους, όπως ιδίως λόγους ασφάλειας και φυσικών καταστροφών, καθώς και για τη λειτουργία συλλογικών οργάνων κατά τη διάρκεια των διακοπών,

κδ) εγκρίνει μέτρα που λαμβάνονται από τον Πρύτανη για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων,

κε) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π., ύστερα από πρόταση των Κοσμητειών των οικείων Σχολών που υποβάλλεται ύστερα από εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων. Επίσης, κατανέμει στα Τμήματα τον συνολικό αριθμό των θέσεων μελών Δ.Ε.Π. που εγκρίνονται¹⁸,

κστ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ύστερα από πρόταση των Κοσμητειών των οικείων Σχολών και εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων. Επίσης, κατανέμει και ανακατανέμει στα Τμήματα ή στις Σχολές το συνολικό αριθμό των θέσεων που εγκρίνονται,

κζ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων διοικητικού προσωπικού, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη,

κη) κατανέμει στα Τμήματα τις θέσεις με τις αντίστοιχες πιστώσεις του διδακτικού και εκπαιδευτικού προσωπικού του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173), αντίστοιχα,

κθ) ορίζει Κοσμήτορα Σχολής ή Πρόεδρο Τμήματος, προερχόμενο από την οικεία Σχολή ή το οικείο Τμήμα, αντίστοιχα, όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες για τα αξιώματα αυτά,

λ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπίπτουν

¹⁸. Σύμφωνα με την **παρ. 5 άρθρου 18 ν. 4559/2018**: «Στην κατανομή των θέσεων των μελών Δ.Ε.Π. στο ίδρυμα, η Σύγκλητος οφείλει να στελεχώνει κατά προτεραιότητα τα Τμήματα μέχρι τη συμπλήρωση των οκτώ (8) μελών Δ.Ε.Π.».

στις αρμοδιότητές της, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

λα) αναθέτει, με αιτιολογημένη απόφασή της, με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) του συνόλου των μελών της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων της, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στο Πρυτανικό Συμβούλιο,

λβ) κατανέμει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος στο πλαίσιο της αντίστοιχης συμφωνίας προγραμματικού σχεδιασμού και της εισήγησης του Πρυτανικού Συμβουλίου,

λγ) απονέμει τους τίτλους του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή, μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος,

λδ) μεριμνά για τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση στους χώρους του Ιδρύματος ατόμων με αναπηρία, καθώς και την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη διδασκαλία και τα προτεινόμενα συγγράμματα των τριών κύκλων σπουδών,

λε) αποφασίζει ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας για τη διεξαγωγή κοινών μαθημάτων Τμημάτων των ίδιων ή άλλων Σχολών,

λστ) ασκεί όσες αρμοδιότητες δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα του Ιδρύματος.

3. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου, μπορεί τα Α.Ε.Ι. να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων για μεταφορά φοιτητών, συμβάσεις καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των εγκαταστάσεών τους και κάθε άλλη σύμβαση που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των ειδικότερων αναγκών τους. Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η μεταφορά πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό, τα οποία αφορούν σε υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, συντήρησης και λοιπές αναγκαίες υπηρεσίες, στην Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος. Για τη μεταφορά των ανωτέρω κονδυλίων ο Πρύτανης καταθέτει αιτιολογημένη και κοστολογημένη πρόταση στη Σύγκλητο, ως προς την αναγκαιότητα κάλυψης των κατά περίπτωση αναγκών, την εξοικονόμηση πόρων, την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που προκύπτουν από αυτή την ενέργεια. Η Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέσει τα ανωτέρω κονδύλια αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των σκοπών για τους οποίους μεταφέρονται προς όφελος του Ιδρύματος και να συνάπτει τις σχετικές συμβάσεις με νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε οικονομικού έτους, η Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας υποβάλλει στη Σύγκλητο, προς έγκριση, λεπτομερή έκθεση πεπραγμένων για την αξιοποίηση των κονδυλίων που της διατέθηκαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 14

Πρυτανικό Συμβούλιο

1. Το Πρυτανικό Συμβούλιο αποτελείται από:

- α) τον Πρύτανη,
- β) τους Αντιπρυτάνεις,
- γ) έναν εκπρόσωπο των φοιτητών, που υποδεικνύεται και προέρχεται από τους εκλεγμένους φοιτητές που μετέχουν στη Σύγκλητο,
- δ) τον εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων που μετέχει στη Σύγκλητο.

Το Πρυτανικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος των φοιτητών ή των διοικητικών υπαλλήλων.

Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η άποψη υπέρ της οποίας τάχθηκε ο Πρύτανης.

2. Το Πρυτανικό Συμβούλιο έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο τη στρατηγική για την ανάπτυξη του Ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και για την διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής του,

β) καταρτίζει το σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού, με βάση το οποίο η Σύγκλητος καθορίζει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του Ιδρύματος,

γ) καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό και τον τελικό οικονομικό απολογισμό του Ιδρύματος, καθώς και τους αντίστοιχους του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, τους υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο και εποπτεύει την εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων της Συγκλήτου. Στον προϋπολογισμό κατανέμονται οι πιστώσεις στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Ιδρύματος στο πλαίσιο της αντίστοιχης συμφωνίας προγραμματικού σχεδιασμού,

δ) εισηγείται στον Πρύτανη τα σχέδια Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος, τα οποία υποβάλλονται προς έγκριση στη Σύγκλητο του Ιδρύματος,

ε) εισηγείται στη Σύγκλητο τη συγκρότηση επιτροπών προς μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της,

στ) έχει την ευθύνη της τήρησης των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

ζ) μεριμνά για την οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος και τοποθετεί το διοικητικό προσωπικό σε αυτές,

η) εισηγείται στη Σύγκλητο την κατανομή και την ανακατανομή στα Τμήματα των θέσεων μελών Δ.Ε.Π.,

θ) ασκεί τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που του αναθέτει, για συγκεκριμένο χρόνο, με αιτιολογημένη απόφασή της, η Σύγκλητος,

ι.¹⁹ αποδέχεται κάθε είδους δωρεά που αφορά σε χρήμα, είδη, υπηρεσίες, εξοπλισμό ή την εκτέλεση έργων προς όφελος του Α.Ε.Ι., κληρονομιά ή κληροδοσία, καθώς και χορηγίες, εφόσον τα παρεχόμενα ανταποδοτικά οφέλη

¹⁹. Οι περιπτώσεις ι' και ια' προστέθηκαν με το **άρθρο 202 ν. 4823/2021**.

δεν αντίκεινται στον σκοπό του Α.Ε.Ι.,

ια. εγκρίνει τη σύναψη συμβάσεων του άρθρου 3Α του ν. 4182/2013 (Α' 185) και συγκροτεί τις επιτροπές που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο.

3. Οι αποφάσεις του Πρυτανικού Συμβουλίου κοινοποιούνται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήψη τους στη Σύγκλητο και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του οικείου Ιδρύματος.

Άρθρο 15

Πρύτανης – Αντιπρυτάνεις

Ρητή κατάργηση των παρ. 1-14 άρθρου 15 με το άρθρο 128 ν. 4692/2020. Τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται ήδη στα άρθρα 65-71 ν. 4692/2020, τα οποία παραθέτονται υπό τον ν. 4692/2020. Βλ. συναφώς και άρθρο 114 ν. 4692/2020.

15. Ο Πρύτανης έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας:

α) προΐσταται του Ιδρύματος, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, είναι διατάκτης των δαπανών του Ιδρύματος και μεριμνά για τη συνεργασία των οργάνων του Ιδρύματος, των διδασκόντων και των φοιτητών,

β) εκπροσωπεί το Ίδρυμα δικαστικώς και εξωδίκως,

γ) συγκαλεί την Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών τους και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών τους. Ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν στα παραπάνω όργανα μέλος της Συγκλήτου ή τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, αντίστοιχα, και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει άλλον εισηγητή,

δ) μπορεί να μετέχει στις συνεδριάσεις όλων των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος, χωρίς δικαίωμα ψήφου,

ε) συγκαλεί οποιοδήποτε συλλογικό όργανο του Ιδρύματος, όταν αυτό παραλείπει παρανόμως να λάβει αποφάσεις, και προεδρεύει των εργασιών του χωρίς δικαίωμα ψήφου,

στ) καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

ζ) προκηρύσσει, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης Τμήματος και βάσει των εγκεκριμένων πιστώσεων, τις θέσεις μελών Δ.Ε.Π., διενεργώντας και το σχετικό έλεγχο νομιμότητας,

η) με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τη σειρά με την οποία τον αναπληρώνουν οι Αντιπρυτάνεις αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του και ύστερα από έγκριση της Συγκλήτου, τον τομέα ευθύνης και τις επιμέρους αρμοδιότητες του κάθε Αντιπρύτανη,

θ) εκδίδει τις πράξεις διορισμού, υπηρεσιακών μεταβολών και αδειών του

προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και τις διαπιστωτικές πράξεις άγονης εκλογής ή αρνητικής κρίσης,

ι) ορίζει τον υπεύθυνο του Ιδρύματος για το πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει τις διαδικασίες κρίσης των μελών Δ.Ε.Π.,

ια) μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων στους προϊσταμένους των υπηρεσιών του Ιδρύματος,

ιβ) μπορεί να ζητά από οποιοδήποτε όργανο του Ιδρύματος, στοιχεία και έγγραφα για κάθε υπόθεση του Ιδρύματος,

ιγ) λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων, όταν τα αρμόδια όργανα διοίκησης του Ιδρύματος αδυνατούν να λειτουργήσουν και να λάβουν αποφάσεις,

ιδ) είναι υπεύθυνος για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της παρουσίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 16

Όργανα της Σχολής

Τα όργανα της Σχολής είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση,
- β) η Κοσμητεία,
- γ) ο Κοσμήτορας.

Άρθρο 17

Γενική Συνέλευση Σχολής

1. Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από:

- α) Τον Κοσμήτορα της Σχολής.
- β) Τα μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης Σχολής των περιπτώσεων α' και β'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος για την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας της Σχολής.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για διετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με

άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής.

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν οριστεί ή εκλεγεί οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ', αντίστοιχα.

2. Η Γενική Συνέλευση της Σχολής έχει όσες αρμοδιότητες της αναθέτει ο νόμος, ο Οργανισμός και ο Εσωτερικός Κανονισμός, καθώς και εκείνες που δεν ανατίθενται σε άλλα όργανα της Σχολής.

Άρθρο 18

Κοσμητεία

1. Η Κοσμητεία αποτελείται από:

α) Τον Κοσμήτορα της Σχολής.

β) Τους Προέδρους των Τμημάτων.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Κοσμητείας των περιπτώσεων α' και β'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος για την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών με δικαίωμα συμμετοχής της οικείας κατηγορίας της Σχολής, για ετήσια θητεία.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία. Η Κοσμητεία της Σχολής συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ', αντίστοιχα.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δεν ψηφίζουν για τα θέματα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 3, όταν αφορούν στις σπουδές δεύτερου και τρίτου κύκλου.

2. Αν η Σχολή έχει ένα μόνο Τμήμα, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, ο οποίος εκτελεί και χρέη Προέδρου Τμήματος, από τους Διευθυντές Τομέων, από πέντε (5) εκλεγμένα από τη Γενική Συνέλευση της Σχολής μέλη Δ.Ε.Π., από δύο (2) εκπροσώπους των φοιτητών, έναν (1) για την κατηγορία των προπτυχιακών και έναν (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, καθώς και από τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. εκλέγονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της

παραγράφου 1 και η Κοσμητεία συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι αυτοί. Τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αν η Σχολή έχει δύο (2) μόνο Τμήματα, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, από τους Προέδρους των Τμημάτων, από τους Διευθυντές Τομέων, οι οποίοι, αν είναι λιγότεροι από τρεις (3), συμπληρώνονται ως τον αριθμό τρία (3) από εκλεγμένα από τη Συνέλευση του Τμήματος μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, από δύο (2) εκπροσώπους των φοιτητών, έναν (1) για την κατηγορία των προπτυχιακών και έναν (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκτόρων, όπου υπάρχουν, καθώς και από τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, αν στο Τμήμα δεν λειτουργούν Τομείς, στην Κοσμητεία μετέχουν τρία (3) εκλεγμένα από τη Συνέλευση του Τμήματος μέλη Δ.Ε.Π..²⁰

3. Στην Κοσμητεία ανήκουν οι εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

- α) έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της Σχολής και των Τμημάτων της,
- β) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική της Σχολής και την πορεία ανάπτυξής της, στο πλαίσιο της πολιτικής του Ιδρύματος, και προβαίνει σε τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων,
- γ) επεξεργάζεται τις εισηγήσεις των Συνελεύσεων των Τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π., καθώς και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και υποβάλλει τις σχετικές προτάσεις στη Σύγκλητο,
- δ) κατανέμει τα κονδύλια του τακτικού προϋπολογισμού στα Τμήματα, στα Εργαστήρια, στις Κλινικές και στα Μουσεία της Σχολής, όταν αυτά δεν ανήκουν σε Τμήματα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου,
- ε) εισηγείται τη διεξαγωγή και συντονίζει τα κοινά μαθήματα Τμημάτων της Σχολής με άλλα Τμήματα της ίδιας ή άλλης Σχολής,
- στ) διατυπώνει γνώμη για τον προγραμματικό σχεδιασμό του Ιδρύματος, κατά το σκέλος που αφορά στη Σχολή,
- ζ) οργανώνει και καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Κοσμητείας,
- η) προτείνει στη Σύγκλητο δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. ύστερα από εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων,
- θ) λαμβάνει την πρωτοβουλία ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ Τμημάτων της Σχολής ή με Τμήματα άλλων Σχολών, προκειμένου να ενισχυθεί η διεπιστημονικότητα των προγραμμάτων σπουδών.

²⁰. Τα ως άνω εδάφια προστέθηκαν με την **παρ. 6α άρθρου 19 ν. 4521/2018**.

Άρθρο 19

Κοσμήτορας

1. α) Κοσμήτορας εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτής, πλήρους απασχόλησης, της οικείας Σχολής για θητεία τριών (3) ετών. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

β) Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

γ) Επιτρέπεται η εκλογή Κοσμήτορα για δεύτερη συνεχόμενη θητεία και έως δύο (2) θητείες συνολικά.

2.²¹ Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Κοσμήτορα απαρτίζεται από το σύνολο των καθηγητών πρώτης βαθμίδας, των αναπληρωτών καθηγητών, των επίκουρων καθηγητών, μόνιμων και επί θητεία, καθώς και των υπηρετούντων λεκτόρων της οικείας Σχολής. Στο εκλεκτορικό σώμα έχουν δικαίωμα συμμετοχής και όσοι εκ των ανωτέρω απουσιάζουν από τη θέση τους, ανεξαρτήτως του λόγου απουσίας, εφόσον η απουσία δεν συνεπάγεται την αναστολή ή την απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων τους.

3. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Κοσμήτορα γίνεται από τον υπηρετούντα Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του²². Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

4. Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Κοσμήτορα υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή τον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3.

5. Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει πενταμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, η οποία ορίζεται με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψήφιους Κοσμήτορες μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον

²¹. Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 96 ν. 4692/2020.

²². Σύμφωνα με την παρ. 1 άρθρου 127 ν. 4692/2020 η ως άνω προθεσμία δεν ισχύει για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη εκλογής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6.²³ Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας σε εργάσιμη ημέρα, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επομένη εργάσιμη ημέρα.

7.²⁴ Κοσμήτορας εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανείς από τους υποψήφιους Κοσμήτορες δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Σε περίπτωση νέας άγονης εκλογικής διαδικασίας, αυτή επαναλαμβάνεται κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Εάν υπάρχει ένας μόνο υποψήφιος, αυτός εκλέγεται αν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των έγκυρων ψήφων.

8. Ο Κοσμήτορας δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής και Μουσείου.

9. Ο Κοσμήτορας αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του, αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο Πρόεδρο Τμήματος της Σχολής, με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της διαπιστωτικής πράξης εκλογής του στο αξίωμα αυτό. Επί Προέδρων ίδιας αρχαιότητας, τον Κοσμήτορα αναπληρώνει το αρχαιότερο από αυτούς μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, και, ελλείψει μελών Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του αναπληρωτή. Επί ίδιας ημερομηνίας πράξεων διορισμού στην οικεία βαθμίδα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής.

10. Αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τα δύο (2) πρώτα έτη της θητείας του για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο, διενεργούνται από τον Πρύτανη εκλογές για την ανάδειξη Κοσμήτορα, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την κένωση της θέσης. Η θητεία του νέου Κοσμήτορα θεωρείται πλήρης, εκτός αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το δεύτερο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Κοσμήτορας πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Έως ότου αναλάβει καθήκοντα ο νέος Κοσμήτορας, καθώς και αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Κοσμήτορα ασκεί το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας της Σχολής. Επί περισσότερων μελών Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ίδιας αρχαιότητας, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

²³. Η παρ. 6 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 96 ν. 4692/2020.

²⁴. Η παρ. 7 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 96 ν. 4692/2020.

11. Ο Κοσμήτορας έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση της Σχολής και την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Γενικής Συνέλευσης ή της Κοσμητείας, αντίστοιχα, προεδρεύει των εργασιών τους και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Γενικής Συνέλευσης ή της Κοσμητείας. Επίσης, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και της Κοσμητείας,

β) επιβλέπει την εφαρμογή των Κανονισμών Σπουδών των Τμημάτων και την τήρηση του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

γ) προϊστάται των υπηρεσιών της Κοσμητείας,

δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του,

ε) συμμετέχει στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 32.

12. Ο Κοσμήτορας συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του, την οποία υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση της Σχολής.

13.²⁵ Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες ως προς τον τρόπο διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

Άρθρο 20

Όργανα του Τμήματος

Όργανα του Τμήματος είναι:

- α) η Συνέλευση του Τμήματος,
- β) το Διοικητικό Συμβούλιο και
- γ) ο Πρόεδρος του Τμήματος.

Άρθρο 21

Συνέλευση Τμήματος

1. Η Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από:

α) Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ως εξής:

αα. Από τους ανωτέρω, εφόσον ο αριθμός τους είναι μικρότερος ή ίσος του τριάντα (30).²⁶

²⁵. Η ως άνω παρ. 13 προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρου 96 ν. 4692/2020. Βλ. συναφώς ΚΥΑ με αρ. 77561/Ζ1 (ΦΕΚ Β' 2481/22.6.2020) «Διαδικασία ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για την ανάδειξη του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων των Α.Ε.Ι., των μονομελών οργάνων των ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι., καθώς και των Διευθυντών Κλινικών, εργαστηρίων και Μουσείων που λειτουργούν στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι.» (στο Παράρτημα).

²⁶. Το δεύτερο εδάφιο της άνω υποπερίπτωσης («Αν στο Τμήμα υπάρχουν λιγότερα από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π., η Γενική Συνέλευση της Σχολής, στην οποία ανήκει το Τμήμα, συμπληρώνει τα μέλη της ως

ββ. Αν τα μέλη Δ.Ε.Π. υπερβαίνουν τα τριάντα (30), στη Συνέλευση μετέχουν τριάντα (30) εκπρόσωποι, οι οποίοι κατανέμονται στους Τομείς ανάλογα με το συνολικό αριθμό των μελών Δ.Ε.Π. κάθε Τομέα. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι εκλέγονται για ετήσια θητεία, κατ' αναλογία του αριθμού των μελών του Τομέα σε κάθε βαθμίδα, με άμεση και μυστική ψηφοφορία όλων των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα. Στην τελευταία περίπτωση, τη διαδικασία για την ανάδειξη των εκπροσώπων του Τομέα στο Τμήμα κινεί ο Διευθυντής του Τομέα, τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των εκπροσώπων του προηγούμενου έτους.

β) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος και, εφόσον υπάρχουν Τομείς, από τους Διευθυντές των Τομέων, οι οποίοι δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό των τριάντα (30) μελών της περίπτωσης α'.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περιπτώσεων α' και β' και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10). Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ' δεν έχουν εκλεγεί.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δεν ψηφίζουν για θέματα που αφορούν στις σπουδές δεύτερου και τρίτου κύκλου.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του, στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος,

β) γνωμοδοτεί για τα θέματα της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8

τον αριθμό πέντε (5) από τουλάχιστον ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. των συγγενέστερων ως προς το γνωστικό αντικείμενο Τμημάτων» καταργήθηκε με την παρ. 6β άρθρου 19 ν. 4521/2018.

και συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος,

γ) καθορίζει το ενιαίο γνωστικό αντικείμενο κάθε Τομέα και αποφασίζει την αλλαγή του γνωστικού αντικείμενου στο οποίο έχει διοριστεί μέλος Δ.Ε.Π., ύστερα από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τομέα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 79 του ν. 4310/2014 (Α' 258)²⁷,

δ) ορίζει Διευθυντή Τομέα όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες,

ε) εισηγείται στην Κοσμητεία της Σχολής την οργάνωση κοινών μαθημάτων του Τμήματος με άλλα Τμήματα της ίδιας ή άλλης Σχολής,

στ) συντάσσει τον οδηγό προγράμματος σπουδών του Τμήματος,

ζ) απονέμει τους τίτλους σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα,

η) κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων,

θ) αναθέτει αυτοδύναμο διδακτικό έργο στα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., σύμφωνα με όσα ορίζονται στις οικείες διατάξεις,

ι) εγκρίνει τα διανεμόμενα συγγράμματα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών,

ια) συγκροτεί ομάδες για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος,

ιβ) εισηγείται στην Κοσμητεία της Σχολής τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.,

ιγ) καταρτίζει και επικαιροποιεί τα μητρώα εσωτερικών και εξωτερικών μελών, τα οποία τηρούνται για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π., τα οποία και υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

ιδ) εισηγείται στον Πρύτανη την προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και ασκεί τις προβλεπόμενες από το νόμο αρμοδιότητες κατά τη διαδικασία κρίσης μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.,

ιε) αποφασίζει για την ένταξη μελών Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης,

ιστ) γνωμοδοτεί για τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π. από και προς το Τμήμα,

ιζ) προκηρύσσει θέσεις έκτακτου διδακτικού προσωπικού, συγκροτεί εισηγητικές επιτροπές και λαμβάνει απόφαση περί της επιλογής,

ιη) προσκαλεί επισκέπτες καθηγητές και επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές και τους παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη για την εκτέλεση του ακαδημαϊκού έργου τους,

ιθ) εισηγείται στη Σύγκλητο την απονομή τίτλων Επίτιμου Διδάκτορα, Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή,

²⁷. Σύμφωνα με το άρθρο 79 ν. 4310/2014: «Μέλη ΔΕΠ και ΕΠ των Α.Ε.Ι. επιτρέπεται να μεταβάλουν το γνωστικό αντικείμενό τους ύστερα από συνεκτίμηση του διδακτικού, συγγραφικού, ερευνητικού και κλινικού-εργαστηριακού έργου τους, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από προηγούμενη αίτηση του ενδιαφερομένου, γνώμη του οικείου Τομέα και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, όπου υπηρετούν.».

κ) κατανέμει τα κονδύλια στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Τμήματος,

κα) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Άρθρο 22

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί σε Τμήματα με δύο (2) ή περισσότερους Τομείς. Στα Τμήματα που δεν λειτουργεί Διοικητικό Συμβούλιο, τις αρμοδιότητες του παρόντος ασκεί η Συνέλευση του Τμήματος.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από:

α) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος,

β) τους Διευθυντές των Τομέων,

γ) έναν (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, που υποδεικνύεται από τους ίδιους. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος της παρούσας περίπτωσης.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ζητήματα αρμοδιότητάς της και επεξεργάζεται ζητήματα που παραπέμπονται σε αυτό από την τελευταία. Στην αρμοδιότητά του ανήκει, επίσης, κάθε θέμα, πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου 21, για το οποίο η κείμενη νομοθεσία προβλέπει την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο Τμήματος.

Άρθρο 23

Πρόεδρος Τμήματος

1. α) Πρόεδρος ή Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος εκλέγεται πλήρους απασχόλησης μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Τμήματος για θητεία δύο (2) ετών. Αν δεν υπάρχουν μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων μπορεί να θέσει υποψηφιότητα και επίκουρος. Αν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται από τη Σύγκλητο μεταξύ των υπάρχοντων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, με προτεραιότητα στις δύο πρώτες βαθμίδες και μέχρι τη βαθμίδα του Επίκουρου. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

β) Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θητείας.

γ) Επιτρέπεται η εκλογή Προέδρου για δεύτερη συνεχόμενη θητεία. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος δεν μπορεί να επανεκλεγεί πριν παρέλθουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται η εκλογή του ίδιου προσώπου ως Προέδρου για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

2. Η εκλογή του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου γίνεται με δύο (2) ξεχωριστά ενιαία ψηφοδέλτια, που περιλαμβάνουν τα ονόματα όλων των υποψηφίων Προέδρων και Αναπληρωτών Προέδρων, αντίστοιχα. Οι εκλογείς σημειώνουν την προτίμησή τους για έναν μόνο από τους υποψηφίους Προέδρους και για έναν μόνο από τους υποψηφίους Αναπληρωτές Προέδρους δίπλα από το όνομά τους.

3. Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου απαρτίζεται: α) από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος (πρώτη ομάδα εκλεκτόρων) και β) από το σύνολο των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος (δεύτερη ομάδα εκλεκτόρων). Οι ρυθμίσεις των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 ισχύουν και για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου.

3.²⁸ Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου απαρτίζεται από το σύνολο των καθηγητών πρώτης βαθμίδας, των αναπληρωτών καθηγητών, των επίκουρων καθηγητών, μόνιμων και επί θητεία, καθώς και των υπηρετούντων λεκτόρων του οικείου Τμήματος. Στο εκλεκτορικό σώμα έχουν δικαίωμα συμμετοχής και όσοι εκ των ανωτέρω απουσιάζουν από τη θέση τους, ανεξαρτήτως του λόγου απουσίας, εφόσον η απουσία δεν συνεπάγεται την αναστολή ή την απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων τους.

4. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος γίνεται από τον Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου²⁹. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

5. Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή στον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 4.

6. Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει τριμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμους αναπληρωτές, η οποία ορίζεται, με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψηφίους

²⁸. Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 97 ν. 4692/2020.

²⁹. Σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 127 ν. 4692/2020 η ως άνω προθεσμία δεν ισχύει για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

Προέδρους και Αναπληρωτές Προέδρους μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει διαπιστωτική πράξη εκλογής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7.³⁰ Η ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου είναι άμεση και μυστική. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας σε εργάσιμη ημέρα, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επομένη εργάσιμη ημέρα.

8.³¹ Πρόεδρος Τμήματος και Αναπληρωτής Πρόεδρος εκλέγονται οι υποψήφιοι, οι οποίοι συγκέντρωσαν την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανείς από τους υποψήφιους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Σε περίπτωση νέας άγονης εκλογικής διαδικασίας, αυτή επαναλαμβάνεται κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Εάν υπάρχει ένας μόνο υποψήφιος, αυτός εκλέγεται αν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των έγκυρων ψήφων.

9.³²

10. **(9;)** Ο Πρόεδρος Τμήματος δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τη θέση Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής ή Μουσείου.

11. **(10;)** Ο Πρόεδρος του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) προϊστάται των υπηρεσιών του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

β) συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Συνέλευσης, προεδρεύει των εργασιών της, εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Συνέλευσης και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της,

γ) συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών του και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του,

δ) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων,

ε) επιμελείται την τήρηση των μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος,

στ) εκδίδει πράξεις ένταξης μελών Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης,

³⁰. Η παρ. 7 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 97 ν. 4692/2020.

³¹. Η παρ. 8 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 97 ν. 4692/2020.

³². Η ως άνω παρ. 9 καταργήθηκε με το άρθρο 131 ν. 4692/2020. Συνεπώς, οι επόμενες παρ. 10, 11 και 12 θα πρέπει να αναριθμηθούν σε 9, 10 και 11.

ζ) διαβιβάζει στα προβλεπόμενα από το νόμο όργανα γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης Τμήματος,

η) συγκροτεί επιτροπές για την μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος,

θ) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Τμήματος και τη διαβιβάζει στην Κοσμητεία,

ι) εκπροσωπεί το Τμήμα στη Σύγκλητο και πρέπει να ενημερώνει τη Συνέλευση για τις συζητήσεις και τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

12. **(11;)** Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας για οποιονδήποτε λόγο ή προσωρινού κωλύματος, καθώς και αν παραιτηθεί ή εκλείψει μέχρι τη συμπλήρωση του υπολοίπου της θητείας.

12.³³ Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες ως προς τον τρόπο διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

Άρθρο 24

Όργανα μη αυτοδύναμων Τμημάτων

1. Στα Τμήματα Α.Ε.Ι. που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί αυτοδυναμίας του άρθρου 11 λειτουργεί προσωρινή Συνέλευση Τμήματος, την οποία αποτελούν:

α) υποχρεωτικά όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,

β) εκπρόσωποι των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της προσωρινής Συνέλευσης του Τμήματος της περίπτωσης α'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ'ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος,

γ) τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

Η προσωρινή Συνέλευση του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και των φοιτητών.

³³. Η ως άνω παρ. 12 προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρου 97 ν. 4692/2020. Για τη σχετική ΚΥΑ βλ. παραπ. σημ. 25 (και στο Παράρτημα).

2. Η προσωρινή Συνέλευση ορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του Α.Ε.Ι., ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου ή της Διοικούσας Επιτροπής αντίστοιχα. Με την ίδια πράξη ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρό(στο Παράρτημα). εδρος, οι οποίοι πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή³⁴ της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Τμήματος, και, ελλείψει τούτων, μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων άλλου Τμήματος του Ιδρύματος. Στα νεοϊδρυόμενα Τμήματα και για την πρώτη θητεία Πρόεδρος και Αναπληρωτής Πρόεδρος ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων οποιουδήποτε Τμήματος του Ιδρύματος³⁵. Ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ορίζονται για διετή θητεία, με δυνατότητα να οριστούν για μία ακόμη συνεχόμενη θητεία. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος δεν μπορεί να οριστεί εκ νέου πριν παρέλθουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται ο ορισμός του ίδιου προσώπου ως Προέδρου, στο ίδιο ή άλλο Τμήμα, για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

3. Η Προσωρινή Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη Συνέλευση Τμήματος. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας του Τμήματος, κινείται, με ευθύνη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής, η διαδικασία εκλογής Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος και συγκρότησης της Συνέλευσης Τμήματος.

4. Σε περίπτωση λειτουργίας προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος με λιγότερα από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. από το οικείο Τμήμα, η Σύγκλητος συμπληρώνει τα μέλη της προσωρινής Συνέλευσης μέχρι τον αριθμό πέντε (5) από τουλάχιστον ένα μέλος Δ.Ε.Π. των συγγενέστερων Τμημάτων ως προς το γνωστικό αντικείμενο του μη αυτοδύναμου Τμήματος.

Άρθρο 25

Όργανα Τομέα

Τα όργανα του Τομέα είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση και
- β) ο Διευθυντής.

Άρθρο 26

Γενική Συνέλευση Τομέα

1. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από:

- α) Τον Διευθυντή του Τομέα.
- β) Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα.
- γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών

³⁴. Η λέξη «άλλως» αντικαταστάθηκε με τη λέξη «ή» με την παρ. 6γ άρθρου 19 ν. 4521/2018.

³⁵. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 75 ν. 4589/2019.

της Γενικής Συνέλευσης Τομέα των περιπτώσεων α' και β' και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10). Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τομέα, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τομέα.

Η Γενική Συνέλευση του Τομέα συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα, έστω και αν οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ' δεν έχουν εκλεγεί.

2. Η Γενική Συνέλευση του Τομέα έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) συντονίζει το έργο του Τομέα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Συνέλευσης του Τμήματος,

β) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών,

γ) κατανέμει τα κονδύλια του Τομέα στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές του δραστηριότητες,

δ) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου στους διδάσκοντες,

ε) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τα διανεμητέα συγγράμματα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών.

Άρθρο 27

Διευθυντής Τομέα

1. α) Διευθυντής Τομέα εκλέγεται πλήρους απασχόλησης μέλος Δ.Ε.Π. μέχρι και τη βαθμίδα του επίκουρου του οικείου Τομέα για θητεία ενός (1) έτους. Αν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, ο Διευθυντής του Τομέα ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα.

β) Επιτρέπεται η εκλογή Διευθυντή για δεύτερη συνεχόμενη θητεία.

γ) Διευθυντής δεν μπορεί να επανεκλεγεί πριν περάσουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται η εκλογή Διευθυντή για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

δ) Ο Διευθυντής Τομέα δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου

μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τη θέση Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής και Μουσείου.

2. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Διευθυντή Τομέα γίνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή³⁶. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Κοσμήτορα της Σχολής. Ο Πρόεδρος ή ο Κοσμήτορας, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος ή της Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίησή της.

3.³⁷ Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Διευθυντή Τομέα απαρτίζεται από το σύνολο των καθηγητών πρώτης βαθμίδας, των αναπληρωτών καθηγητών, των επίκουρων καθηγητών, μόνιμων και επί θητεία, καθώς και των υπηρετούντων λεκτόρων του οικείου Τομέα. Στο εκλεκτορικό σώμα έχουν δικαίωμα συμμετοχής και όσοι εκ των ανωτέρω απουσιάζουν από τη θέση τους, ανεξαρτήτως του λόγου απουσίας, εφόσον η απουσία δεν συνεπάγεται την αναστολή ή την απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων τους. Η εκλογή γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, που περιλαμβάνει τα ονόματα όλων των υποψηφίων. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική και διεξάγεται με κάλπη. Οι εκλογείς σημειώνουν την προτίμησή τους για έναν μόνο από τους υποψήφιους Διευθυντές δίπλα από το όνομά του. Διευθυντής εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται αμέσως, την ίδια ημέρα, μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους υποψηφίων, οπότε και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες έγκυρες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον Πρόεδρο του Τμήματος ή τον Κοσμήτορα, κατά περίπτωση. Για την εκλογή ή την κλήρωση συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Διευθυντής Τομέα έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση του Τομέα και καταρτίζει την ημερήσια διάταξή της,

β) προεδρεύει των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει ως εισηγητή άλλο μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα,

δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τομέα.

5. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Διευθυντής Τομέα αναπληρώνεται από

³⁶. Σύμφωνα με την **παρ. 3 άρθρου 127 ν. 4692/2020** η ως άνω προθεσμία δεν ισχύει για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

³⁷. Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 98 ν. 4692/2020**.

το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα. Επί ίδιας ημερομηνίας πράξεων διορισμού στην οικεία βαθμίδα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ³⁸

Άρθρο 28

Σύσταση, οργάνωση και λοιπά θέματα³⁹

1. Τα Εργαστήρια ανήκουν σε Τομέα ή σε Τμήμα. Μπορεί να ανήκουν σε Σχολή αν υπάρχει: α) τεκμηριωμένο ενδιαφέρον συμμετοχής από μέλη Δ.Ε.Π. διαφορετικών Τμημάτων της ίδιας Σχολής και β) απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης των οικείων Τμημάτων. Τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Εργαστηρίων ρυθμίζονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς τους.

2. Εργαστήρια ιδρύονται με πράξη του Πρύτανη ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα ή της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Κοσμητείας της Σχολής, ανάλογα με το αν η υπό ίδρυση μονάδα πρόκειται να ενταχθεί σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Την εισήγηση πρέπει να συνοδεύει ο Εσωτερικός Κανονισμός της υπό ίδρυση μονάδας. Η πράξη του Πρύτανη, στην οποία περιλαμβάνεται και ο παραπάνω Εσωτερικός Κανονισμός, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Με τη διαδικασία της παραγράφου 2 είναι δυνατή η μετονομασία, συγχώνευση, κατάργηση ή όποια άλλη μεταβολή των Εργαστηρίων, καθώς και η τροποποίηση των Εσωτερικών Κανονισμών τους.

4. Τα μέλη Δ.Ε.Π. τοποθετούνται σε Εργαστήρια και μετακινούνται από αυτά με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση. Όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Τομέα, η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου Τομέα. Καθένας μπορεί να είναι μέλος μόνο ενός Εργαστηρίου, ανεξάρτητα από το αν προσφέρει τις υπηρεσίες του σε περισσότερα του ενός Εργαστήρια.

5. Η τοποθέτηση σε Εργαστήρια των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. γίνεται με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

6. Σε περίπτωση κατάργησης, κατάτμησης ή συγχώνευσης των Εργαστηρίων, η μετακίνηση των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., τα οποία υπηρετούσαν σε αυτά,

³⁸. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Ε΄ αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 51 ν. 4559/2018.

³⁹. Σκόπιμο θα ήταν να προστεθούν στον παράτιτλο της διάταξης οι λέξεις «... Εργαστηρίων και Μουσείων».

γίνεται, με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, αν το Εργαστήριο ανήκε σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Σε περίπτωση κατάργησης Εργαστηρίου τα όργανα και ο εξοπλισμός κατανέμονται, με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση, σε αντίστοιχες μονάδες που λειτουργούν στη Σχολή, στο Τμήμα ή στον Τομέα.

8. Τα Μουσεία και οι συναφείς μονάδες, όπως τα αρχεία και οι συλλογές, ανήκουν σε Τομέα, Τμήμα, Σχολή ή Α.Ε.Ι.. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 εφαρμόζονται αναλόγως και στα Μουσεία και στις συναφείς μονάδες.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 εφαρμόζονται αναλόγως και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.). Μέχρι την αυτοδύναμη λειτουργία του Ε.Α.Π., η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 πράξη εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής έπειτα από αντίστοιχη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του.

10. Οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Εργαστήρια σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι..

Άρθρο 28Α⁴⁰

Σύσταση, οργάνωση και λοιπά θέματα κλινικών

1. Οι κλινικές ανήκουν σε Τομέα ή Τμήμα. Μπορεί να ανήκουν και σε Σχολή, εφόσον υπάρχει:

α) τεκμηριωμένο ενδιαφέρον συμμετοχής από μέλη Δ.Ε.Π. διαφορετικών Τμημάτων της ίδιας Σχολής και

β) απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης των οικείων Τμημάτων. Τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των κλινικών ρυθμίζονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς τους.

2. Κλινικές ιδρύονται, με την προϋπόθεση τήρησης των δημοσιονομικών στόχων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), με πράξη του Πρύτανη ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα ή της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Κοσμητείας της Σχολής, ανάλογα με το αν η υπό ίδρυση μονάδα πρόκειται να ενταχθεί σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Την εισήγηση πρέπει να συνοδεύει ο Εσωτερικός Κανονισμός της υπό ίδρυση μονάδας και εισήγηση υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο των αρμόδιων οικονομικών υπηρεσιών. Η πράξη του Πρύτανη, στην οποία περιλαμβάνεται και ο παραπάνω Εσωτερικός Κανονισμός, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

⁴⁰. Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 51 ν. 4559/2018.

3. Με τη διαδικασία της παραγράφου 2 είναι δυνατή η μετονομασία, συγχώνευση, κατάργηση ή όποια άλλη μεταβολή των κλινικών, καθώς και η τροποποίηση των Εσωτερικών Κανονισμών τους.

4. Τα μέλη Δ.Ε.Π. τοποθετούνται σε κλινικές και μετακινούνται από αυτές με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν η κλινική ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της [Γενικής] Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση. Όταν η κλινική ανήκει σε Τομέα, η απόφαση τοποθέτησης της [Γενικής] Συνέλευσης του Τμήματος εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου Τομέα, ενώ όταν πρόκειται για μετακίνηση εκδίδεται μετά από εισήγηση και των δύο εμπλεκόμενων Τομέων. Καθένας μπορεί να είναι μέλος μόνο μίας (1) κλινικής, ανεξάρτητα από το αν προσφέρει τις υπηρεσίες του σε περισσότερες.

5. Η τοποθέτηση σε κλινικές των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. γίνεται με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν η κλινική ανήκει σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της [Γενικής] Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

6. Σε περίπτωση κατάργησης, κατάτμησης ή συγχώνευσης των κλινικών, η μετακίνηση των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., τα οποία υπηρετούσαν σε αυτές, γίνεται, με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, αν η κλινική ανήκει σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Σε περίπτωση κατάργησης κλινικής τα όργανα και ο εξοπλισμός κατανέμονται με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν η κλινική ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση, σε αντίστοιχες μονάδες που λειτουργούν στη Σχολή, στο Τμήμα ή στον Τομέα.

8. Διαγνωστικές εξετάσεις και πράξεις που διενεργούνται, στο πλαίσιο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) σε πανεπιστημιακές κλινικές, αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μετά από σύναψη σύμβασης με τις Ιατρικές Σχολές. Στη σύμβαση περιγράφεται το είδος των εξετάσεων και των πράξεων που αποζημιώνονται και η τιμή της αποζημίωσής τους. Οι προϋποθέσεις για την παροχή των άνω υπηρεσιών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μετά από εισήγηση της Συνέλευσης της οικείας Ιατρικής Σχολής.

9.α) Πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια και ειδικές μονάδες μπορεί να εγκαθίστανται και να λειτουργούν σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), σε Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία ή στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο. Η εγκατάσταση γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του οικείου Τμήματος Ιατρικής. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η μετακίνηση πανεπιστημιακών κλινικών, εργαστηρίων και ειδικών μονάδων.

β) Το πανεπιστημιακό προσωπικό που υπηρετεί σε κλινικές, εργαστήρια και ειδικές μονάδες εγκαταστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., σε ότι αφορά την υπηρεσία του στο νοσοκομείο, θεωρείται ότι βρίσκεται σε οργανική σχέση με αυτό και υπάγεται στη δικαιοδοσία και στον ιεραρχικό έλεγχο των αρμόδιων

οργάνων του νοσοκομείου, όπως και το λοιπό προσωπικό της ιατρικής υπηρεσίας. Οι διοικήσεις των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., στα οποία είναι εγκαταστημένες πανεπιστημιακές κλινικές, οφείλουν να διευκολύνουν το διδακτικό, ερευνητικό, κλινικό και διοικητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. που υπηρετούν σε αυτές.

Άρθρο 29

Διευθυντής Εργαστηρίου και Μουσείου

1. α) Κάθε Εργαστήριο διευθύνεται από μέλος Δ.Ε.Π., αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου, ο οποίος ανήκει στην ακαδημαϊκή μονάδα (Τομέα, Τμήμα ή Σχολή), στην οποία ανήκει το Εργαστήριο. Η θητεία του Διευθυντή είναι τριών (3) ετών. Είναι δυνατή η εκλογή του ίδιου προσώπου ως Διευθυντή για περισσότερες από μία θητείες. Η ιδιότητα του Διευθυντή δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μονοπρόσωπου οργάνου ή μέλους συλλογικού οργάνου Α.Ε.Ι.. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι και να εκλεγούν εκείνοι που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

β) Ο Διευθυντής αναπληρώνεται, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, από μέλη Δ.Ε.Π. αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου, του ίδιου Εργαστηρίου⁴¹ και ειδικότερα από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. ξεκινώντας από την πρώτη βαθμίδα και εξαντλώντας τις βαθμίδες μέχρι και τη βαθμίδα του επίκουρου.

2. Τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή, με απόφαση του επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει το Εργαστήριο, προκηρύσσεται υποχρεωτικά η θέση του Διευθυντή. Η απόφαση κοινοποιείται στα μέλη του εκλεκτορικού σώματος, το οποίο απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. που μετέχουν στη Γενική Συνέλευση του Τομέα ή στη Συνέλευση του Τμήματος ή στη Γενική Συνέλευση της Σχολής, ανάλογα με το αν το Εργαστήριο ανήκει σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας της κοινοποίησης της προκήρυξης υποβάλλονται στη Γραμματεία της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας οι αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη θέση του Διευθυντή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου καλείται, από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας, το εκλεκτορικό σώμα, προκειμένου να προβεί στην εκλογή του Διευθυντή, με άμεση και μυστική ψηφοφορία⁴². Διευθυντής εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την ίδια ημέρα μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους υποψηφίων, οπότε και εκλέγεται ο

⁴¹. Οι λέξεις «ή της ίδιας Κλινικής» διαγράφηκαν με την παρ. 7 άρθρου 42 ν. 4521/2018.

⁴². Σύμφωνα με το άρθρο 115 ν. 4692/2020: «Η διαδικασία εκλογής για την ανάδειξη Διευθυντή Κλινικής, Εργαστηρίου και Μουσείου διεξάγεται μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος». Για τη σχετική ΚΥΑ βλ. παραπ. σημ. 25 (και στο Παράρτημα).

υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας παρουσία των ισοψηφισάντων. Για την εκλογή ή την κλήρωση συντάσσεται σχετικό πρακτικό και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέχρι την εκλογή και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διευθυντή εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του ο έως τότε Διευθυντής, ακόμη και αν έχει λήξει η θητεία του. Αν ο Διευθυντής εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο, ο επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει το Εργαστήριο αναθέτει καθήκοντα προσωρινού Διευθυντή στον Αναπληρωτή Διευθυντή και προκηρύσσει αμέσως τη θέση του Διευθυντή.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και για την εκλογή Διευθυντή Μουσείου και συναφών μονάδων.

Άρθρο 29Α⁴³

Διευθυντής Κλινικής

1. α) Κάθε κλινική διευθύνεται από μέλος Δ.Ε.Π., αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου, το οποίο υπηρετεί στην ακαδημαϊκή μονάδα (Τομέα, Τμήμα ή Σχολή), στην οποία υπάγεται η κλινική, και ανήκει κατά προτεραιότητα στις βαθμίδες του Καθηγητή, του Αναπληρωτή Καθηγητή και ελλείψει αυτών στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Η θητεία του Διευθυντή είναι τριών (3) ετών. Είναι δυνατή η εκλογή του ίδιου προσώπου ως Διευθυντή για περισσότερες από μία θητείες. Η ιδιότητα του Διευθυντή δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μονοπρόσωπου οργάνου ή μέλους συλλογικού οργάνου Α.Ε.Ι.. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι και να εκλεγούν εκείνοι που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης. Το προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύει, όταν στην κλινική υπηρετεί ένα μόνο μέλος Δ.Ε.Π. ή δεν υπάρχει άλλος υποψήφιος. **«Απαγορεύεται η υποψηφιότητα προσώπων που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της θητείας της προκηρυσσόμενης θέσης, εκτός αν στην κλινική υπηρετεί ένα μόνο μέλος Δ.Ε.Π. ή δεν υπάρχει άλλος υποψήφιος.»⁴⁴.**

β) Ο Διευθυντής αναπληρώνεται, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, από μέλη Δ.Ε.Π. αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου με αποδεδειγμένη κλινική εμπειρία, της ίδιας κλινικής, και ειδικότερα από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. ξεκινώντας από την πρώτη βαθμίδα και εξαντλώντας τις βαθμίδες μέχρι και τη βαθμίδα του επίκουρου.

2. Τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή, με απόφαση του επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει η κλινική, προκηρύσσεται υποχρεωτικά η θέση του Διευθυντή. Η απόφαση κοινοποιείται στα μέλη του εκλεκτορικού σώματος, το οποίο

⁴³. Το παρόν άρθρο προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 51 ν. 4559/2018.

⁴⁴. Το εντός εισαγωγικών εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 117 ν. 4692/2020.

απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. που μετέχουν στη Γενική Συνέλευση του Τομέα ή στη Συνέλευση του Τμήματος ή στη Γενική Συνέλευση της Σχολής, ανάλογα με το αν η κλινική ανήκει σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας της κοινοποίησης της προκήρυξης υποβάλλονται στη Γραμματεία της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας οι αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη θέση του Διευθυντή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου καλείται, από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας, το εκλεκτορικό σώμα, να προβεί στην εκλογή του Διευθυντή, με άμεση και μυστική ψηφοφορία⁴⁵. Διευθυντής εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την ίδια ημέρα μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους υποψηφίων, οπότε και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας παρουσία των ισοψηφισάντων. Για την εκλογή ή την κλήρωση συντάσσεται σχετικό πρακτικό από τον επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας. Όταν η κλινική ανήκει σε Τομέα το πρακτικό κοινοποιείται στον Πρόεδρο του Τμήματος. Ο τελευταίος το διαβιβάζει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη κοινοποιείται στη Διοίκηση του οικείου νοσοκομείου με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, εάν η κλινική ανήκει σε Τομέα ή Τμήμα ή με ευθύνη του Κοσμήτορα, εάν η κλινική ανήκει σε Σχολή. Μέχρι την εκλογή και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διευθυντή εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του ο έως τότε Διευθυντής, ακόμη και αν έχει λήξει η θητεία του. Αν ο Διευθυντής εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο, ο επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει η κλινική αναθέτει καθήκοντα προσωρινού Διευθυντή στον Αναπληρωτή Διευθυντή και προκηρύσσει αμέσως τη θέση του Διευθυντή.

3. Αν στην ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία ανήκει η κλινική υπηρετεί ένας μόνο καθηγητής πρώτης βαθμίδας που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος, αυτός τοποθετείται με απόφαση του επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας, υποχρεωτικά χωρίς εκλογές στη θέση του Διευθυντή, για πλήρη θητεία ή για το διάστημα μέχρι την αποχώρησή του, αν συντρέχει η περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1α του παρόντος. Όταν η κλινική ανήκει σε Τομέα η απόφαση κοινοποιείται στον Πρόεδρο του Τμήματος.

⁴⁵. Σύμφωνα με το άρθρο 115 ν. 4692/2020: «Η διαδικασία εκλογής για την ανάδειξη Διευθυντή Κλινικής, Εργαστηρίου και Μουσείου διεξάγεται μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος». Για τη σχετική ΚΥΑ βλ. παραπ. σημ. 25 (και στο Παράρτημα).

Ο τελευταίος τη διαβιβάζει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη κοινοποιείται στη Διοίκηση του οικείου νοσοκομείου με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, εάν η κλινική ανήκει σε Τομέα ή Τμήμα, ή με ευθύνη του Κοσμήτορα, εάν η κλινική ανήκει σε Σχολή.

4. Αν στην ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία ανήκει η κλινική δεν υπηρετεί ή δεν υποβάλει αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καθηγητής πρώτης βαθμίδας, στη θέση του Διευθυντή εκλέγεται ή τοποθετείται, κατά τους όρους των παραγράφων 2 ή 3 του παρόντος, αναπληρωτής καθηγητής που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος. Η θητεία του αναπληρωτή καθηγητή λήγει αυτοδικαίως μόλις διοριστεί καθηγητής πρώτης βαθμίδας που πληροί τις ως άνω προϋποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή, με ευθύνη του επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει η κλινική, εκλέγεται, αν έχουν διοριστεί περισσότεροι του ενός καθηγητές πρώτης βαθμίδας, ή τοποθετείται στη θέση του Διευθυντή κατά τους όρους των παραγράφων 2 ή 3 του παρόντος, καθηγητής πρώτης βαθμίδας. Η θητεία του τελευταίου είναι πλήρης.

5. Αν στην ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία ανήκει η κλινική δεν υπηρετεί ή δεν υποβάλει αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ούτε καθηγητής πρώτης βαθμίδας ούτε αναπληρωτής καθηγητής, στη θέση του Διευθυντή εκλέγεται ή τοποθετείται, κατά τους όρους των παραγράφων 2 ή 3 του παρόντος, μόνιμος επίκουρος καθηγητής ή ελλείψει αυτού επίκουρος καθηγητής επί θητεία, που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος. Η θητεία του επίκουρου καθηγητή λήγει αυτοδικαίως μόλις διοριστεί καθηγητής πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτής καθηγητής που πληροί τις ως άνω προϋποθέσεις. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του παρόντος εφαρμόζεται ανάλογα και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

6. Αν δεν υπηρετεί ή δεν υποβάλει υποψηφιότητα καθηγητής πρώτης βαθμίδας, ή αναπληρωτής καθηγητής ή επίκουρος καθηγητής, στη θέση του Διευθυντή τοποθετείται ο αρχαιότερος με βαθμό Διευθυντή υπηρετών ιατρός του Ε.Σ.Υ., ο οποίος διατηρεί τη θέση αυτή μέχρι τον διορισμό καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή που πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 30

Γενικές διατάξεις

1. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Τα

Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων.

2. Τα Α.Ε.Ι. έχουν την ευθύνη για την ίδρυση, τη λειτουργία και την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ..

3. Π.Μ.Σ. οργανώνονται και λειτουργούν σε αυτοδύναμα Τμήματα που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου. Μη αυτοδύναμα Τμήματα των Α.Ε.Ι. μπορεί να συμμετέχουν σε διατμηματικά ή διδρυματικά Π.Μ.Σ. μόνο σε συνεργασία με αυτοδύναμα Τμήματα, σύμφωνα με το άρθρο 43. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο άρθρο 45. **Ειδικά για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Ιόνιο Πανεπιστήμιο το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου δεν υπερβαίνει το 50%**⁴⁶.

4. Ο τρίτος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και ολοκληρώνεται με την απονομή διδακτορικού τίτλου. Ο τρίτος κύκλος σπουδών οργανώνεται σε Τμήματα Πανεπιστημίων, αυτοδύναμα ή μη, και οι διδακτορικοί τίτλοι απονέμονται από το Πανεπιστήμιο στο οποίο ανήκει το Τμήμα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την οργάνωση διδακτορικών σπουδών από Τμήματα των Τ.Ε.Ι., βάσει εισήγησης Επιτροπής, την οποία συστήνει και συγκροτεί ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αποτελούμενη από καθηγητές Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι..

5. Το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Ιδρύματος έχει την ευθύνη της τήρησης του νόμου, σε ό,τι αφορά στην οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο άρθρο 45.

Άρθρο 31

Όργανα διοίκησης των Π.Μ.Σ. και των Διδακτορικών Σπουδών

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την οργάνωση των διδακτορικών σπουδών είναι:

α) η Σύγκλητος του Ιδρύματος,

β) η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή σε περίπτωση

⁴⁶. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την περίπτωση α' άρθρου 17 ν. 4559/2018.

διατμηματικού Π.Μ.Σ. και η Ειδική Διδρυματική Επιτροπή σε περίπτωση διδρυματικού Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 43,

- γ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.,
- δ) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- ε) ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ..

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ.. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32,

β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,

γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

4. Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., ή σε περίπτωση εκπόνησης διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη, τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Ειδική Διατμηματική ή Διδρυματική Επιτροπή, οι οποίες συγκροτούνται από μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων που εκλέγονται από τη Συνέλευση κάθε Τμήματος, ερευνητές που υποδεικνύονται από το συνεργαζόμενο ερευνητικό φορέα, κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων τους στο Π.Μ.Σ. για διετή θητεία, καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος, που εκλέγονται από τους φοιτητές του οικείου μεταπτυχιακού προγράμματος, για ετήσια θητεία. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή είναι επταμελής και η Ειδική Διδρυματική Επιτροπή είναι εννεαμελής. Ο Πρόεδρος της, όπως και ο Διευθυντής του Προγράμματος, προέρχονται από το Τμήμα που έχει τη διοικητική στήριξη του προγράμματος και σε περίπτωση συνεργασίας αυτοδύναμων και μη αυτοδύναμων Τμημάτων ή άλλων ερευνητικών φορέων, από το αυτοδύναμο Τμήμα. Σε ειδικές περιπτώσεις που επιβάλλεται για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ., ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής ή Διδρυματικής Επιτροπής, Πρόεδρος ή/και Διευθυντής αναλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. από άλλο Τμήμα από αυτό που έχει τη διοικητική στήριξη του Π.Μ.Σ., ακόμη και από το μη αυτοδύναμο Τμήμα.

5. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το

συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος.

6. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συστήνεται σε κάθε Ίδρυμα, αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32. **Ειδικά σε Α.Ε.Ι. με μία Σχολή δεν συστήνεται Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών⁴⁷.**

7. Τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβής ή αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους σε αυτές.

8. Ο Διευθυντής κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Άρθρο 32

Ίδρυση Π.Μ.Σ.

1. Τα Π.Μ.Σ. ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση ίδρυσης καθορίζονται ο τίτλος του προγράμματος και του απονεμόμενου διπλώματος, οι ειδικεύσεις, το Τμήμα που το οργανώνει, το γνωστικό αντικείμενο, η γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος, η διάρκεια φοίτησης, οι πιστωτικές μονάδες, η διάρκεια της λειτουργίας του, καθώς και τα τυχόν τέλη φοίτησης.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος εισηγείται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της. Στην εισήγηση εκτίθενται αναλυτικά:

- α) ο τίτλος, το γνωστικό αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος,
- β) οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί,
- γ) η χρονική διάρκεια φοίτησης για τη χορήγηση του τίτλου,
- δ) οι ειδικεύσεις που τυχόν έχει το πρόγραμμα, οι οποίες δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τρεις,
- ε) το ενδεικτικό πρόγραμμα, ανά ειδίκευση αν υπάρχουν περισσότερες ειδικεύσεις, των θεωρητικών, εργαστηριακών, καλλιτεχνικών ή κλινικών μαθημάτων, στο οποίο περιλαμβάνεται και η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, οι πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες,

⁴⁷. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την **παρ. 6δ άρθρου 19 ν. 4521/2018**.

στ) η γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής,

ζ) ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών,

η) οι δυνατότητες και οι ανάγκες του οικείου Τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος,

θ) τον αναλυτικό προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος, τις πηγές χρηματοδότησης και τους εν γένει πόρους της λειτουργίας του,

ι) η ειδική αιτιολόγηση της τυχόν ανάγκης επιβολής τέλους φοίτησης, καθώς και του ύψους του τέλους αυτού σε αναλογία προς τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές,

ια) η χρονική διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος.

3. Η εισήγηση συνοδεύεται από:

α) μελέτη σκοπιμότητας, στην οποία εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί, επιστημολογικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η συνάφεια του Π.Μ.Σ. με το αντικείμενο του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος, η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο, ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα, καθώς και οι στόχοι του Π.Μ.Σ. και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 44,

β) αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, καθώς και έκθεση βιωσιμότητας του προγράμματος, ο ακριβής τρόπος κατάρτισης των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως⁴⁸,

γ) έκθεση του οικείου Τμήματος, από την οποία προκύπτει η ύπαρξη της βασικής υποδομής και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του προγράμματος, καθώς και ειδική αιτιολόγηση ως το προς το ποσοστό της τυχόν εξ αποστάσεως διδασκαλίας σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 30.

4. Αν το ένα τρίτο (1/3) των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος θεωρεί ότι το τέλος φοίτησης που ορίζεται στην εισήγηση είναι υψηλό, ζητά να καταχωριστούν οι ειδικά αιτιολογημένες αντιρρήσεις του στην εισήγηση προς τη Σύγκλητο, η οποία και αποφαινεται αιτιολογώντας την απόφασή της.

5. Η εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος διαβιβάζεται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος. Αν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή, διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο των στοιχείων των παραγράφων 2 και 3, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος θεραπεύουν, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος με αιτιολογημένη απόφασή της. Το Τμήμα αφού λάβει υπόψη τις υποδείξεις της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγησή του. Αν, μέσα

⁴⁸. Βλ. σχετικά την **ΥΑ με αρ. 216772/Ζ1** (ΦΕΚ Β' 4334/12.12.2017).

σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, για δεύτερη φορά η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση, το Τμήμα μπορεί να υποβάλει απευθείας την εισήγησή του στη Σύγκλητο.

6. Η απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ., προτού δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μαζί με την εισήγηση της παραγράφου 2 και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα της παραγράφου 3. Αν ο Υπουργός διαπιστώσει ότι: α) υπάρχει πρόδηλη δυσαναλογία μεταξύ των τελών φοίτησης και των παροχών προς τους φοιτητές, ή β) το ύψος των τελών φοίτησης είναι τέτοιο που καθιστά αδύνατη ή δυσχερή τη συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. φοιτητών περιορισμένης εισοδηματικής ικανότητας παραβιάζοντας τη γενική ελευθερία πρόσβασης στην παιδεία ή γ) δεν είναι επαρκώς δικαιολογημένο το λειτουργικό κόστος του προγράμματος, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 37, αναπέμπει με ειδική αιτιολογία την απόφαση στη Σύγκλητο. Αν ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δεν αναπέμψει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επομένη της κοινοποίησης σε αυτόν, ο Πρύτανης δημοσιεύει την απόφαση της Συγκλήτου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ενημερώνει ταυτοχρόνως τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, προκειμένου η απόφαση ίδρυσης να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου. Σε περίπτωση αναπομπής η Σύγκλητος διαβιβάζει την απόφαση στη Συνέλευση του Τμήματος, προκειμένου να τροποποιήσει την εισήγηση, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. **Κατ'εξάίρεση, οι αποφάσεις ίδρυσης Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης, δημοσιεύονται από τον Πρύτανη χωρίς να τηρείται η διαδικασία των προηγούμενων εδαφίων και κοινοποιούνται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου**⁴⁹.

7. Προκειμένου ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να κρίνει για την αναπομπή σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, ζητά τη σύμφωνη γνώμη εννεαμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφασή του και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως Πρόεδρο,

β) τρεις (3) Πρυτάνεις ή Αντιπρυτάνεις,

γ) τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.),

δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

ε) τρεις (3) Εμπειρογνώμονες.

Τα μέλη των περιπτώσεων β' και ε' επιλέγονται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Τα μέλη της επιτροπής δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή κανενός είδους αμοιβή ή αποζημίωση.

⁴⁹. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την **παρ. 7 άρθρου 19 ν. 4521/2018**.

8. Κάθε πέντε (5) έτη η έκθεση αξιολόγησης της παραγράφου 6 του άρθρου 44 κατατίθεται στη Σύγκλητο, η οποία συνεκτιμώντας την έκθεση αυτή, καθώς και τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. αποτελέσματα των διαδικασιών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011 αποφασίζει αν θα συνεχιστεί ή όχι η λειτουργία του Π.Μ.Σ.. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 33

Διάρκεια φοίτησης και πιστωτικές μονάδες

1. Η κανονική διάρκεια φοίτησης σε Π.Μ.Σ. είναι κατ' ελάχιστο δύο (2) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 45, μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που ρητά ορίζονται στον οικείο Κανονισμό, και για μη εργαζόμενους φοιτητές, η διάρκεια της οποίας δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της κατά την παράγραφο 1 διάρκειας φοίτησης.

3. Στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να παρέχεται και η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των σπουδών, που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, **καθώς και παράτασης, η οποία δεν υπερβαίνει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας φοίτησης του Π.Μ.Σ..⁵⁰** Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Το πρόγραμμα αρχίζει το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο.

5. Τα μαθήματα κάθε Π.Μ.Σ. αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 34

Επιλογή, δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον γλώσσας πέραν της γλώσσας διεξαγωγής του Π.Μ.Σ.. Το επίπεδο γλωσσομάθειας που απαιτείται, τα ακαδημαϊκά κριτήρια που συνεκτιμώνται για την επιλογή ή η σχετική διαδικασία εξέτασης ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Στα ακαδημαϊκά κριτήρια περιλαμβάνονται ιδίως ο βαθμός του πτυχίου, η βαθμολογία

⁵⁰. Προσθήκη με την **παρ. 3(α) άρθρου 42 ν. 4521/2018**.

στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών, καθώς και η σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, **έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης⁵¹**, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Τα Ιδρύματα υποχρεούνται να εξασφαλίζουν στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

4. Αν το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

5. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

6. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

7. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80). **Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. από το Τμήμα του Α.Ε.Ι. που οργανώνει το Π.Μ.Σ. Ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. αποφαινεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου⁵².**

8. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45, μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο

⁵¹. Προσθήκη με την παρ. 3(γ) άρθρου 42 ν. 4521/2018.

⁵². Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 5 άρθρου 101 ν. 4547/2018.

οικείο Ίδρυμα.

Άρθρο 35

Δωρεάν φοίτηση⁵³ - υποτροφίες

1. Τα Α.Ε.Ι. διασφαλίζουν την πρόσβαση στο δεύτερο κύκλο σπουδών των φοιτητών που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

2. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές Π.Μ.Σ., των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ' έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

3. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγή.

4. Σε κάθε περίπτωση, τα Ίδρυματα χορηγούν υποτροφίες σε φοιτητές βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

5. Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών όργανα των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 3 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού

⁵³. Βλ. συναφώς **ΥΑ με αρ. 131758/Ζ1 (ΦΕΚ Β' 3387/10.8.2018)** «Διαπίστωση του ποσού που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο ισοδύναμο εισόδημα [το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού]», καθώς και **ΥΑ με αρ. 131757/Ζ1 (ΦΕΚ Β' 3387/10.8.2018)** «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης φοιτητών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών Α.Ε.Ι.».

Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Άρθρο 36

Διδακτικό προσωπικό

1. Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των διδασκόντων προέρχεται από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων. **Όλοι οι διδάσκοντες⁵⁴** πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου Α.Ε.Ι ή την πρόσκληση μελών Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

3.⁵⁵

4.⁵⁶

Η συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. σε καμία περίπτωση δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα ή άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 και του άρθρου 99 του ν. 4310/2014 (Α' 258).

5. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., καλούνται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένοι επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή

⁵⁴. Η φράση «Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.» αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 19 ν. 4521/2018.

⁵⁵. Η παρ. 3 καταργήθηκε με την παρ. 2 άρθρου 171 ν. 4635/2019.

⁵⁶. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 2 άρθρου 171 ν. 4635/2019.

ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.⁵⁷

6. Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρετηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 37

Πόροι - χρηματοδότηση Π.Μ.Σ.

1. Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

2. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

3. Για τη χρηματοδότηση του Α.Ε.Ι., για τη λειτουργία Π.Μ.Σ., από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προσμετράται θετικά το γεγονός της λειτουργίας Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης.

4. Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται ως εξής:

α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη

⁵⁷. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 5 καταργήθηκε με την παρ. 2 άρθρου 171 ν. 4635/2019.

φοίτησης.

5. Η κατανομή της παραγράφου 4 δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

6. Τα Α.Ε.Ι. δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

7.⁵⁸ Ο προϋπολογισμός κάθε Π.Μ.Σ. δύναται να αναμορφώνεται με απόφαση της Συνέλευσης, κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή του οικείου Π.Μ.Σ., στο σύνολό του υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαφοροποίηση στα έσοδα, ή ανά κατηγορία δαπάνης υπό την προϋπόθεση ότι οι πόροι που μεταφέρονται δεν υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατό (20%) του προϋπολογισμού, και υπό τον όρο τήρησης και διασφάλισης της δημοσιονομικής ουδετερότητας του προϋπολογισμού κάθε Π.Μ.Σ..

Άρθρο 38

Διδακτορικές σπουδές, διαδικασία επιλογής υποψήφιων διδασκτόρων

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχει ο κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής ή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου του άρθρου 46. Σε ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, γίνεται αιτιολογημένα δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Δ.Μ.Σ..

2. Ο υποψήφιος υποβάλλει κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους, και ειδικότερα στις ημερομηνίες που προβλέπονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στο οποίο επιθυμεί να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή. Στην αίτηση αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης, η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής, αν αυτό προβλέπεται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών και ο προτεινόμενος ως επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής, ο οποίος ανήκει σε όσους έχουν δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 39. Η αίτηση συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου, προσχέδιο διδακτορικής διατριβής και ό,τι άλλο ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις κατηγοριοποιεί με βάση την συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου, και ορίζει μία τριμελή επιτροπή ανά κατηγορία αιτήσεων. Κάθε τριμελής επιτροπή, που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν

⁵⁸. Η παρ. 7 προστέθηκε με την παρ. 6 (;) άρθρου 171 ν. 4635/2019.

υποβάλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον υποψήφιο. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 39

Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής

1. Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. α΄ βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.⁵⁹ **Στα μέλη Δ.Ε.Π. του προηγούμενου εδαφίου συμπεριλαμβάνονται όσα τελούν σε επιστημονική άδεια της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195) και όσα βρίσκονται σε αναστολή καθηκόντων της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4009/ 2011 ή δυνάμει άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης που προβλέπει την αναστολή εκτέλεσης καθηκόντων λόγω εκλογής ή διορισμού σε θέση ή αξίωμα με το οποίο η ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. θεωρείται ασυμβίβαστη. Ο επιβλέπων δεν δικαιούται να λάβει αμοιβή ή άλλου είδους αποζημίωση για την επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής⁶⁰.**

2. Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στον προτεινόμενο επιβλέποντα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38, την επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, με αρμοδιότητα να πλαισιώνει και να υποστηρίζει την εκπόνηση και συγγραφή της. Στην επιτροπή του προηγούμενου εδαφίου μετέχουν ως μέλη, ο επιβλέπων και δύο ακόμη μέλη Δ.Ε.Π.⁶¹ από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή καθηγητές αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄ από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή. Στη συμβουλευτική επιτροπή μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τις τρεις πρώτες βαθμίδες του οικείου

⁵⁹. Σύμφωνα με το άρθρο 58 ν. 4559/2018: «Τα μέλη ΔΕΠ, που τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων λόγω βουλευτικής ιδιότητας αλλά συνεχίζουν να προσφέρουν αμισθί το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο στον οικείο φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 παρ. 10 του ν. 4115/2013, μπορούν να αναλαμβάνουν την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, βάσει των διατάξεων του ν. 4485/2017.».

⁶⁰. Τα ως άνω εδάφια προστέθηκαν με την παρ. 1 άρθρου 99 ν. 4692/2020.

⁶¹. Οι λέξεις «α΄ βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου» διαγράφηκαν με την περίπτωση β΄ άρθρου 17 ν. 4559/2018.

Τμήματος.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο επιβλέπων εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, η Συνέλευση του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλον την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύστερα από αίτηση του υποψήφιου διδάκτορα και γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, διαφορετικά σε ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψήφιων διδακτόρων που μπορεί να επιβλέπεται από κάθε επιβλέποντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Αν ο αρχικός επιβλέπων μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντος των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα, όπου ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

4. Τα ονόματα των υποψήφιων διδακτόρων, των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π. ή ερευνητών, οι τίτλοι των εκπονούμενων διδακτορικών διατριβών και σύντομη περίληψη αυτών, καθώς και τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 40

Ελάχιστη διάρκεια, δικαιώματα και υποχρεώσεις υποψήφιων διδακτόρων

1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39.

2. Ο υποψήφιος διδάκτορας, κάθε έτος, στην προθεσμία που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον επιβλέποντα ή την τριμελή επιτροπή και εκθέσεις προόδου σύμφωνα με όσα ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, καταχωρίζονται στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου.

3. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών, όπως ορίζονται στους οικείους Κανονισμούς. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

Άρθρο 41

Συγγραφή, υποστήριξη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

1. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει αίτηση του υποψηφίου για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών μπορεί να προβλέπονται πρόσθετες προϋποθέσεις για τη δυνατότητα δημόσιας υποστήριξης της διατριβής. Αν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση του υποψηφίου, συντάσσει αναλυτική εισηγητική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την κρίση της διδακτορικής διατριβής.

2. Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εκτός από τα αφυπηρετήσαντα μέλη αυτής, τα οποία με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39⁶², καθώς και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη, που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39.

3. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Στη συνέχεια, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση αυτά τα κριτήρια την εγκρίνει, με πλειοψηφία πέντε (5) τουλάχιστον από τα μέλη της. Τα αφυπηρετήσαντα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, που έχουν αντικατασταθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, μπορεί να παρίστανται κατά τη συνεδρίαση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 42

Προκήρυξη ή Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

1. Τα Πανεπιστήμια μπορούν να προκηρύσσουν θέσεις υποψήφιων διδασκόντων, υποτρόφων ή όχι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Οι σχετικές προκηρύξεις αφορούν σε συγκεκριμένο Τμήμα, δημοσιοποιούνται δια του ημερήσιου τύπου και αναρτώνται στους οικείους

⁶². Σύμφωνα με την **παρ. 5 άρθρου 85 ν. 4485/2017** (η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 60 ν. 4559/2018 και ήδη με την **παρ. 7 άρθρου 32 ν. 4589/2019**): *«Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 41 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. β) Αν επταμελής επιτροπή για την έγκριση διδακτορικής διατριβής υποψήφιου διδάκτορα, που έχει γίνει δεκτός πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, συγκροτήθηκε χωρίς τα αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 41, η συγκρότησή της είναι νόμιμη.»*.

διαδικτυακούς τόπους των Ιδρυμάτων.

2. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψήφιων διδασκόντων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών, ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών, μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις και προσκλήσεις.

3. Η ανάθεση επίβλεψης των διδακτορικών διατριβών του παρόντος άρθρου μπορεί, βάσει της προκήρυξης, να υπόκειται σε επιπλέον διαδικασίες και κριτήρια από εκείνα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και τους οικείους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.

Άρθρο 43

Διατμηματικά ή διδρυματικά Π.Μ.Σ. - Διδακτορικές διατριβές με συνεπίβλεψη

1.⁶³ Π.Μ.Σ. οργανώνονται από περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι., από Τμήματα Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992 (Α' 159) και λειτουργούν νομίμως έως σήμερα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ένα τουλάχιστον από τα συνεργαζόμενα Τμήματα να είναι αυτοδύναμο. Μεταξύ των Τμημάτων ή μεταξύ Τμημάτων και των λοιπών συνεργαζόμενων φορέων του προηγούμενου εδαφίου καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους και τα συλλογικά όργανα διοίκησης του κάθε συνεργαζόμενου φορέα. Στο Ε.Π.Σ. προβλέπονται ιδίως οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος ή ερευνητικού κέντρου ή ιδρυτού, τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας της Ειδικής Διατμηματικής ή Διδρυματικής Επιτροπής και της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), με τρόπο που να εξασφαλίζει την εκπροσώπηση όλων των συνεργαζόμενων φορέων, ο ορισμός του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ο οποίος είναι μέλος Δ.Ε.Π. αυτοδύναμου Τμήματος, η κατανομή του διδακτικού και ερευνητικού έργου μεταξύ του προσωπικού των συνεργαζόμενων φορέων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. Τα διατμηματικά ή διδρυματικά Π.Μ.Σ. ιδρύονται με απόφαση των οικείων Συγκλήτων ή της οικείας Συγκλήτου και του συλλογικού οργάνου διοίκησης του συνεργαζόμενου φορέα, στην οποία προσαρτάται το Ε.Π.Σ., με τη διαδικασία ίδρυσης του άρθρου 32 και η σχετική εισήγηση καταρτίζεται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων.»

2. Αυτοδύναμα Τμήματα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής συνεργάζονται με Τμήματα αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων ή ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα της αλλοδαπής, για την οργάνωση και λειτουργία κοινών Π.Μ.Σ.. Με απόφαση του

⁶³. Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 129 ν. 4763/2020**.

Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η διαδικασία ίδρυσης του κοινού Π.Μ.Σ., τα θέματα που ρυθμίζονται στο Ε.Π.Σ. και κάθε σχετικό θέμα⁶⁴.

3. Τα Τμήματα Α.Ε.Ι. συνεργάζονται με ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. Στην περίπτωση αυτή, τη διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα/φορέα και η εκπόνηση της διατριβής διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη από τον ορισμό των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π./ερευνητών. Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ε.Π.Σ., που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής⁶⁵.

Άρθρο 44 **Αξιολόγηση**

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ..

3. Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.). Τα πέντε (5) μέλη είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του

⁶⁴. Βλ. σχετικά την **ΥΑ με αρ. 41931/Ζ1** (ΦΕΚ Β' 972/19.3.2018).

⁶⁵. Βλ. σχετικά την **ΥΑ με αρ. 41931/Ζ1** (ΦΕΚ Β' 972/19.3.2018).

άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής. Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον φοιτητή, του οποίου η θητεία είναι ετήσια. Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του μεταπτυχιακού φοιτητή, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα Π.Μ.Σ. και τις διδακτορικές σπουδές κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.

5. Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα Π.Μ.Σ., καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στα αντίστοιχα Τμήματα της Σχολής, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν, τον αριθμό των φοιτητών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..

6. Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του οικείου Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων και των φοιτητών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων των Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο οικείο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

7. Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

8. Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο

διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

Άρθρο 45

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται:

α) η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

β) ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα, καθώς και ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος σε σχέση και με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών και των διδασκόντων, για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών,

γ) οι αρμοδιότητες του Διευθυντή και των Σ.Ε. των Π.Μ.Σ.,

δ) ο αριθμός και ο τρόπος επιλογής των εισακτέων στο Π.Μ.Σ., ο αριθμός των οποίων δεν είναι μικρότερος των δέκα (10) ατόμων, η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, στα οποία περιλαμβάνονται οι γλώσσες, των οποίων απαιτείται η γνώση, και τα επίπεδα της γλωσσομάθειας⁶⁶,

ε) η διάρκεια φοίτησης, καθώς και ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 33, η δυνατότητα, οι λόγοι ο τρόπος και η διαδικασία μερικής φοίτησης σε Π.Μ.Σ., **παράτασης⁶⁷**, καθώς και αναστολής της φοίτησης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 33,

στ) το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, στο οποίο περιλαμβάνονται ιδίως ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων, οι ειδικεύσεις, το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και οι ελάχιστες διδακτικές ώρες ανά μάθημα και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005,

ζ) οι κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών, ο χρόνος διενέργειας και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων του Π.Μ.Σ., ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης των μαθημάτων, η εκπόνηση εργασιών ή η συμμετοχή σε άλλες ερευνητικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες,

⁶⁶. Η περίπτωση δ' τροποποιήθηκε ως άνω με την **περίπτωση γ/αα άρθρου 17 ν. 4559/2018**. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την **περίπτωση γ/ββ άρθρου 17 ν. 4559/2018**: «*Η διάταξη της υποπερίπτωσης αα' ισχύει για την εισαγωγή φοιτητών από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και εφεξής.*».

⁶⁷. Προσθήκη με την **παρ. 3(β) άρθρου 42 ν. 4521/2018**.

η) οι υποχρεώσεις για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. και τα σχετικά με την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας,

θ) ο τρόπος αναπλήρωσής των μαθημάτων,

ι) οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής από το Π.Μ.Σ.,

ια) τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών,

ιβ) οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές,

ιγ) η διαδικασία ορισμού επιβλέποντα και εξεταστικής επιτροπής διπλωματικής εργασίας, που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 34, και τα ειδικότερα καθήκοντά τους,

ιδ) το ύψος των τυχόν προβλεπόμενων τελών φοίτησης και η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους,

ιε) το τελετουργικό αποφοίτησης και ο τύπος του απονεμόμενου διπλώματος (Δ.Μ.Σ.),

ιστ) ειδικότερα θέματα του παραρτήματος διπλώματος, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3374/2005 (Α' 189),

ιζ) τα ειδικότερα ζητήματα διοικητικής, τεχνικής και οικονομικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ.,

ιη) η διαδικασία ανάθεσης διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ.,

ιθ) οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης, καθώς και οι ειδικότεροι όροι απασχόλησης και κάθε θέμα σχετικό με τους επισκέπτες διδάσκοντες της παραγράφου 5 του άρθρου 36,

κ) οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36, και

κα) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος.

2. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και στον οποίον καθορίζονται:

α) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις οργάνωσης διδακτορικών σπουδών, καθώς και εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ακόμη και από μη κάτοχο Δ.Μ.Σ.,

β) ο χρόνος υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι γλώσσες υποβολής του προτεινόμενου τίτλου και προσχεδίου της διατριβής, η γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής,

γ) η διαδικασία ανάθεσης επίβλεψης διδακτορικής διατριβής και ο μέγιστος αριθμός υποψήφιων διδασκόντων που μπορεί να επιβλέπεται από κάθε επιβλέποντα,

δ) ειδικότεροι λόγοι και προϋποθέσεις αντικατάστασης επιβλέποντος σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39,

ε) η προθεσμία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ετήσια προφορική παρουσίαση αναφορικά με την πρόοδο της διατριβής, την υποβολή του υπομνήματος

της παραγράφου 2 του άρθρου 40,

στ) η υποχρέωση ανανέωσης εγγραφής των υποψήφιων διδασκόντων ανά ακαδημαϊκό έτος, μέγιστος χρόνος ολοκλήρωσης της διατριβής, η υποχρέωση παρακολούθησης ή συμμετοχής σε μαθήματα, εργαστήρια ή σεμινάρια σχετικά με τη διδακτορική διατριβή, πρόσθετες υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων, όπως (ενδιάμεσα παραδοτέα) και των επιβλεπόντων αυτών, όπως (περιοδικές εκθέσεις προόδου), λόγοι και διαδικασία διαγραφής από τα μητρώα υποψήφιων διδασκόντων,

ζ) λεπτομέρειες σχετικά με την οριστικοποίηση του προσωρινού τίτλου, τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, πρόσθετες προϋποθέσεις σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 41, τα σχετικά με την απονομή του διδακτορικού τίτλου, η μορφή και το περιεχόμενο του διδακτορικού τίτλου,

η) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του τρίτου κύκλου σπουδών του Τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 46

Ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου και επαγγελματικά προσόντα αποφοίτων Τ.Ε.Ι.

1. Η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών, που οργανώνεται σε Τμήματα Α.Ε.Ι. και διαρκεί κατ' ελάχιστον δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα (υποχρεωτικά εξάμηνα για τη λήψη πτυχίου ή διπλώματος σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών), οδηγεί στην απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) στην ειδικότητα του Τμήματος, **επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων⁶⁸**, αν στο πρόγραμμα σπουδών:

α) περιλαμβάνονται μαθήματα ώστε να διασφαλίζεται:

αα) η θεμελίωση στις βασικές επιστήμες και τέχνες,

ββ) η ανάπτυξη των μαθημάτων κορμού της ειδικότητας σε όλο το εύρος του σχετικού γνωστικού αντικειμένου,

γγ) η εμβάθυνση και η εμπέδωση σε υψηλό επίπεδο των γνώσεων στο εύρος του γνωστικού αντικειμένου της ειδικότητας,

β) προβλέπεται η εκπόνηση πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας διάρκειας ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου κατ' ελάχιστον.

2. Για την υπαγωγή στην παρούσα διάταξη, η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι., ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, απευθύνει αίτημα στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. και της Α.Δ.Ι.Π., και εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1, εκδίδει σχετική διαπιστωτική απόφαση, που δημοσιεύεται στην

⁶⁸. Προσθήκη με την **παρ. 8 άρθρου 42 ν. 4521/2018**.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι γνώμες του προηγούμενου εδαφίου δίνονται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την περιέλευση του ερωτήματος από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) λογίζεται ότι έχει ληφθεί από την ημερομηνία απονομής του πτυχίου ή διπλώματος και καταλαμβάνει και τους αποφοιτήσαντες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου δεν επιφέρει μισθολογικές μεταβολές.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση πενταμελούς επιστημονικής επιτροπής, η οποία ορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες, βάσει προσόντων που προσδίδουν οι τίτλοι σπουδών που αποκτούν οι πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στους οποίους δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επαγγελματικά δικαιώματα. Για τη σύνθεση των επιστημονικών επιτροπών του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει κάθε Τμήμα.

4. Για πτυχιούχους Τμημάτων Μηχανικών Τ.Ε. των Τ.Ε.Ι., οι ως ανωτέρω επιστημονικές επιτροπές είναι επταμελείς. Τρία από τα μέλη κάθε επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος προεδρεύει των επιτροπών, ένα μέλος Δ.Ε.Π. Πολυτεχνικής Σχολής και ένα μέλος Δ.Ε.Π. Τμήματος Μηχανικών των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Τα λοιπά μέλη με τους αναπληρωτές τους ορίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3.

5. Τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, ισχύουν και για τους αποφοίτους Τ.Ε.Ι. του οικείου Τμήματος, που αποφοίτησαν πριν τη δημοσίευσή τους, καθώς και για τους αποφοίτους των Τμημάτων Τ.Ε.Ι. που συγχωνεύθηκαν ή μετονομάστηκαν, σύμφωνα με τα προεδρικά διατάγματα 69/2013 (Α' 119), 82/2013 (Α' 123), 83/2013 (Α' 123), 84/2013 (Α' 124), 87/2013 (Α' 129), 90/2013 (Α' 130), 91/2013 (Α' 131), 94/2013 (Α' 132), 95/2013 (Α' 133), 100/2013 (Α' 135), 101/2013 (Α' 135), 102/2013 (Α' 136), 103/2013 (Α' 136), 104/2013 (Α' 137), 127/2013 (Α' 190).

Άρθρο 47

Επιτροπή Δεοντολογίας

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστάται Επιτροπή Δεοντολογίας, η οποία απαρτίζεται από τους Κοσμήτορες του οικείου Α.Ε.Ι. και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης. Ο Αντιπρύτανης προΐσταται της Επιτροπής και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος Κοσμήτορας, με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της πράξης διορισμού του *στη βαθμίδα του μέλους Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας*. Τα μέλη της Επιτροπής Δεοντολογίας δεν λαμβάνουν αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) καταρτίζει «Κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής» για ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα (κανόνες βιοηθικής κ.λπ.), ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος,

β) διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας,

γ) συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους,

δ) εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά - καταγγελία φοιτητών, μελών Δ.Ε.Π., μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού σε θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων του κώδικα δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη. Αν διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον Πρύτανη, προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα.

3. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκρότηση και λειτουργία της, ρυθμίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 48

Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης⁶⁹

1. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου, ιδρύεται σε κάθε Α.Ε.Ι. Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης

⁶⁹ Στο **άρθρο 63 ν. 4763/2020** ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 63: Ένταξη των Κέντρων Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) των Α.Ε.Ι. στο Μητρώο Κ.Δ.Β.Μ.

Τα Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. των Α.Ε.Ι. του άρθρου 48 του ν. 4485/2017 (Α' 114), εντάσσονται αυτοδικαίως, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσής τους, στο Μητρώο Κ.Δ.Β.Μ., που τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα των Κ.Δ.Β.Μ. της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Μ.&Ν. του άρθρου 61 (ν. 4763/2020) και υποχρεούνται να υποβάλουν ετησίως και το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου εκάστου έτους στο ως άνω πληροφοριακό σύστημα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον συνολικό αριθμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιούν ανά ημερολογιακό έτος, με σχετική αναφορά του αριθμού των κύκλων που προσφέρονται ανά έτος,

β) τις μεθόδους υλοποίησης ανά εκπαιδευτικό πρόγραμμα, δηλαδή εξ αποστάσεως, διά ζώσης ή μεικτή,

γ) τη θεματική ενότητα στην οποία εντάσσεται κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα,

δ) τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων συμμετεχόντων ανά φύλο, ηλικία και επίπεδο εκπαιδευτικής βαθμίδας, και

ε) τον συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς το κάθε πρόγραμμα, με αναφορά των επιμέρους στοιχείων της περ. δ'.

(Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.). Η πρόταση της Συγκλήτου αναγράφει το ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής και δραστηριοτήτων εντός του οποίου διοργανώνονται τα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

2. Το Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. αποτελεί μονάδα του Ιδρύματος που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης. Τα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα μπορεί να υλοποιούνται και σε συνεργασία με Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής, καθώς και αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής, με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του Κέντρου. Αρμόδιος για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση κάθε έργου και προγράμματος επιμόρφωσης, κατάρτισης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και εν γένει δια βίου μάθησης είναι ο οικείος επιστημονικός υπεύθυνος κάθε έργου.

3. Τα υφιστάμενα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης των Ιδρυμάτων και τα λειτουργούντα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ιδρυμάτων καταργούνται. Για την κατάργησή τους εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. **Η παροχή κάθε προγράμματος επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης, δια ζώσης ή εξ αποστάσεως, ήτοι πέραν των σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, παρέχεται αποκλειστικά μέσω του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., με την επιφύλαξη του άρθρου 48Α και εξαιρουμένων των προγραμμάτων που οργανώνονται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 (Α 74) και της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α 71)⁷⁰.** Την ευθύνη τήρησης της διάταξης των προηγούμενων εδαφίων φέρει η Σύγκλητος του Ιδρύματος.

4. Όργανα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. είναι:

- α) ο Πρόεδρος του Κέντρου,
- β) το Συμβούλιο του Κέντρου.

5. Πρόεδρος του Κέντρου είναι ο Αντιπρύτανης, στον οποίο έχει ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα, ύστερα από πρόταση του Πρύτανη και έγκριση της Συγκλήτου.

6. Ο Πρόεδρος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) συγκαλεί το Συμβούλιο του Κέντρου, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος του Συμβουλίου, προεδρεύει των εργασιών του και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος του Συμβουλίου,

β) επιβλέπει την εφαρμογή της πολιτικής του Κέντρου και την τήρηση του Κανονισμού του,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου,

δ) προϊστάται των υπηρεσιών του Κέντρου και συνυπογράφει με τον πρόεδρο του Ε.Λ.Κ.Ε. του οικείου Ιδρύματος τις συμβάσεις προσωπικού, τις συμβάσεις

⁷⁰. Το εδ. γ' της παρούσας παραγράφου αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 19 ν. 4521/2018.

προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτει το Κέντρο για τις γενικές του ανάγκες,

ε) υπογράφει τις εντολές πληρωμής για τις γενικές δαπάνες του Κέντρου. Ειδικά για τις εντολές πληρωμής του εκπαιδευτικού προσωπικού, απαιτείται η προηγούμενη πιστοποίηση άρτιας διεξαγωγής του προγράμματος από τον επιστημονικά υπεύθυνο,

στ) ορίζει, όπου απαιτείται, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, τις επιτροπές επιλογής εκπαιδευομένων,

ζ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του,

η) εισηγείται στη Σύγκλητο, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, την επιλογή του Διευθυντή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης,

θ) υπογράφει τα απονεμόμενα από το Κέντρο πιστοποιητικά μη τυπικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την έννοια της περίπτωσης 4 του άρθρου 2 του ν. 3879/2010 (Α' 163),

ι) συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του Κέντρου, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά την έγκρισή της.

7. Το Συμβούλιο του Κέντρου αποτελείται από:

α) τον Πρόεδρο του Κέντρου,

β) έναν εκπρόσωπο από κάθε Σχολή του Ιδρύματος, ο οποίος ορίζεται ύστερα από πρόταση της Κοσμητείας της οικείας Σχολής,

γ) τον Διευθυντή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

8. Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τον Κανονισμό του Κέντρου:

α) διαμορφώνει στο πλαίσιο των αποφάσεων της Συγκλήτου την πολιτική του Κέντρου για την ανάπτυξη των έργων και των προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης,

β) εποπτεύει τη λειτουργία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης,

γ) εισηγείται προς το Πρυτανικό Συμβούλιο τα προς έγκριση έργα και εκπαιδευτικά προγράμματα του Κέντρου, τα οποία μετά την έγκρισή τους κοινοποιούνται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

δ) αναθέτει την υλοποίηση των έργων και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου στους επιστημονικά υπευθύνους,

ε) συνεργάζεται με τις Κοσμητείες των Σχολών για την υποστήριξη της υλοποίησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου,

στ) καθορίζει τον τύπο των πιστοποιητικών που απονέμει το Κέντρο,

ζ) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του Κέντρου,

η) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τον Κανονισμό και την οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Κέντρου,

θ) ορίζει ομάδες για την εσωτερική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου,

ι) ορίζει το ύψος των τελών για κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου και

το ποσοστό παρακράτησης από τα τέλη αυτά ως πόρο κάλυψης των γενικών εξόδων του Κέντρου, τα οποία υποβάλλει προς έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο, προκειμένου να αποφασίσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 10,

ια) εισηγείται στην Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. για τη σύναψη συμβάσεων προσωπικού, προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτει το Κέντρο για τις εκπαιδευτικές και λοιπές λειτουργικές του ανάγκες,

ιβ) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για την επιλογή του Διευθυντή του Κέντρου.

9. Ο Διευθυντής Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης παρακολουθεί την εφαρμογή του αναπτυξιακού προγράμματος του Κέντρου, συντονίζει την υλοποίηση των έργων και των προγραμμάτων επιμόρφωσης, κατάρτισης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και εν γένει δια βίου μάθησης και επιμελείται την ποιοτική αναβάθμισή τους. Παρακολουθεί και υποστηρίζει την υλοποίηση των αποφάσεων του Συμβουλίου και είναι υπεύθυνος του μητρώου εκπαιδευτών.

10. Οι επιστημονικά υπεύθυνοι των προγραμμάτων του Κέντρου ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου του. Υποβάλλουν προς έγκριση στο Συμβούλιο του Κέντρου τα σχέδια σπουδών, τις οργανωτικές λεπτομέρειες, τον προϋπολογισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και το ύψος των τελών και πιστοποιούν την άρτια διεξαγωγή του προγράμματος. Η απόφαση του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης αποστέλλεται προς έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο. Η απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί μετά την άπρακτη πάροδο δέκα (10) εργάσιμων ημερών.

11. Πόροι του Κέντρου είναι οι ακόλουθοι:

α) χρηματοδοτήσεις από επιχειρησιακά ή άλλα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) χρηματοδοτήσεις από φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και δωρεές και χορηγίες προς το Κέντρο,

γ) έσοδα από εκπαιδευόμενους, σε περίπτωση που το πρόγραμμα δεν χρηματοδοτείται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β',

δ) έσοδα από την ανάπτυξη, παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού και άλλου υλικού, από την εκπόνηση μελετών, από την παροχή υπηρεσιών και από την εκτέλεση επιμορφωτικών έργων που αφορούν στη δια βίου μάθηση,

ε) ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, μπορεί να διατίθενται πόροι του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και οι πρόσοδοι από περιουσιακά στοιχεία του Ιδρύματος για την ανάπτυξη του Κέντρου.

Η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. του Ιδρύματος διαχειρίζεται τους πόρους του Κέντρου. Για το σκοπό αυτόν, παρακρατεί έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των εσόδων των έργων του Κέντρου, ενώ ένα ποσοστό έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των χρηματοδοτήσεων των έργων και των εσόδων των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου κατατίθενται σε ειδικό κωδικό για την κάλυψη των γενικών εξόδων λειτουργίας του. Το ακριβές ποσοστό παρακράτησης του Ε.Λ.Κ.Ε. για κάθε τύπου έργο καθορίζεται από τη Σύγκλητο. Οι δραστηριότητες του Κέντρου

πραγματοποιούνται με τη μορφή ερευνητικών έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

12. Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους το Συμβούλιο συντάσσει απολογισμό δραστηριοτήτων του Κ.Ε.ΔΙ. ΒΙ.Μ., τον οποίο κοινοποιεί αμελλητί στη Σύγκλητο, στη ΜΟ.ΔΙ.Π. και στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Το Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. υπόκειται ανά διετία, σε διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης διασφάλισης της ποιότητας που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4009/2011. Η εξωτερική αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των εκπαιδευτικών ή επιμορφωτικών προγραμμάτων του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., πραγματοποιείται από την Α.ΔΙ.Π. σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4009/ 2011.

13. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Κανονισμός του Κέντρου, όπου ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, στη λειτουργία και στη διοίκησή του και δεν προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

14. Τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης μπορεί να οργανώνουν τα προγράμματα δια βίου μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και εξασφαλίζοντας την ηλεκτρονική προσβασιμότητα των προγραμμάτων και στα άτομα αυτά.

Άρθρο 48Α⁷¹

Κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης

Άρθρο 49

Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας

1. Σε κάθε διοικητική Περιφέρεια της Χώρας συνιστάται Ακαδημαϊκό Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε.). Είναι δυνατόν να συνιστάται ένα Α.Σ.Α.Ε.Ε. ανά δύο ή περισσότερες Περιφέρειες ή δύο ή περισσότερα Α.Σ.Α.Ε.Ε. σε μία Περιφέρεια. Η σύσταση των Α.Σ.Α.Ε.Ε. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. **Με όμοια απόφαση καθορίζεται και η έδρα του Α.Σ.Α.Ε.Ε. Το ίδρυμα στις εγκαταστάσεις του οποίου εδρεύει το Α.Σ.Α.Ε.Ε. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη⁷².**

2. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) χαράσσει προτάσεις στρατηγικής για την ανάπτυξη των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων - Ινστιτούτων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α΄ 258), συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (εφεξής Ε.Κ.) σε περιφερειακό επίπεδο, με στόχο την προαγωγή της ανώτατης εκπαίδευσης και

⁷¹. Το άρθρο 48Α καταργήθηκε με την **παρ. 6 άρθρου 170 ν. 4763/ 2020**.

⁷². Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την **παρ. 5α άρθρου 32 ν. 4589/2019**.

έρευνας. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. λαμβάνει υπόψη ιδίως τις αναπτυξιακές προοπτικές και τους στόχους που έχει θέσει κάθε Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας, τη δυνατότητα εκπαιδευτικών και ερευνητικών συνεργειών μεταξύ τους και τη διαμόρφωση κρίσιμων κοινών υποδομών. Λαμβάνει, επίσης, υπόψη την αναπτυξιακή πολιτική της Περιφέρειας και τις σχετικές εισηγήσεις ή μελέτες του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (Π.Σ.Ε.Κ.), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4310/2014, καθώς και τις κοινωνικές ανάγκες αυτής,

β) προωθεί τη συνεργασία και την ανάπτυξη δράσεων αλληλεπίδρασης μεταξύ των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς φορείς της οικείας Περιφέρειας,

γ) εισηγείται στα Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. που εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια σχετικά με τις διαδικασίες, τα μέσα και τις πηγές εύρεσης πόρων για την ανάπτυξή τους, τη χρηματοδότηση ερευνητών και αποφοίτων,

δ) υποβάλλει προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων έκθεση ως προς το βαθμό υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου και του προϋπολογισμού των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας, προς υποβοήθηση του εποπτικού ρόλου της Πολιτείας.

3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παραγράφου 2, το Α.Σ.Α.Ε.Ε. συντάσσει διετές σχέδιο στρατηγικής, στο οποίο αποτυπώνονται προτεινόμενες δράσεις που εξασφαλίζουν ιδίως:

α) τη συνεργασία των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της Περιφέρειας σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο,

β) τη βέλτιστη αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών στην κατεύθυνση της συμπληρωματικότητας και της εξοικονόμησης πόρων,

γ) τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία,

δ) τη συμβολή των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. στην οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας, μέσω της ανάπτυξης του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας και των επαγγελμάτων,

ε) τη συμβολή των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. στην ανάδειξη επιστημονικών πεδίων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε περιφερειακό επίπεδο, που είναι ενδεδειγμένο να αποτελέσουν αντικείμενα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών των Α.Ε.Ι. της οικείας Περιφέρειας.

Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. για να συντάξει το σχέδιο στρατηγικής, ως προς τις περιπτώσεις γ', δ' και ε', ζητά τη γνώμη των Επιμελητηρίων που εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια. Τα Επιμελητήρια καλούνται να εκφράσουν γνώμη αλλά και να συμμετέχουν στην συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων, τα οποία άπτονται των αντικειμένων της δραστηριότητάς τους.

4. Το διετές σχέδιο στρατηγικής της παραγράφου 3 εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι.. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. συντονίζει τις διαδικασίες εκπλήρωσης και έχει την ευθύνη της εφαρμογής του εγκεκριμένου σχεδίου στρατηγικής.

5. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. κάθε δύο (2) έτη συντάσσει απολογισμό πεπραγμένων, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο, καθώς και τις εκθέσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2. Τα Α.Ε.Ι. και τα Ε.Κ. που συμμετέχουν στο Α.Σ.Α.Ε.Ε. πρέπει να

διαβιβάζουν σε αυτό κάθε αναγκαίο στοιχείο για την επιτέλεση του έργου του.

Ο απολογισμός λαμβάνεται υπόψη στην κατάρτιση του στρατηγικού σχεδίου της επόμενης διετίας και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

6. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων των παραγράφων 2 και 3, μπορεί να συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και τη σύνταξη σχετικών προτάσεων, τα μέλη των οποίων δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση.

7. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. αποτελείται από δεκαεννέα (19) μέλη:

α) δεκαέξι (16) μέλη είναι μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. της ίδιας ή άλλης Περιφέρειας ή της αλλοδαπής και ερευνητές Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας. Τα μέλη Δ.Ε.Π. ή καθηγητές της αλλοδαπής ορίζονται από τη Σύγκλητο του κάθε Α.Ε.Ι., ενώ οι ερευνητές εκλέγονται με άμεση, μυστική, καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών του Ε.Κ. ύστερα από σχετική πρόσκληση που απευθύνει η Σύγκλητος του αρμόδιου Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την παράγραφο 10,

β) ένα (1) μέλος υποδεικνύεται από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.Κ.),

γ) ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης,

δ) ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

8. Τα μέλη έχουν τριετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής ή επανορισμού για μία (1) ακόμη θητεία στο ίδιο Α.Σ.Α.Ε.Ε..

9. Τα μέλη της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 πρέπει να είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, μέλη Δ.Ε.Π. τουλάχιστον της βαθμίδας του αναπληρωτή ή καθηγητές ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή ερευνητές Ε.Κ. τουλάχιστον β' βαθμίδας. Ο Πρόεδρος του Α.Σ.Α.Ε.Ε. προέρχεται από διαφορετικό Α.Ε.Ι. ανά θητεία.

Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι για ορισμό ή εκλογή μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται, λόγω ορίου ηλικίας, πριν από τη λήξη της τριετούς θητείας τους.

Κωλύονται να είναι μέλη πρόσωπα, τα οποία είχαν τα ίδια ή ο/η σύζυγός τους ή συγγενής τους έως και β' βαθμού οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή με τα Α.Ε.Ι. ή τα Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας την τελευταία πενταετία με σκοπό το κέρδος, καθώς και τα αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Ε.Κ. της οικείας ή άλλης Περιφέρειας.

10. α) Την ευθύνη της οργάνωσης της διαδικασίας ανάδειξης των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε. σε κάθε Περιφέρεια έχει η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. από το οποίο προέρχεται ο Πρόεδρος του απερχόμενου Α.Σ.Α.Ε.Ε. (εφεξής αρμόδια Σύγκλητος).

β) Με απόφαση των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε., κατά την πρώτη συνεδρίασή του, ορίζονται ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής Πρόεδρος, ο οποίος προέρχεται από τους εκπροσώπους των Α.Ε.Ι. και αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται⁷³.

⁷³. Η περίπτωση β' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5β άρθρου 32 ν. 4589/2019.

γ) Τρεις μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε., η αρμόδια Σύγκλητος:

αα. Ορίζει τους εκπροσώπους των Α.Ε.Ι.,

ββ. αποστέλλει αίτημα στα Ε.Κ., προκειμένου να πραγματοποιήσουν εκλογές για την ανάδειξη του εκπροσώπου τους,

γγ. αποστέλλει αίτημα ορισμού μελών στα αρμόδια όργανα, για τον ορισμό των λοιπών μελών της παραγράφου 7.

δ) Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη εκπροσώπων των Ε.Κ. έχει Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η συγκρότηση της οποίας γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε Ε.Κ..

ε) Η απόφαση της Συγκλήτου της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης γ΄ και το αποτέλεσμα της εκλογής για την ανάδειξη εκπροσώπων των Ε.Κ. αποστέλλονται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ο οποίος με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτεί το Α.Σ.Α.Ε.Ε.. Η απόφαση συγκρότησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

στ) Τα απερχόμενα μέλη του Α.Σ.Α.Ε.Ε. συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους, έως την ανάληψη των καθηκόντων από τα νέα μέλη. Σε κάθε περίπτωση η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζεται η αναλογία εκπροσώπησης των Α.Ε.Ι. και των Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας στο Α.Σ.Α.Ε.Ε. από τα μέλη της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 7, τα σχετικά με την παύση, αντικατάσταση και αναπλήρωση των μελών, αν αυτά εκλείβουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας έχουν εκλεγεί ή οριστεί μέλη, τα σχετικά με την οργάνωση, και τη λειτουργία του Α.Σ.Α.Ε.Ε., ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του, καθώς και η αρμόδια Σύγκλητος σε κάθε Περιφέρεια κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

η) Η ορισθείσα σύμφωνα με τα ανωτέρω ως αρμόδια Σύγκλητος οφείλει να εκκινήσει τις σχετικές διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοση της απόφασης της περίπτωσης ζ΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Άρθρο 50⁷⁴

Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού – Σκοπός

1. Συνιστάται και λειτουργεί σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), για τη διαχείριση και αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και παροχής συναφών υπηρεσιών, προς επίτευξη του σκοπού του.

2. Σκοπός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και από ίδιους πόρους του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης έργων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης, σεμιναρίων και συνεδρίων, παροχής επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης ειδικών και κλινικών μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων, σύνταξης προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, σχεδιασμού και υλοποίησης επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων συναφών υπηρεσιών, προς όφελος του Α.Ε.Ι..

3. Τα έργα/προγράμματα που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκτελούνται από Ομάδες Έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο (ΕΥ), ο οποίος μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., μέλος Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι., καθώς και μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Επιστημονικός υπεύθυνος μπορεί να είναι, επίσης, και εξωτερικός συνεργάτης κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Ειδικά στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, μπορεί επίσης να είναι επιστημονικός υπεύθυνος μέλος του λοιπού προσωπικού (μόνιμου ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου) των εν λόγω φορέων, εφόσον κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα. Η δυνατότητα να είναι ορισμένες ή όλες οι ανωτέρω κατηγορίες προσώπων ΕΥ, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις ορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε..

4.⁷⁵ Ως Επιστημονικός Υπεύθυνος ενός έργου/ προγράμματος μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ Α.Ε.Ι., το οποίο τελεί σε επιστημονική άδεια της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4009/2011 (Α' 195).

⁷⁴. Σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 60 ν. 4653/2020: «Για την εφαρμογή των άρθρων 50 έως 68 και 87 του ν. 4485/2017 στους Ε.Λ.Κ.Ε. των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), όπου αναφέρεται ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων νοείται ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ενώ όπου αναφέρεται το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων νοείται το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.».

⁷⁵. Η ως άνω παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 99 ν. 4692/2020.

Άρθρο 51

Πόροι - Πηγές Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.^{76, 77}

1. Οι πόροι του Ε.Λ.Κ.Ε. προέρχονται από:

α. Κονδύλια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) που διατίθενται είτε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ανάπτυξης της εκπαίδευσης ή της έρευνας και της τεχνολογίας - καινοτομίας είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,

β. χρηματοδοτήσεις, χορηγίες, δωρεές, κληροδοτήματα και κάθε είδους εισφορές από φυσικά πρόσωπα, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από διεθνείς Οργανισμούς,

γ. παροχή υπηρεσιών προς τρίτους που σχετίζονται με την ερευνητική και λοιπή δραστηριότητα του Ε.Λ.Κ.Ε.,

δ. εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνογνωσίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας,

ε. εκδόσεις,

στ. τέλη εγγραφής/δίδακτρα, οικονομική συμμετοχή τρίτων σε συνέδρια, σεμινάρια και εκτελούμενα προγράμματα τυπικής, μη τυπικής και διά Βίου Μάθησης,

ζ. πρόσοδοι από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. (κινητών και ακινήτων),

η. έσοδα από τις κρατήσεις επί των αμοιβών και την απόδοση ποσοστού επί του εισοδήματος των καθηγητών και των λεκτόρων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011,

θ. έσοδα από κρατήσεις που επιβάλλονται για λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε./Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την εκάστοτε απόφαση ή σύμβαση χρηματοδότησης, σε εκτελούμενα έργα/προγράμματα των περιπτώσεων α', β', γ' και στ' της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής κράτησης της παραγράφου 5 του άρθρου 59 (overhead),

ι) Έσοδα από την απόδοση ποσοστού επί των αμοιβών που εισπράττονται από τα νοσοκομεία κατά την ολόημερη λειτουργία τους για ιατρικές επισκέψεις

⁷⁶. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 7 άρθρου 33 ν. 4559/2018: «Είναι δυνατή η επιχορήγηση των Ε.Λ.Κ.Ε. του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.) και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τις δράσεις, εργασίες και προμήθειες που σχετίζονται με την προετοιμασία των εξετάσεων του 2018 για το κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας.».

⁷⁷. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 37 ν. 4589/2019: «Ταμειακές και δανειακές διευκολύνσεις που καταβλήθηκαν από τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα Ε.Π.Ι. ή τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. μεταξύ ερευνητικών προγραμμάτων που αυτοί διαχειρίζονται ή ταμειακές και δανειακές διευκολύνσεις που καταβλήθηκαν από τα αποθεματικά των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. προς τα Α.Ε.Ι. ή τις Εταιρείες αξιοποίησης περιουσίας των Α.Ε.Ι. και δαπάνες που δόθηκαν από τους Ε.Λ.Κ.Ε. για δημοσιονομικές διορθώσεις, είναι νόμιμες και δεν αναζητούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. εφόσον δόθηκαν κατόπιν απόφασης των συλλογικών τους οργάνων για την εκπλήρωση των σκοπών των ερευνητικών προγραμμάτων ή αντίστοιχα των σκοπών των Α.Ε.Ι., των ερευνητικών κέντρων ή των Ε.Π.Ι.».

ή πράξεις που γίνονται από πανεπιστημιακούς ιατρούς, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3868/2010⁷⁸.

2. Τα πρόσωπα και οι φορείς που εισφέρουν, επιχορηγούν και χρηματοδοτούν τον Ε.Λ.Κ.Ε. μπορούν να προσδιορίσουν το είδος των δαπανών που θα καλυφθούν με τους πόρους που διαθέτουν και το χρόνο στον οποίον αυτοί θα αναλωθούν. Σε περίπτωση έργων που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους, τα ανωτέρω καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε..

Άρθρο 52

Διοίκηση και Διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε.⁷⁹

1. Όργανα διοίκησης και διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι:

- α. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Επιτροπή).
- β. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε..

2. α. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Μονάδα) είναι η αρμόδια υπηρεσία για τη διοικητική υποστήριξη και οικονομική διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε..

β. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) προϊστάται των υπηρεσιών της Μονάδας και ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ) για τον Ε.Λ.Κ.Ε..

3. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) κάθε προγράμματος/έργου ευθύνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 άρθρου 56⁸⁰.

Η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι.:

- α. Εγκρίνει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.,
- β. παρακολουθεί και ελέγχει την επιστημονική στρατηγική και τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του και
- γ. αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής έως το τέλος του τρίτου μήνα της επόμενης χρήσης για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 μεταξύ του Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι., του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι. και της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης

⁷⁸. Η ως άνω περίπτωση ι' προστέθηκε με την **παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4559/2018**.

⁷⁹. Σύμφωνα με την **παρ. 11 άρθρου 98 ν. 4547/2018**: «Η δικαστική υπεράσπιση και νομική υποστήριξη των μελών των Επιτροπών Έρευνας των Α.Ε.Ι. και του προσωπικού που υπηρετεί στη Μ.Ο.Δ.Υ. των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. με οποιαδήποτε έννομη σχέση, όταν κατηγορούνται ή φέρονται να ευθύνονται ως δημόσιοι υπόλογοι για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην, σύμφωνα με το νόμο, εκπλήρωση των καθηκόντων τους, ανατίθεται σε δικηγόρο που εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών του οικείου Α.Ε.Ι. Η δαπάνη για τη δικαστική υπεράσπιση καλύπτεται από ίδιους πόρους των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. Το μέλος ή ο υπάλληλος, ο οποίος θα καταδικασθεί, είναι υποχρεωμένος να αποδώσει κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. το σύνολο της δαπάνης που ο Ε.Λ.Κ.Ε. έχει καταβάλει για τη δικαστική υπεράσπισή του.». Με την **παρ. 9α άρθρου 70 ν. 4610/2019** καταργείται η **παρ. 5 άρθρου 37 ν. 4589/2019**, ενώ, με την **παρ. 9β του ίδιου άρθρου**, στο τέλος της **παρ. 11 άρθρου 98 ν. 4547/2018** προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η ως άνω ρύθμιση ισχύει και για τους Πρυτάνεις, τους Αντιπρυτάνεις και τα μέλη των Επιτροπών Έρευνας των Α.Ε.Ι., κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή για όσους η θητεία έχει λήξει, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν στον οικείο Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και για το προσωπικό της Μ.Ο.Δ.Υ. των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., το οποίο έχει αποχωρήσει από αυτή.».

⁸⁰. Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 20 ν. 4653/2020**.

της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Άρθρο 53

Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι το αποφασιστικό όργανο του Ε.Λ.Κ.Ε. και είναι διακριτό από τα όργανα διοίκησης του οικείου Α.Ε.Ι.. Η Επιτροπή συγκροτείται σε κάθε Α.Ε.Ι. με απόφαση του Πρύτανη και αποτελείται από εκπροσώπους όλων των Τμημάτων και τον Αντιπρύτανη Έρευνας, ως Πρόεδρο.

Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Πρύτανη της περίπτωσης η' της παραγράφου 15 του άρθρου 15 τις αρμοδιότητες του Προέδρου ασκεί ο Πρύτανης⁸¹. Κάθε εκπρόσωπος Τμήματος υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος όπου ανήκει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών της Επιτροπής.

2. Ως εκπρόσωποι Τμήματος υποδεικνύονται Καθηγητές οι οποίοι κατά προτεραιότητα ανήκουν στις βαθμίδες του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή και διαθέτουν εκτεταμένη εκπαιδευτική και ερευνητική πείρα, που τεκμηριώνεται από δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά κύρους, βιβλία, μονογραφίες και από ευρεσιτεχνίες, καθώς και πείρα σε ζητήματα σχεδιασμού, διοίκησης και διαχείρισης έργων.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τριετής.

4. Τα μέλη της Επιτροπής συνέρχονται σε πρώτη συνεδρίαση ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Στη συνεδρίαση αυτή εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών της ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

5. Αν τα μέλη της Επιτροπής είναι περισσότερα από εννέα (9), με απόφασή της μπορεί να συγκροτείται ειδικό επταμελές όργανο, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής και από πέντε μέλη που εκλέγονται από την Επιτροπή μεταξύ των μελών της⁸². Στο ειδικό αυτό επταμελές όργανο, μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες του άρθρου 54.

6. Οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής μπορούν να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

7. Η Επιτροπή συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο, καθώς και αν ζητηθεί αυτό είτε από το ένα τρίτο (1/3) των μελών της, είτε από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορεί να πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης.

8. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα μισά τουλάχιστον μέλη της. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των

⁸¹. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την **παρ. 2 άρθρου 20 ν. 4653/2020**.

⁸². Βλ. συναφώς **στο Παράρτημα** την **ΚΥΑ με αρ. 10840/Ζ1** (ΦΕΚ Β' 483/08.02.2021) «Καθορισμός του τρόπου διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας της εκλογικής διαδικασίας ανάδειξης του Αντιπροέδρου και των μελών του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.».

παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερисχύει η ψήφος του Προέδρου.

9. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της Μονάδας του Ε.Λ.Κ.Ε., τον οποίο ορίζει η Επιτροπή. Ο ΠΜΟΔΥ μπορεί να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 54

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.⁸³

1.⁸⁴ Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. επεξεργάζεται προτάσεις προς τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. για την ερευνητική και επιστημονική στρατηγική του Ιδρύματος,

β. επικουρεί την Πρυτανεία και τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. στο συντονισμό των ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών και λοιπών έργων του Α.Ε.Ι. που χρηματοδοτούνται και εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και εισηγείται σχετικά με τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση πόρων του,

γ. καταρτίζει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.⁸⁵,

δ. εγκρίνει τις προτάσεις για τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης ερευνητικών και λοιπών έργων, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ε. εγκρίνει τους προϋπολογισμούς των έργων/προγραμμάτων που εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και τις τυχόν αναμορφώσεις αυτών, εντάσσοντάς τους στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε.⁸⁶

στ. εισηγείται στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., εγκρίνει τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και εισηγείται στη Σύγκλητο για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52,

ζ. παρέχει κάθε αναγκαία ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Ε.Λ.Κ.Ε. προς τον Πρύτανη και τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. και προς τους φορείς του δημοσίου,

η. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε. αναθέτει στο προσωπικό του Α.Ε.Ι. ή σε τρίτους ερευνητικές μελέτες και υπηρεσίες ύστερα από τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης,

θ. αποδέχεται τις κάθε είδους επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις, δωρεές και εισφορές τρίτων στον Ε.Λ.Κ.Ε., καθορίζει τους ειδικότερους όρους αποδοχής και διάθεσής τους, όταν αυτοί δεν καθορίζονται από συμβατικές υποχρεώσεις, και

⁸³. Σύμφωνα με το **άρθρο 11 παρ. 9 ν. 4521/2018**: «9. Στα Α.Ε.Ι. που διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, εκτός από το Ε.Α.Π. και το ΔΙ.ΠΑ.Ε., οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από τη Διοικούσα Επιτροπή του Α.Ε.Ι...».

⁸⁴. Μάλλον από παραδρομή παραλείφθηκε ο αριθμός **1**.

⁸⁵. Με την **παρ. 9α άρθρου 72 ν. 4610/2019**, διαγράφηκαν οι λέξεις «και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του».

⁸⁶. Η περίπτωση ε' αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 3 άρθρου 20 ν. 4653/2020**.

εγκρίνει τη σύναψη πάσης φύσεως συμβάσεων με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε. με την επιφύλαξη της περίπτωσης ζ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του παρόντος νόμου⁸⁷,

ι. αναζητεί πηγές χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και ενεργεί κάθε πράξη που είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση πόρων,

ια. χορηγεί υποτροφίες, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιβ. προσλαμβάνει και απασχολεί προσωπικό για την υποστήριξη των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. χορηγεί ταμειακές διαχειριστικές διευκολύνσεις σε έργα/προγράμματα, καθώς και προκαταβολές σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.⁸⁸,

ιδ. διενεργεί κάθε αναγκαία πράξη για την εύρυθμη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. και των έργων που αυτός υλοποιεί. (.)

ιστ. (ιε΄)⁸⁹ αποφάινεται επί των ενστάσεων που ασκούνται κατά των πράξεων προσδιορισμού οφειλής των περ. β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 και των αιτημάτων συμψηφισμού οφειλών, σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρό αυτής να ασκεί τις αρμοδιότητες της έγκρισης των αναμορφώσεων των προϋπολογισμών των έργων/προγραμμάτων που εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και της χορήγησης προκαταβολών, σύμφωνα με τις περιπτώσεις ε΄ και ιγ΄ της παραγράφου 1⁹⁰.

Άρθρο 55

Αρμοδιότητες Προέδρου Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον Ε.Λ.Κ.Ε.,

β. υπογράφει όλα τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή προτάσεων, προσφορών και αιτημάτων χρηματοδότησης για ερευνητικά και λοιπά έργα,

γ. υπογράφει τις συμβάσεις με τους φορείς χρηματοδότησης και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

δ. υπογράφει τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής,

ε. ασκεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

⁸⁷. Η περίπτωση θ΄ αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁸⁸. Η περίπτωση ιγ΄ αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁸⁹. Η περίπτωση ιστ΄ (ιε;) προστέθηκε με το άρθρο 114 ν. 4821/2021.

⁹⁰. Η παρ. 2, η οποία είχε προστεθεί με την παρ. 2 άρθρου 72 ν. 4610/2019, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

στ. αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. και υπογράφει τις αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης[.]

ζ.⁹¹ εκδίδει τις αποφάσεις απευθείας ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

2. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών μπορεί, με πράξη του, να εξουσιοδοτεί άλλο μέλος της Επιτροπής, για την υπογραφή των εγγράφων της παραγράφου 1.

3.⁹² Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών μπορεί, με πράξη του, να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα υπογραφής υπηρεσιακών εγγράφων που σχετίζονται με την οργάνωση και λειτουργία της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Μ.Ο.Δ.Υ.) του Ε.Λ.Κ.Ε., τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο της παραγράφου 1, στον Προϊστάμενο της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Π.Μ.Ο.Δ.Υ.), καθώς και σε προϊσταμένους των υποκείμενων μονάδων της Μ.Ο.Δ.Υ., εφόσον υφίστανται.

Άρθρο 56

Επιστημονικός Υπεύθυνος

1. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης, ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Η Επιτροπή Ερευνών, κατόπιν αιτήματος του Επιστημονικού Υπευθύνου, δύναται, με απόφασή της, να ορίζει αναπληρωτή Επιστημονικό Υπεύθυνο ενός έργου/προγράμματος⁹³.

2. Ο Ε.Υ. καταθέτει προς την Επιτροπή Ερευνών αίτημα αποδοχής διαχείρισης έργου ή προγράμματος, συνοδευόμενο από συνοπτικό συνολικό προϋπολογισμό του προς αποδοχή έργου ή προγράμματος, εφόσον η διάρκειά του εκτείνεται πέραν του έτους και αναλυτικό ετήσιο προϋπολογισμό για το τρέχον οικονομικό έτος⁹⁴.

3.⁹⁵ Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος, για την πληρωμή δαπανών του έργου/προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν δαπανών που αφορούν τον ίδιο, υποβάλλει στη Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. αίτημα πληρωμής που συνοδεύεται με τα απαιτούμενα κάθε φορά δικαιολογητικά για τον έλεγχο, την

⁹¹. Από το στοιχείο ζ', που προστέθηκε με την παρ. 6 άρθρου 11 ν. 4521/2018, αφαιρέθηκε η φράση «για αξία μεγαλύτερη του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ», με την παρ. 6 εδ. β' άρθρου 33 ν. 4559/2018.

⁹². Η ως άνω παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 7 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁹³. Η παρ. 1, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ. 2 άρθρου 33 ν. 4559/2018, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁹⁴. Η παρ. 2, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 1 άρθρου 11 ν. 4521/2018 και με την παρ. 8β άρθρου 72 ν. 4610/2019, τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 9 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁹⁵. Η παρ. 3, η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4521/2018, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 8α άρθρου 72 ν. 4610/2019.

εκκαθάριση και την πληρωμή των σχετικών δαπανών.

4.⁹⁶

Άρθρο 57

Προϊστάμενος Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) - Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) προϊστάται και εποπτεύει την ομαλή λειτουργία της Μονάδας.

2. Ο ΠΜΟΔΥ έχει τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των άρθρων 25, 26 και 69 Γ του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως αυτές εξειδικεύονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο οργανόγραμμα της Μ.Ο.Δ.Υ. και όσες του μεταβιβάζει ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 55 του παρόντος νόμου⁹⁷.

3. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ) του Ε.Λ.Κ.Ε. δεν δύναται να ανατίθενται στον ΠΟΥ του οικείου Α.Ε.Ι..

4. Ο ορισμός και η αναπλήρωση του ΠΜΟΔΥ διέπονται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, του ν. 4009/2011 και του Οργανισμού του οικείου Α.Ε.Ι..

5.⁹⁸ Ο ΠΜΟΔΥ δύναται να μεταβιβάζει ή να παρέχει εξουσιοδότηση για την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων του, προς υπαλλήλους της Μ.Ο.Δ.Υ. ή προϊσταμένους των υποκείμενων σε αυτή μονάδων.

Άρθρο 58

Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (Μονάδα) αποτελεί οργανική μονάδα του Α.Ε.Ι.. Με τον Οργανισμό του οικείου Α.Ε.Ι. καθορίζεται η δομή, το επίπεδο λειτουργίας της και η οργανωτική της διάρθρωση. Στη Μονάδα αυτήν ανήκουν όλες οι αρμοδιότητες που αφορούν στη διοικητική και οικονομική διαχείριση των ερευνητικών έργων/προγραμμάτων που εκτελούνται μέσω Ε.Λ.Κ.Ε.⁹⁹

2. Αρμοδιότητα της Μονάδας είναι:

α. η κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. και των τροποποιήσεών του, καθώς και η παρακολούθηση των οικονομικών μεγεθών από όλες τις πηγές χρηματοδότησης,

β. η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 60,

⁹⁶. Καράργηση με την περίπτωση γ' άρθρου 63 ν. 4653/2020.

⁹⁷. Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 10 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁹⁸. Η παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. 11 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

⁹⁹. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 12 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

γ. ο έλεγχος, εκκαθάριση και έκδοση ενταλμάτων πληρωμής των δαπανών του Ε.Λ.Κ.Ε., μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, η καταχώριση των στοιχείων των δικαιούχων και η τήρηση του Μητρώου αυτών,

δ. η εκκαθάριση των αποδοχών και των κάθε είδους αποζημιώσεων για το κάθε φύσης προσωπικό που απασχολείται στον Ε.Λ.Κ.Ε., τη χορήγηση φορολογικών βεβαιώσεων και βεβαιώσεων αποδοχών,

ε. η παρακολούθηση της λογιστικής και διαχειριστικής κίνησης των έργων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

στ. η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, του απολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών,

ζ. η διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., η εφαρμογή των κατάλληλων ελέγχων και δικλίδων ασφαλείας σχετικά με τα έσοδα, τις δαπάνες, τις προμήθειες και τα περιουσιακά στοιχεία του Ε.Λ.Κ.Ε.,

η. η διεκπεραίωση της πληρωμής (εξόφλησης) των δαπανών, μέσω τραπεζικών επιταγών ή ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού των δικαιούχων, και η απόδοση των υπέρ τρίτων κρατήσεων, η διενέργεια συμφωνητισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων στο όνομά τους και την εξόφλησή τους, καθώς και η τήρηση Μητρώων Κατασχέσεων και Εκχωρήσεων,

θ. η παρακολούθηση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών του Ε.Λ.Κ.Ε. και η τήρηση των οδηγιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του,

ι.¹⁰⁰ η είσπραξη των εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε. και ο κατ' είδος προσδιορισμός του ετήσιου ύψους τους, καθώς και η γνωστοποίηση του ύψους αυτού στην Επιτροπή έως το τέλος του δεύτερου μήνα του επόμενου οικονομικού έτους από την είσπραξη των εσόδων αυτών, καθώς και η έκδοση τίτλων βεβαίωσης για την είσπραξη απαιτήσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.),

ια. η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με την Επιτροπή Ερευνών, η υποβολή της στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων και η κοινοποίησή της στη Σύγκλητο και τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι.¹⁰¹,

ιβ. η τήρηση Μητρώου των φυσικών προσώπων που αμείβονται, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. η εκτέλεση και παρακολούθηση των προμηθειών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιδ. η υποστήριξη της Επιτροπής και του Ε.Υ. για όλα τα θέματα που αφορούν τις διατυπώσεις δημοσιότητας, καθώς και η σύνταξη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων,

¹⁰⁰. Η περίπτωση ι' αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 131 ν. 4763/2020.**

¹⁰¹. Η περίπτωση ια' αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 13 άρθρου 20 ν. 4653/2020.**

προμηθειών, υπηρεσιών και έργων,

ιε. η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής και η εισήγηση για θέματα της αρμοδιότητάς της,

ιστ. η εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής και η παρακολούθηση της τήρησης των διαδικασιών που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης¹⁰²,

ιζ. η τήρηση του αρχείου των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιη. η χορήγηση βεβαιώσεων καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου έγγραφου, σύμφωνα με το τηρούμενο αρχείο της.

ιθ.¹⁰³ Κάθε άλλη ενέργεια απαραίτητη για τη διοικητική και οικονομική διαχείριση των έργων/προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.

3. Η Μονάδα του Ε.Λ.Κ.Ε. στελεχώνεται ανάλογα με τις ανάγκες της:

α. από προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι., το οποίο ασκεί αρμοδιότητες που ορίζονται στην παράγραφο 2¹⁰⁴.

β. από προσωπικό που προσλαμβάνεται, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου και αμείβεται από τις πιστώσεις των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

4.α. Οι αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου της Μονάδας ασκούνται καταρχήν από το προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι.. Κατ' εξαίρεση και εφόσον τούτο δεν επαρκεί, ασκούνται από προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου.

β. Τα καθήκοντα του προσωπικού της Μονάδας που ασκούν αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου της, είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του διατάκτη και των μελών συλλογικών οργάνων για την αξιολόγηση, τον έλεγχο της καταλληλότητας των προσφερόντων και των προσφορών τους, τη διενέργεια διαγωνισμών, την αξιολόγηση ενστάσεων και την παραλαβή προμηθειών, υπηρεσιών και έργων.

γ. Τα καθήκοντα δέσμευσης πιστώσεων στον οικείο προϋπολογισμό, ελέγχου των δικαιολογητικών, εκκαθάρισης και έκδοσης εντολής πληρωμής δαπανών είναι ασυμβίβαστα με αυτά της εξόφλησής τους.

5.¹⁰⁵ α. Η Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. τηρεί πληροφοριακό σύστημα υποστήριξης των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται, το οποίο εξασφαλίζει: i) την ηλεκτρονική υποβολή αιτημάτων, εγγράφων, δικαιολογητικών, παραστατικών και λοιπού υποστηρικτικού υλικού από μέρους του Επιστημονικού Υπευθύνου ή μελών της ομάδας έργου, ii) την ηλεκτρονική διακίνηση και έγκριση αυτών μεταξύ του προσωπικού Μ.Ο.Δ.Υ. και των οργάνων διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και iii) την αρχειοθέτηση αυτών. Το πληροφοριακό σύστημα αφορά το σύνολο της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε.. Δικαίωμα πρόσβασης στο ως άνω σύστημα έχει το

¹⁰². Με την παρ. 9β άρθρου 72 ν. 4610/2019, διαγράφηκαν οι λέξεις «και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε.».

¹⁰³. Η περίπτωση ιθ' προστέθηκε με την παρ. 14 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

¹⁰⁴. Η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 15 άρθρου 20 ν. 4653/2020.

¹⁰⁵. Η ως άνω παρ. 5 προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρου 72 ν. 4610/2019.

προσωπικό που εργάζεται στη Μ.Ο.Δ.Υ., τα πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε., οι Επιστημονικοί Υπεύθυνοι των έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και τα εξουσιοδοτημένα μέλη της ομάδας έργου του Επιστημονικού Υπευθύνου.

β. Οι ειδικότερες λεπτομέρειες χρήσης και λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος, η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής, διακίνησης και αρχειοθέτησης των εγγράφων, η διαδικασία πιστοποίησης των χρηστών κατά την είσοδό τους, τα δικαιώματα πρόσβασης ανά κατηγορία χρήστη, τα μέτρα διασφάλισης της προστασίας προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων και άλλα σχετικά θέματα με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος προσδιορίζονται στον Οδηγό του άρθρου 68 του παρόντος.

Άρθρο 59

Οικονομική διαχείριση¹⁰⁶

1. Στον Ε.Λ.Κ.Ε. αποδίδεται διαφορετικός, από το οικείο Α.Ε.Ι., αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ).

2. Ο Ε.Λ.Κ.Ε. λειτουργεί εσωτερικά συστήματα, διαδικασίες και μηχανισμούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των έργων που υλοποιεί, βάσει των αρχών της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων γίνεται σύμφωνα με το ν. 4308/2014.

4. α. Οι Ε.Λ.Κ.Ε. διατηρούν λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ομάδα λογαριασμών 260, με τίτλο Ε.Λ.Κ.Ε./ονομασία Α.Ε.Ι. και σε πιστωτικά ιδρύματα με τίτλο «Ε.Λ.Κ.Ε./ονομασία Α.Ε.Ι.». Οι πόροι των Ε.Λ.Κ.Ε. κατατίθενται σε αυτούς και διατίθενται με εντολές του Προέδρου ή άλλου εξουσιοδοτημένου μέλους της Επιτροπής Ερευνών, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών.

β. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών μεταφέρονται τα πλεονάζοντα διαθέσιμα από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης υπό την ομάδα λογαριασμών 260, και η διαχείρισή τους ενεργείται από την ΤτΕ και τον ΟΔΔΗΧ, σύμφωνα με τον α.ν. 1611/1950, όπως ισχύει, την παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 (Α' 38), όπως ισχύει και την από 20.4.2015 ΠΝΠ, όπως κυρώθηκε με το ν. 4323/2015 (Α' 43). Η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών

¹⁰⁶. Η παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4589/2019 συμπληρώνει το άρθρο 130 ν. 4270/2014 (όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 άρθρου 375 ν. 4412/2016), το οποίο απαιτεί την τήρηση τουλάχιστον του τύπου ιδιωτικού εγγράφου προκειμένου περί δημοσίων συμβάσεων που αφορούν σε αντικείμενο αξίας άνω των 2.500 ευρώ. Ειδικότερα, προσθέτει στο ως άνω άρθρο, μετά το β' εδάφιο, γ' εδάφιο, ως εξής: «Ειδικά για τις συμβάσεις που συνάπτονται από τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι., τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 και τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), το ανωτέρω ποσό ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.». Επίσης, προθέτει υπό (β) και τα εξής: «Για δαπάνη προμηθειών ίση ή κατώτερη του ποσού των δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκδίδει επέχει θέση απαυθείας ανάθεσης.».

αιτιολογείται σύμφωνα με τις ανάγκες των έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο οικείος Ε.Λ.Κ.Ε. και τον Οδηγό εφαρμογής των έργων/προγραμμάτων.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες για την ανά μήνα μεταφορά χρηματικών διαθεσίμων από την Τράπεζα της Ελλάδος σε πιστωτικά ιδρύματα, βάσει αντίστοιχου μηνιαίου προγραμματισμού πληρωμών του Ε.Λ.Κ.Ε. για τη διενέργεια αυτών με ηλεκτρονικό τρόπο. Έως την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης, η Επιτροπή Ερευνών αποφασίζει για τη διαδικασία μεταφοράς των ταμειακών διαθεσίμων του Ε.Λ.Κ.Ε. και το ποσοστό μεταφοράς στην ΤτΕ, βάσει του χρηματοδοτικού προγραμματισμού, των αναγκών των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. και των Οδηγών Εφαρμογής αυτών.

5. Ποσοστό μέχρι είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και από οποιονδήποτε πόρο του, όπως το ποσοστό αυτό καθορίζεται από την Επιτροπή, την απόφαση ή τη σύμβαση χρηματοδότησης του έργου και στο πλαίσιο που θέτουν οι φορείς χρηματοδότησης και ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, κρατείται για έξοδα λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. και το λειτουργικό κόστος του Α.Ε.Ι. και αποτελεί έσοδο του Ε.Λ.Κ.Ε..

6.α.¹⁰⁷ Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, το οποίο μεταβιβάζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στον τακτικό προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και απόφαση της Συγκλήτου, κυμαίνεται από πέντε τοις εκατό (5%) έως είκοσι (20%).

αα) [Ε:]εφόσον τα συνολικά έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ, τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των ως άνω εσόδων,

ββ) εφόσον τα συνολικά έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, το ποσοστό διαμορφώνεται κλιμακωτά: τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των ως άνω εσόδων για τα πρώτα 5.000.000 ευρώ και τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) για τα έσοδα από 5.000.000,01 ευρώ έως 10.000.000 ευρώ,

γγ) εφόσον τα συνολικά έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι έως είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ, το ποσοστό διαμορφώνεται κλιμακωτά: τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των ως άνω εσόδων για τα πρώτα 5.000.000 ευρώ, τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) για τα έσοδα από 5.000.000,01 έως 10.000.000 και τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τα έσοδα από 10.000.000,01 ευρώ έως 20.000.000 ευρώ,

δδ) εφόσον τα συνολικά έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι από είκοσι εκατομμύρια και ένα λεπτό του ευρώ (20.000.000,01) και πάνω το ποσοστό διαμορφώνεται κλιμακωτά: τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των ως άνω εσόδων για τα πρώτα 5.000.000 ευρώ, τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) για

¹⁰⁷. Η παρ. 6α, όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 4 άρθρου 75 ν. 4589/2019, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

τα έσοδα από 5.000.000,01 έως 10.000.000, τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τα έσοδα από 10.000.000,01 ευρώ έως 20.000.000 ευρώ και τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) για τα έσοδα από 20.000.000,01 ευρώ και πάνω.

β. Το υπολειπόμενο ποσοστό των ετήσιων εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε., μετά την αφαίρεση του ποσού της περίπτωσης α', κατανέμεται με απόφαση της Συγκλήτου ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, στον Ε.Λ.Κ.Ε. και την Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., για να αναληφθούν δαπάνες σε βάρος προϋπολογισμού σε έργο ή έργα που δύνανται να εκτείνονται και πέραν του έτους, για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων του Α.Ε.Ι., για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Ε.Λ.Κ.Ε. και του Α.Ε.Ι. (όπως φύλαξη, καθαριότητα και συντήρηση εξοπλισμού κ.λπ.), για τις ανάγκες της ίδιας περιουσίας ή υποστήριξης περιουσιακών στοιχείων του Α.Ε.Ι. ή για την κάλυψη του διαχειριστικού κόστους των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών του Α.Ε.Ι., εφόσον υπάρχουν, το οποίο δύναται κατ' ανώτατο όριο να ανέλθει έως το ποσοστό του είκοσι τοις εκατό (20%) των συνολικών δαπανών της λειτουργίας αυτών¹⁰⁸.

7.α. Σε περίπτωση μη απορρόφησης του ποσού που διατίθεται για τις υποχρεώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι., το μη απορροφηθέν ποσό μπορεί να αναλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους για εξόφληση δαπανών σε βάρος ταμειακών διαθεσίμων.

β. Υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων των έργων/προγραμμάτων που εκτείνονται πέραν του έτους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους, μεταφέρεται στο επόμενο οικονομικό έτος και με αυτό δύναται να καλύπτονται δαπάνες του επόμενου οικονομικού έτους που αναλαμβάνονται σε βάρος έργων/προγραμμάτων, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε.¹⁰⁹

8. Τα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του Ε.Λ.Κ.Ε., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται υποχρεώσεις σε βάρος του προϋπολογισμού έργων /προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. για δαπάνες για κτηριακές υποδομές του Α.Ε.Ι., για αγορά και συντήρηση ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, για ταμειακές διευκολύνσεις των εκτελούμενων έργων/ προγραμμάτων, για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών που ανήκουν κατά πλειοψηφία στο οικείο Α.Ε.Ι., για κάλυψη δημοσιονομικών διορθώσεων, νόμιμων και μη επιλέξιμων δαπανών και για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και δικαστικών δαπανών. Ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται δαπάνες σε βάρος του προϋπολογισμού

¹⁰⁸. Η περίπτωση β' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

¹⁰⁹. Η περίπτωση β' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

έργων/ προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. για δαπάνες υποτροφιών και ερευνητικών/εκπαιδευτικών προγραμμάτων νέων επιστημόνων, καθώς και για δαπάνες δημοσίων συμβάσεων για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. και του Ε.Λ.Κ.Ε.¹¹⁰ Ειδικά για τα ταμειακά διαθέσιμα έργων/ προγραμμάτων, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη συμβατική υποχρέωση, επιτρέπεται η διάθεσή τους για χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων της ίδιας ερευνητικής ομάδας. Για τον σκοπό αυτόν, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος, μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου/προγράμματος καταθέτει προς έγκριση στην Επιτροπή Ερευνών ετήσιο προϋπολογισμό και πρόταση χρήσης του αδιάθετου υπολοίπου για δράσεις, με στόχο την υποστήριξη της έρευνας¹¹¹. Η διαδικασία ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου του έργου/προγράμματος καθορίζεται στον οικείο Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του άρθρου 68¹¹².

9.¹¹³ α) Οι Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., κατόπιν αιτήματος του επιστημονικά υπεύθυνου έργου/ προγράμματος, χορηγούν προκαταβολές με την έκδοση χρηματικού εντάλματος πληρωμής (Χ.Ε.Π.), με σκοπό την υλοποίηση των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζονται. Το Χ.Ε.Π. εκδίδεται από τη Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε., μετά από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, στην οποία ορίζονται τα στοιχεία του δικαιούχου της προκαταβολής, το ύψος του ποσού της χορηγούμενης προκαταβολής, η αιτιολογία χορήγησης και το χρονικό διάστημα απόδοσης αυτής. Το ποσό της χορηγούμενης προκαταβολής δύναται να πιστώνεται σε οποιοδήποτε αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα της ημεδαπής. Το Χ.Ε.Π. χορηγείται προκειμένου να καλυφθούν: αα) έξοδα μετακίνησης εκτός έδρας, ββ) απαιτήσεις προμήθειας οργάνων, αναλωσίμων ή εξειδικευμένων υπηρεσιών από το εξωτερικό, γγ) ανάγκες μικροεξόδων λοιπών δαπανών μέχρι το ποσό των χιλίων (1000) ευρώ.

Δικαιούχος της προκαταβολής ή των προκαταβολών ανά έργο/πρόγραμμα ορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος ή άλλο μέλος του προσωπικού του Α.Ε.Ι.. Ο δικαιούχος της προκαταβολής ή των προκαταβολών καθίσταται υπόλογος για την απόδοσή της/τους. Η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών ορίζει την προθεσμία απόδοσης της προκαταβολής.

Για τα έργα/προγράμματα, τα οποία δεν έχουν σαφή ημερομηνία λήξης και καταθέτουν ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό, η προθεσμία απόδοσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το τρίμηνο από την ημερομηνία έκδοσης του Χ.Ε.Π. και σε κάθε περίπτωση την 31η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους.

Για τα έργα/προγράμματα των οποίων η διάρκεια εκτείνεται πέραν του έτους,

¹¹⁰. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

¹¹¹. Το παρόν εδάφιο, το οποίο είχε προστεθεί με την παρ. 3 άρθρου 33 ν. 4559/2018, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

¹¹². Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 5 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

¹¹³. Η περίπτωση α' της παρούσας παρ. 9, η οποία (παρ. 9) είχε προστεθεί με την παρ. 4 άρθρου 33 ν. 4559/2018 και τροποποιηθεί με την παρ. 4 άρθρου 37 ν. 4589/2019, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4653/2020.

η προθεσμία απόδοσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους ή την ημερομηνία λήξης του έργου, εφόσον αυτή έχει οριστεί πριν από 31η Μαρτίου. Μετά τη διενέργεια των δαπανών ο δικαιούχος υποβάλλει στη Μ.Ο.Δ.Υ. όλα τα σχετικά παραστατικά (όπως εξοφλημένα τιμολόγια) και δικαιολογητικά για την απόδοση.

Σε περίπτωση μη εξαντλήσεως όλου του ποσού του Χ.Ε.Π., ο δικαιούχος καταθέτει το υπόλοιπο ποσό στον λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης του έργου/ προγράμματος. Δεν επιτρέπεται η έκδοση Χ.Ε.Π. σε δικαιούχο που, για οποιονδήποτε λόγο, δεν έχει αποδώσει εμπροθέσμως προηγούμενη προκαταβολή που έχει λάβει.

β) Οι κάθε είδους αποζημιώσεις που δίνονται σε δικαιούχους (φοιτητές, νέοι ερευνητές κ.λπ.) στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και συγχρηματοδοτούμενων έργων κινητικότητας (Erasmus κ.λπ.) ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και καταβάλλονται, σύμφωνα με τους όρους του εκάστοτε προγράμματος, με την έκδοση τακτικών χρηματικών ενταλμάτων.

Άρθρο 60¹¹⁴

Προϋπολογισμός – απολογισμός

1. Με τον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε. κάθε οικονομικό έτος προσδιορίζονται τα έσοδα και καθορίζονται τα όρια των δαπανών κάθε Ε.Λ.Κ.Ε.. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τα προβλεπόμενα για το επόμενο οικονομικό έτος έσοδα και έξοδα, χαρακτηριζόμενα από συναλλαγές μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως.

2. Οικονομικό έτος είναι η χρονική περίοδος, που περιλαμβάνει τις διοικητικές και οικονομικές πράξεις, οι οποίες σχετίζονται με την ταμειακή διαχείριση και την κίνηση της περιουσίας κάθε Ε.Λ.Κ.Ε.. Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

3. Ως έσοδα του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε., ορίζονται οι απαιτήσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εισπραχθούν κατά το οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

4. Στα έσοδα αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις που καθίστανται απαιτητές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός. Οι

¹¹⁴. α) Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 69 ν. 4653/2020, οι διατάξεις των άρθρων 22 και 23 του ίδιου νόμου (με τις οποίες επήλθαν τροποποιήσεις στα άρθρα 60-63 ν. 4485/2017) ισχύουν από 1.1.2020.

β) Σημειώνεται, επίσης, ότι, σύμφωνα με την παρ. 1 άρθρου 60 ν. 4653/2020: «Έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, δαπάνες των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι, των ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 60 έως 63 του ν. 4485/2017, ως ίσχυσαν πριν την τροποποίησή τους με τον παρόντα νόμο, είναι νόμιμες εφόσον τηρήθηκαν οι διατάξεις των κοινών υπουργικών αποφάσεων ΚΑ/679/22.8.1996 (Β' 826), 5439/14.5.1985 (Β' 298) και 120/1/837/19.9.1988 (Β' 696) και δεν αναζητούνται ευθύνες από τα αρμόδια όργανα.».

απαιτήσεις καθίστανται απαιτητές κατά την ημερομηνία λογιστικοποίησής τους, βάσει παραστατικών και στοιχείων, στους αντίστοιχους λογαριασμούς χρεωστών-πελατών της κατάστασης οικονομικής θέσης των Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι πωλήσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων λογίζονται ως έσοδα για τις ανάγκες του προϋπολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών.

5. Ως έξοδα του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε. ορίζονται οι υποχρεώσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εξοφληθούν μέσα στο οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

6. Στα έξοδα αναγνωρίζονται οι υποχρεώσεις, οι οποίες, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, λογιστικοποιούνται, βάσει σχετικού παραστατικού, τιμολογίου ή ισότιμου τίτλου, σε βάρος του αναλυτικού ορίου δαπανών του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων και οι αγορές αναλώσιμων υλικών λογίζονται ως έξοδα για τις ανάγκες του προϋπολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών.

7. Τα έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται και εμφανίζονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε.. Τα έσοδα και οι δαπάνες δεν μπορεί να πραγματοποιηθούν παρά μόνο αν αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό, υπό τη σχετική ταξινόμηση των λογαριασμών (αρχή ενότητας). **Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αναληφθεί ή να πραγματοποιηθεί, αν υπερβαίνει το εγκεκριμένο όριο του συνολικού προϋπολογισμού του έργου (αρχή της καθολικότητας)**¹¹⁵.

8. Ο προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται σε συνοπτικό και αναλυτικό επίπεδο. Ο συνοπτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. περιλαμβάνει διακριτά τα προβλεπόμενα μη χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα, καθώς και τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα σε κύριες κατηγορίες. Η προκύπτουσα διαφορά μεταξύ των προβλεπόμενων μη χρηματοοικονομικών εσόδων και εξόδων διαμορφώνει το προβλεπόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

9. Αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η αναλυτική πρόβλεψη, μέχρι τέταρτο βαθμό ανάλυσης, των εσόδων και εξόδων για το επόμενο οικονομικό έτος. Στον αναλυτικό προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τα μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως έσοδα και τα μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως έξοδα.

10. Η ταξινόμηση της κατηγορίας των εσόδων και εξόδων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, περιλαμβάνει την υποχρεωτική ανάπτυξη των λογαριασμών από τον πρώτο έως τη δυνατότητα ανάπτυξης τετάρτου βαθμού. Η ταξινόμηση επιτρέπει τη συμβατότητα με τους λογαριασμούς ΕΣΟΛ 2010 και τη σύγκριση των μεγεθών και του αποτελέσματος των προϋπολογισμών σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

11. Τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., όπως ορίζονται στις παραγράφους 4, 5, 6 και 7 λογίζονται, εισπράττονται, εξοφλούνται και διαγράφονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Οι εκπτώσεις στα έσοδα και τα έξοδα λογίζονται, επίσης, σύμφωνα με τα ΕΛΠ.

¹¹⁵. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4653/2020**.

12. Η πραγματοποίηση της πληρωμής των υποχρεώσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. λαμβάνει χώρα στο ίδιο ή σε επόμενο οικονομικό έτος από αυτό του προϋπολογισμού. Αν οι πληρωμές πραγματοποιηθούν σε επόμενο οικονομικό έτος από αυτό του προϋπολογισμού, δεν λογίζονται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

13.¹¹⁶ Για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και του ορίου δαπανών, της ανάληψης υποχρεώσεων, της δέσμευσης των κονδυλίων του προϋπολογισμού, των υποχρεώσεων και της εξόφλησής τους τηρείται στο πληροφοριακό σύστημα της παραγράφου 5α του άρθρου 58, συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Στο Μητρώο Δεσμεύσεων τηρούνται, για τον συνολικό προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε. αλλά και κάθε έργο που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε., κατ' ελάχιστον σε ιδιαίτερες στήλες τα ακόλουθα: ο εγκεκριμένος ετήσιος προϋπολογισμός, οι αναμορφώσεις του, η διαμόρφωσή του, οι ανειλημμένες δεσμεύσεις (απόφαση ανάληψης υποχρέωσης και τροποποιήσεις της), το συνολικό ποσό των δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού βάσει τιμολογίου ή ισοδύναμου εγγράφου, οι εξοφληθείσες δαπάνες, οι απλήρωτες υποχρεώσεις, οι εκκρεμείς δεσμεύσεις και το ποσό που αντιστοιχεί στο ανεκτέλεστο μέρος του προϋπολογισμού.

14. Κάθε μήνα οι Ε.Λ.Κ.Ε. υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τις δημοσιονομικές αναφορές με απολογιστικά στοιχεία των δαπανών και των εσόδων σε δεδουλευμένη βάση, όπως ορίζονται στις παραγράφους 3, 4, 5 και 6 και το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει.

15. Ο απολογισμός της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται σε συνοπτικό και αναλυτικό επίπεδο. Η κατάσταση του απολογισμού εξόδων περιλαμβάνει τον προϋπολογισμό, την τελική διαμόρφωσή του, τις ετήσιες συνολικές δεσμεύσεις, τα έξοδα που έχουν λογισθεί στο έτος, τα έξοδα που έχουν εξοφληθεί καθώς και τα απλήρωτα έξοδα. Στον απολογισμό των εσόδων περιλαμβάνεται ο προϋπολογισμός, η τελική διαμόρφωση, τα έσοδα που έχουν λογισθεί, τα έσοδα που έχουν εισπραχθεί και τα ανείσπρακτα έσοδα.

16. Μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης και έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ο Ε.Λ.Κ.Ε., με ευθύνη του ΠΜΟΔΥ, αποστέλλει στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τον εγκεκριμένο απολογισμό της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και τις προβλεπόμενες, σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης.

17.¹¹⁷ Μέρος του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. αποτελεί ο προϋπολογισμός κάθε έργου/προγράμματος που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.. Για έργα/προγράμματα που δεν έχουν καθορισμένο χρονικό σημείο λήξης, ο προϋπολογισμός αυτών συντάσσεται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την παράγραφο 9. Ο προϋπολογισμός κάθε έργου/προγράμματος είναι αυτοτελής και διακριτός έναντι των προϋπολογισμών των λοιπών έργων και αφορά σε όλη τη

¹¹⁶. Η παρ. 13 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

¹¹⁷. Η παρ. 17 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

διάρκεια του έργου, η οποία μπορεί να εκτείνεται και πέραν του έτους. Για τα έργα/προγράμματα των οποίων η διάρκεια εκτείνεται πέραν του έτους συντάσσεται: α) συνοπτικός συνολικός προϋπολογισμός για όλη τη διάρκεια του έργου, ο οποίος είναι δημοσιονομικά ουδέτερος, χωρίς να απαιτείται επιμέρους κατανομή των κονδυλίων στα έτη, καθώς και β) αναλυτικός ετήσιος προϋπολογισμός του τρέχοντος οικονομικού έτους, σύμφωνα με την παράγραφο 9.

18. Για κάθε έργο/πρόγραμμα η αναλαμβανόμενη οικονομική υποχρέωση, ανεξαρτήτως ποσού, εκτελείται εντός των ορίων του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού¹¹⁸. Κάθε πληρωμή ελέγχεται και παρακολουθείται με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό κάθε έργου. Απαγορεύεται οποιαδήποτε πληρωμή καθ' υπέρβαση του συνολικού προϋπολογισμού του κάθε έργου. Πληρωμή που πραγματοποιείται καθ' υπέρβαση του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του κάθε έργου είναι αυτοδίκαια και απόλυτα άκυρη και ο διατάκτης, ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Λ.Κ.Ε. και κάθε άλλο συμπράττον όργανο ευθύνονται ατομικά, αλληλέγγυα και εις ολόκληρον έναντι του Ε.Λ.Κ.Ε..

19.¹¹⁹ Ο εγκεκριμένος αναλυτικός ετήσιος προϋπολογισμός κάθε έργου δύναται να αναμορφώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) οποτεδήποτε εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους με αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Π.Ο.Υ. και έγγραφης συμφωνίας του φορέα χρηματοδότησης, όπου αυτή απαιτείται, και β) σε τριμηνιαία βάση και συγκεκριμένα το αργότερο έως 31.3, 30.6, 30.9 και 31.12 εκάστου οικονομικού έτους, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και σύμφωνη γνώμη του Π.Ο.Υ., εφόσον οι πραγματοποι[η]θείσες δαπάνες που εκτελέστηκαν εντός του τελευταίου ημερολογιακού τριμήνου υπερβαίνουν τα όρια ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 62.

20.¹²⁰ Ο εγκεκριμένος συνοπτικός συνολικός προϋπολογισμός κάθε έργου αναμορφώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) οποτεδήποτε με αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Π.Ο.Υ. και έγγραφης συμφωνίας του φορέα χρηματοδότησης, όπου αυτή απαιτείται, και β) σε τριμηνιαία βάση και συγκεκριμένα το αργότερο έως 31.3, 30.6, 30.9 και 31.12 εκάστου οικονομικού έτους, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και σύμφωνη γνώμη του Π.Ο.Υ., εφόσον η αναμόρφωση του ετήσιου προϋπολογισμού της περίπτωσης β' της παραγράφου 19 επηρεάζει τον συνολικό συνοπτικό προϋπολογισμό.

21. Νόμιμες δαπάνες έργων, οι οποίες χαρακτηρίζονται από τον φορέα

¹¹⁸. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

¹¹⁹. Η παρ. 19 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

¹²⁰. Οι παρ. 20, 21 και 22 προστέθηκαν με την παρ. 6 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

χρηματοδότησης μη επιλέξιμες, δύναται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό άλλου έργου/προγράμματος υπό τις προϋποθέσεις ότι: α) είναι εντός των ορίων του προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος που πρόκειται να βαρύνουν, β) είναι επιλέξιμες στο έργο/πρόγραμμα αυτό και γ) συμφωνεί ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος. Η μεταφορά της δαπάνης ή της πίστωσης πραγματοποιείται ύστερα από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών.

22. Στο πλαίσιο έργου/προγράμματος Επιστημονικού Υπευθύνου μπορεί να εκτελεστούνται εξειδικευμένες εργασίες για τις ανάγκες άλλου έργου/προγράμματος του ιδίου ή άλλου Επιστημονικού Υπευθύνου έναντι αποζημίωσης του κόστους που αυτές επιφέρουν, κατόπιν σχετικής έγκρισης της Επιτροπής Ερευνών.

Άρθρο 61

Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού

1. Η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζει και υποβάλλει στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μέχρι την 31η Ιουλίου σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού του για το επόμενο έτος.

2. Αν το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., που υποβάλλεται δεν είναι συμβατό με το δεσμευτικό στόχο και το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα που περιλαμβάνονται στις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή του εποπτεύοντος Υπουργείου, η Γ.Δ.Ο.Υ. του εποπτεύοντος Υπουργείου παρέχει οδηγίες για τη διόρθωση του σχεδίου του συνοπτικού προϋπολογισμού και το επιστρέφει μαζί με τις οδηγίες. Ακολουθώντας, η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. διορθώνει, σύμφωνα με τις οδηγίες και υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο στη Γ.Δ.Ο.Υ. του εποπτεύοντος Υπουργείου μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στις οδηγίες.

3. Ο αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται από την Επιτροπή Ερευνών, εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και υποβάλλεται προς έγκριση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, έως τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός. Ο αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. εγκρίνεται από τον Υπουργό, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως προς τη συμφωνία του με το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού, όπως διαμορφώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 2.

4.¹²¹ Ο αρχικός συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός κάθε Ε.Λ.Κ.Ε. δύναται να αναμορφώνεται σε μηνιαία βάση, κατά τη διάρκεια του έτους, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Π.Ο.Υ. του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε. και με την προϋπόθεση τήρησης και διασφάλισης της δημοσιονομικής ουδετερότητας του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου σύμφωνα με την παράγραφο 17 του άρθρου 60, ενσωματώνοντας τις

¹²¹. Η παρ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 22 ν. 4653/2020.

αναμορφώσεις των προϋπολογισμών των έργων/προγραμμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 19 του ίδιου άρθρου. Ο Ε.Λ.Κ.Ε. ενημερώνει τον Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για κάθε αναμόρφωση του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε.

5. Τυχόν απόκλιση του εγκεκριμένου αποτελέσματος του προϋπολογισμού από την αντίστοιχη αναμόρφωση, υπό την προϋπόθεση τήρησης δημοσιονομικής ουδετερότητας, δεν αποτελεί λόγο επιβολής κυρώσεων. Η δημοσιονομική ουδετερότητα επιτυγχάνεται με ισόποση αναμόρφωση των εσόδων του προϋπολογισμού των έργων εντός του ίδιου έτους που εκτελείται ο προϋπολογισμός ή στο αμέσως επόμενο, της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, οικονομικό έτος, σε περιπτώσεις αναμόρφωσης των δαπανών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

Άρθρο 62¹²²

Ανάληψη υποχρέωσης

1. Για τις αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού ενός έργου του Ε.Λ.Κ.Ε. ισχύουν, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 66 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145), τα εξής:

α. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάληψης εκτέλεσης του έργου/ προγράμματος από τον Ε.Λ.Κ.Ε., δηλαδή μετά: αα) την έκδοση απόφασης της Επιτροπής περί αποδοχής διαχείρισης του έργου, η οποία επέχει θέση απόφασης έγκρισης του συνόλου των δαπανών του έργου και ββ) την απόφαση της Επιτροπής περί έγκρισης του προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος ή της τροποποίησής του, και ένταξής του στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 17 και 19 του άρθρου 60 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 61¹²³.

β. Ως απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ορίζεται η διοικητική πράξη με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του έργου/ προγράμματος ανά έτος και δεσμεύεται το σύνολο αυτών. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης δύναται να αφορά είτε το σύνολο των πιστώσεων του έργου ανά έτος, συνοδευόμενη από κατάσταση κατανομής τους ανά κατηγορία δαπάνης, είτε το σύνολο των πιστώσεων συγκεκριμένης κατηγορίας δαπάνης του προϋπολογισμού του έργου/ προγράμματος ανά έτος.

γ. Για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης ακολουθείται η εξής διαδικασία: Ο Π.Ο.Υ. της Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζει σχέδιο απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, στο οποίο βεβαιώνει δια της υπογραφής του ότι το

¹²². Το άρθρο 62 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5α άρθρου 72 ν. 4610/2019. Εξάλλου, με την παρ. 5β του ίδιου άρθρου καταργείται η παρ. 5 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145) [η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ. 3 άρθρου 11 ν. 4521/2018 και, στη συνέχεια, η περίπτωση δ' αυτής (η οποία είχε προστεθεί με παρ. 2 άρθρου 62 ν. 4485/2017) με την παρ. 13 άρθρου 98 ν. 4547/2018].

¹²³. Η υποπερίπτωση ββ αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1α άρθρου 23 ν. 4653/2020.

σύνολο των πιστώσεων, των οποίων η δέσμευση ζητείται, και η κατανομή αυτών ανά κατηγορία δαπάνης, ή αντίστοιχα το σύνολο των πιστώσεων ανά κατηγορία δαπάνης, είναι σύμφωνη με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου για το τρέχον οικονομικό έτος, και αποστέλλει αυτήν προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Επιτροπής. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης καταχωρείται στο πληροφοριακό σύστημα του Ε.Λ.Κ.Ε. με μοναδικό αύξοντα αριθμό και αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

2.¹²⁴ Η πραγματοποίηση οποιασδήποτε δαπάνης εις βάρος του προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος είναι νόμιμη, εφόσον είναι εντός των ορίων του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος.

3. Σε περίπτωση αναμόρφωσης του ετήσιου προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος εντός του ίδιου οικονομικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 17 και 19 του άρθρου 60, απαιτείται η τροποποίηση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, σύμφωνα με τον αναμορφωμένο προϋπολογισμό του έργου/προγράμματος κατά τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η απόφαση περί τροποποίησης της ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται εντός των προβλεπόμενων στην παράγραφο 19 του άρθρου 60 προθεσμιών και καταλαμβάνει δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο, ακόμα και καθ' υπέρβαση της προηγούμενης απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Σε περίπτωση που η αναμόρφωση του προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος αφορά σε μείωση της πίστωσης μιας ή περισσότερων κατηγοριών δαπανών αυτού, δεν απαιτείται η έκδοση ανακλητικής απόφασης (ανατροπής).

4. Για υποχρεώσεις ανεξαρτήτως ύψους ποσού, οι οποίες αναλαμβάνονται και βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου έτη πέραν του τρέχοντος (πολυετείς υποχρεώσεις) απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής Ερευνών, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει.

5. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους μπορεί να δεσμεύονται στον προϋπολογισμό του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε., πιστώσεις που αφορούν σε δεσμευμένες πιστώσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους χωρίς να απαιτείται να εκκρεμεί σχετική υποχρέωση.

6. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης στο σύνολο ή μέρος αυτής εντός του οικονομικού έτους, αυτή ανακαλείται κατόπιν σχετικής απόφασης του Προέδρου της Επιτροπής, κατά το μέρος των πιστώσεων του έργου ανά κατηγορία δαπάνης που δεν εκτελέστηκαν. Η σχετική ανακλητική απόφαση εκδίδεται με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους και αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» το αργότερο έως την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους.

¹²⁴. Οι παρ. 2 και 3 αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ. 1β άρθρου 23 ν. 4653/2020.

Άρθρο 63

Έλεγχος, εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών

1. Ο έλεγχος των δαπανών του Ε.Λ.Κ.Ε. που ασκείται από τη Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης του οικείου Α.Ε.Ι. συνίσταται στην εξέταση των νομίμων δικαιολογητικών και αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσον η δαπάνη:

α. προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε. ή συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών του και υπάρχει για αυτή διαθέσιμη πίστωση (έλεγχος νομιμότητας),

β. έχει νόμιμα αναληφθεί, η σχετική απαίτηση δεν έχει παραγραφεί και επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά (έλεγχος κανονικότητας). Κατά τον ασκούμενο έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδικασμένο και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (παρεμπιπτόντων έλεγχος).

2.¹²⁵ Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων εκδίδεται Κανονισμός σχετικά με την εκτέλεση δαπάνων, στον οποίο καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία ελέγχου, εκκαθάρισης, ενταλματοποίησης, εξόφλησης των δαπανών που διενεργούνται για τις ανάγκες των ερευνητικών έργων/προγραμμάτων μέσω των Ε.Λ.Κ.Ε., της ηλεκτρονικής διακίνησης των δικαιολογητικών αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 64

Απασχόληση επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού - Αποδοχές

Στα έργα/προγράμματα, ο Ε.Λ.Κ.Ε. απασχολεί τις εξής κατηγορίες προσωπικού:

1. Μέλη του προσωπικού του Α.Ε.Ι. με πρόσθετη αμοιβή για πρόσθετο έργο, η εκτέλεση του οποίου εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών, εφόσον η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου και εντός του ανώτατου ορίου αμοιβής. **Για τη συμμετοχή σε έργα/προγράμματα του Ε.Λ.Κ.Ε. δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια υπηρεσιακού συμβουλίου¹²⁶.**

2.α. Πρόσθετο επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε έργου και δεν είναι μέλος του προσωπικού του Α.Ε.Ι..¹²⁷

Το εν λόγω προσωπικό απασχολείται με σύμβαση ανάθεσης έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται και παρατείνονται με

¹²⁵. Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4653/2020**.

¹²⁶. Προσθήκη με την **παρ. 19 άρθρου 20 ν. 4521/2018**.

¹²⁷. Σύμφωνα με την **παρ. 1 άρθρου 37 ν. 4589/2019**: «Οι συνεργαζόμενοι ερευνητές που συμμετέχουν με την ιδιότητα του μεταδιδάκτορα με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε ερευνητικά έργα/προγράμματα των ερευνητικών κέντρων και τεχνολογικών φορέων, των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και των Ε.Π.Ι., διέπονται ως προς το ωράριο από τις διατάξεις για το ερευνητικό προσωπικό και τα μέλη Δ.Ε.Π.».

αποφάσεις της Επιτροπής του Ε.Λ.Κ.Ε. χωρίς περιορισμό, μέχρι τη λήξη των έργων για την εκτέλεση των οποίων εγκρίθηκαν και εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού του κάθε έργου ή προγράμματος, ενώ παράλληλα οι εν λόγω συμβάσεις συνδέονται με το παραγόμενο αποτέλεσμα του έργου για το οποίο συνάπτονται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 και του άρθρου 4 της ΠΥΣ 33/2006, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα για τις ανάγκες των οποίων έχουν συναφθεί. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

β. Φοιτητές και λοιπό επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό δύναται να απασχολείται ευκαιριακά στο πλαίσιο ερευνητικών ή άλλων έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

3. Η επιλογή του προσωπικού της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 πραγματοποιείται ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τήρηση της αρχής της διαφάνειας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Ειδικότερα:

α. η πρόσκληση δημοσιεύεται κατ' ελάχιστο στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι. και όπου απαιτεί η Επιτροπή Ερευνών και ο φορέας χρηματοδότησης του έργου, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιείται η συγκεκριμένη πρόσκληση και αναρτάται στη Διαύγεια,

β. η ελάχιστη προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους είναι δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης,

γ. η διατύπωση των προσκλήσεων γίνεται με τρόπο ώστε να αποκλείεται η στόχευση σε εξατομικευμένες περιπτώσεις. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων αντιστοιχούν σε κριτήρια ακαδημαϊκής, επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης εργασίας ή έργου. Η συνέντευξη ως κριτήριο επιλογής προβλέπεται μόνο όπου είναι αυτό απολύτως αναγκαίο και προσδιορίζονται με τρόπο αντικειμενικό τα στοιχεία εκείνα που θα αξιολογηθούν με αυτήν,

δ. οι υποψηφιότητες αξιολογούνται από Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία εισηγείται στην Επιτροπή Ερευνών. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από 3 τακτικά και 3 αναπληρωματικά μέλη, προερχόμενα από το προσωπικό του Πανεπιστημίου, όπως Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό προσωπικό και συγκροτείται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών. Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά ο επιστημονικός υπεύθυνος του έργου. Η Επιτροπή παραμένει ίδια καθ' όλη τη διάρκεια κάθε έργου. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με οποιονδήποτε υποψήφιο[.] **Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής συντρέχει κώλυμα του προηγούμενου εδαφίου, αυτό οφείλει να το γνωστοποιήσει εγγράφως προς τα λοιπά μέλη της Επιτροπής, ζητώντας την αντικατάστασή του**¹²⁸.

ε. [κ]άθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση της σχετικής απόφασης της

¹²⁸. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4653/2020.

Επιτροπής Ερευνών στην ιστοσελίδα του Ε.Λ.Κ.Ε.. Αρμόδια να εξετάσει τις ενστάσεις είναι η Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται κάθε έτος με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και μπορεί να είναι ενιαία για όλα τα έργα. Η Επιτροπή Ενστάσεων αποτελείται από 3 τακτικά και 3 αναπληρωματικά μέλη, προερχόμενα από το προσωπικό του Πανεπιστημίου, όπως Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό και συγκροτείται κάθε έτος με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών. Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά μέλος Δ.Ε.Π.. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με οποιονδήποτε υποψήφιο[.] **Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ'.**¹²⁹

στ.¹³⁰ Το προσωπικό που ασκεί ακαδημαϊκό, ερευνητικό ή επιστημονικό-τεχνικό έργο, του οποίου η συμμετοχή του στο έργο είναι ουσιώδης για την εκτέλεσή του και το οποίο αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση του έργου, συμμετέχει στο έργο χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής. Εφόσον ο φορέας χρηματοδότησης δεν προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού που ασκεί ακαδημαϊκό, ερευνητικό ή επιστημονικό-τεχνικό έργο, η επιλογή του εν λόγω προσωπικού πραγματοποιείται από την Επιτροπή Ερευνών είτε ύστερα από εισήγηση του Επιστημονικού Υπευθύνου, είτε ύστερα από πρόσκληση και αξιολόγηση κατά την ανωτέρω διαδικασία. Η επιλογή των διδασκόντων σε προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται από τα αρμόδια όργανα του Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις ακαδημαϊκές διαδικασίες όπως προβλέπονται για την ανάθεση διδασκαλίας.

4. Στις περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή έργου καταβάλλονται σε βάρος του προϋπολογισμού του έργου και οι κάθε φύσης εργοδοτικές εισφορές που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των αμειβόμενων από τον Ε.Λ.Κ.Ε. καταβάλλονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής.

Άρθρο 65¹³¹

Μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και εξωτερικό

1. Οι μετακινήσεις των μελών της ομάδας εκτέλεσης του έργου/προγράμματος στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση απασχόλησής τους, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του έργου/προγράμματος, πραγματοποιούνται μέσα στα όρια του προϋπολογισμού που έχει εγκρίνει ο Ε.Λ.Κ.Ε.¹³² Στους μετακινούμενους καταβάλλονται σε βάρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου οι δαπάνες μετακίνησης, σύμφωνα με

¹²⁹ Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την **παρ. 2 άρθρου 24 ν. 4653/2020**.

¹³⁰ Η περίπτωση στ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 72 ν. 5610/2019**.

¹³¹ Σύμφωνα με την **παρ. 6β άρθρου 72 ν. 4610/2019**, το άρθρο 65 ν. 4485/2017 εφαρμόζεται και στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας.

¹³² Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4653/2020**.

τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94).

2. Οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσεως προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε. ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή ίδιους πόρους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4336/2015. Οι εν λόγω μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινουμένων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό των Α.Ε.Ι..

3.¹³³ Οι δαπάνες μετακίνησης των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλονται στον μετακινούμενο μετά την ολοκλήρωση της μετακίνησης, με μόνη προϋπόθεση την υποβολή στην Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. των σχετικών παραστατικών που την αποδεικνύουν, όπου αυτά προβλέπονται. Η έκδοση των σχετικών παραστατικών πραγματοποιείται στα στοιχεία του μετακινούμενου.

4.¹³⁴ Ειδικά για τη μετακίνηση και διαμονή προσκεκλημένων φυσικών προσώπων στο πλαίσιο ενός έργου/προγράμματος που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι δεν αποτελούν μέλη της ομάδας έργου/προγράμματος, δύναται να εφαρμόζονται είτε οι διαδικασίες του παρόντος άρθρου είτε οι διατάξεις του άρθρου 66.

Άρθρο 66¹³⁵

Προμήθειες, υπηρεσίες, μισθώσεις

1. Η σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών υπηρεσιών (α. εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και β. γενικών υπηρεσιών) και έργων¹³⁶ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, αυτοτελώς ανά έργο και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 ως προς τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

2.¹³⁷ Οι απαιτούμενες πράξεις αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α΄ 147).

Συγκεκριμένα:

¹³³. Η ως άνω παρ. 3 προστέθηκε με την παρ. 6α άρθρου 72 ν. 4610/2019.

¹³⁴. Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 25 ν. 4653/2020.

¹³⁵. Σύμφωνα με την παρ. 3ε άρθρου 72 ν. 4610/2019: «Το άρθρο 66 του ν. 4485/22017 εφαρμόζεται και στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας.».

¹³⁶. Τροποποίηση με την παρ. 3α άρθρου 72 ν. 4610/2019.

¹³⁷. Η παρ. 2, όπως είχε τροποποιηθεί με τις παρ. 4 και 5 άρθρου 11 ν. 4521/2018 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 3δ και β άρθρου 72 ν. 4610/2019, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 26 ν. 4653/2020.

α. Πρωτογενές αίτημα συνιστά το αίτημα αποδοχής διαχείρισης έργου/ προγράμματος, συνοδευόμενο από τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό ανά κατηγορία δαπάνης.

β. Εγκεκριμένο αίτημα εκτέλεσης δαπάνης συνιστά η απόφαση έγκρισης ή αναμόρφωσης του ετήσιου αναλυτικού προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος.

γ. Για δαπάνη που αφορά σύναψη δημόσιας σύμβασης (προμηθειών και γενικών υπηρεσιών) που εκτελείται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, απαιτείται απόδειξη έρευνας αγοράς, εφόσον το ποσό της δαπάνης υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Οι αποφάσεις απευθείας ανάθεσης και λοιπές πράξεις καταχωρίζονται στο Κ.Η.Μ.Α.Η.Σ. για αξία μεγαλύτερη ή ίση του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

3. Οι μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών μέσων και εργαστηριακού ή συμβατικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων έργων, πραγματοποιούνται με τον ακόλουθο τρόπο:

α. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται απευθείας χωρίς διαγωνισμό ή λήψη προσφορών, ύστερα από εκτίμηση των τιμών που προσφέρει η αγορά.

β. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα υπερβαίνει τα είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται με μειοδοτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το π.δ. 715/1979.

Άρθρο 67

Τακτικός, έκτακτος και κατασταλτικός οικονομικός έλεγχος

1. Ο τακτικός έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και ο έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΕΛΠ, πραγματοποιούνται με απόφαση της Συγκλήτου κάθε χρόνο από ορκωτό ελεγκτή. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον Ε.Λ.Κ.Ε..

2. Ο έλεγχος ενεργείται με βάση τα προβλεπόμενα από τα ΕΛΠ παραστατικά, καθώς και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου και της Επιτροπής του Ε.Λ.Κ.Ε., τα οποία τηρούνται για κάθε πραγματοποιούμενη δαπάνη και χωριστά για κάθε εκτελούμενο έργο.

3. Το διαχειριστικό έτος του Ε.Λ.Κ.Ε. συμπίπτει με το οικονομικό έτος.

4. Οι ορκωτοί ελεγκτές που ασκούν τον τακτικό έλεγχο οικονομικής διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. συντάσσουν έκθεση για τη διαχείριση και τον απολογισμό του διαχειριστικού έτους που έληξε σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Οι εκθέσεις υποβάλλονται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, τον Υπουργό Οικονομικών, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, το Ελεγκτικό Συνέδριο, τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. και την Επιτροπή Ερευνών του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε..

5. Είναι δυνατή η διενέργεια έκτακτων ελέγχων από τη Γενική Διεύθυνση

Άρθρο 68

Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης¹³⁸

1. Με απόφαση της Συγκλήτου ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε., εγκρίνεται ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των Ε.Λ.Κ.Ε. του οικείου Α.Ε.Ι..

2. Στον Οδηγό εξειδικεύονται, στο πλαίσιο κείμενων διατάξεων:

α. τα όργανα και οι διαδικασίες για την αξιολόγηση, επιλογή, χρηματοδότηση και διαχείριση των δραστηριοτήτων του Ε.Λ.Κ.Ε.,

β. ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου του Ε.Λ.Κ.Ε. από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι.,

γ. οι ειδικότερες διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης των έργων,

δ. οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των Επιστημονικών Υπευθύνων και λοιπού προσωπικού,

ε. οι διαδικασίες και κάθε ειδικό ζήτημα σχετικά με την απασχόληση, τις αμοιβές και τις μετακινήσεις των απασχολούμενων στα έργα του Ε.Λ.Κ.Ε.,

στ. οι όροι και η διαδικασία χορήγησης ταμειακών διαχειριστικών διευκολύνσεων και προκαταβολών¹³⁹,

ζ. ο Κανονισμός χορήγησης υποτροφιών,

η. οι τρόποι διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των ερευνών και των άλλων δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε.,

θ. η διαχείριση και προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής (πνευματικής και βιομηχανικής) ιδιοκτησίας,

ι. η συμμετοχή του Α.Ε.Ι. σε εταιρείες έντασης γνώσης (spin off),

ια. θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας,

ιβ. οι λεπτομέρειες διάθεσης και χρήσης των παγίων των έργων/προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. Ο Κώδικας Δεοντολογίας, καλής πρακτικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς που διέπει τα όργανα διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε., τα συλλογικά όργανα που συγκροτούνται κατόπιν αποφάσεων της Επιτροπής Ερευνών, αλλά και το προσωπικό της Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους¹⁴⁰,

¹³⁸. Η προθεσμία έκδοσης των ως άνω Οδηγών, η οποία είχε παραταθεί, με το άρθρο 130 ν. 4763/2020 μέχρι 30.6.2021, **παρατάθηκε εκ νέου, με το άρθρο 204 ν. 4823/2021, έως 31.12.2021** «για όλους τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), τα ερευνητικά κέντρα, τα ινστιτούτα και τους τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) που έχουν σχετική υποχρέωση».

¹³⁹. Η περίπτωση στ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 27 ν. 4653/2020.**

¹⁴⁰. Η περίπτωση ιγ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 2 άρθρου 27 ν. 4653/2020.**

ιδ. κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. και τις διαδικασίες διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης των ερευνητικών και λοιπών έργων και προγραμμάτων που αυτός υλοποιεί¹⁴¹.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69

Ρυθμίσεις για την έρευνα

1. Μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης και πριν τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, εφόσον, κατά τη διάρκεια ισχύος του άρθρου 83 του ν. 4310/2014 είχαν θέσει υποψηφιότητα για θέση Διευθυντή σε ερευνητικό φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 και έχουν εκλεγεί στη συγκεκριμένη θέση μετά τις 11.5.2016.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 22Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής της δήλωσης η επιχείρηση υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τις δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας που πραγματοποίησε. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των δαπανών αυτών διενεργούνται μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενημερώνει σχετικά το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1.».

3. Η παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η διαδικασία αξιολόγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται αμέσως στους υποψηφίους, με εξατομικευμένη αναφορά και τεκμηρίωση της απόφασης αξιολόγησης.».

4. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4429/ 2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Έως το διορισμό του Διευθυντή του Ιδρύματος και το αργότερο έως τις 31.8.2017, ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων διενεργεί όλες τις απαραίτητες πράξεις για τη στέγαση του Ιδρύματος, για την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού, την έκδοση των απαραίτητων προκηρύξεων και τη σύναψη συμβάσεων και ασκεί προσωρινώς τις λοιπές αρμοδιότητες των οργάνων αυτού που είναι απολύτως αναγκαίες για την οργάνωση και έναρξη λειτουργίας του Ιδρύματος. Από το διορισμό του Διευθυντή, μεταφέρονται αυτοδικαίως σε αυτόν οι προβλεπόμενες με τον παρόντα αρμοδιότητες, τις οποίες παύει να ασκεί ο εποπτεύων Υπουργός.».

5. Η παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 4429/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

¹⁴¹. Η περίπτωση ιδ' προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 27 ν. 4653/2020.

«11.α. Με απόφαση του Υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι ανεξάρτητη από τα λοιπά όργανα του Ιδρύματος. Η διάρκεια της θητείας των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τετραετής.

β. Η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από έντεκα (11) μέλη τα οποία είναι διακεκριμένοι επιστήμονες διεθνούς κύρους ή προέρχονται από επιχειρηματικούς ή/και παραγωγικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

γ. Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ), τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, καταρτίζει και υποβάλλει στον Υπουργό και στο Επιστημονικό Συμβούλιο κατάλογο είκοσι δύο (22) προτεινόμενων μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, από τα οποία έξι (6) είναι συγχρόνως και μέλη του ΕΣΕΚ. Από τον εν λόγω κατάλογο ο Υπουργός επιλέγει έξι (6) μέλη ενώ πέντε (5) μέλη επιλέγονται από το Επιστημονικό Συμβούλιο. Έως τρία (3) από τα έντεκα (11) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής μπορεί να είναι συγχρόνως και μέλη του ΕΣΕΚ.

δ. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και είναι αρμόδια να αξιολογεί τη δράση του Ιδρύματος και να διατυπώνει γνωμοδοτήσεις και εισηγήσεις με σκοπό τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του. Η Συμβουλευτική Επιτροπή εξετάζει θέματα ιδιαίτερης βαρύτητας ή θέματα που παρουσιάζουν ειδικότερο ενδιαφέρον σχετικά με τη λειτουργία του Ιδρύματος και τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας. Η εξέταση των θεμάτων γίνεται είτε ύστερα από αίτημα του Υπουργού ή του Επιστημονικού Συμβουλίου είτε με πρόταση μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

ε. Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ιδρύματος δικαιούνται να παρίστανται έως τρία (3) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Τα μέλη αυτά ορίζονται στην απόφαση συγκρότησης της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου δικαιούται, επίσης, να παρίσταται εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο οποίος ορίζεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό.

στ. Με απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου ή και της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι δυνατόν να προσκαλούνται στις συνεδριάσεις της τελευταίας διακεκριμένοι επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.».

6. Στην παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4310/2014 (Α' 258) προστίθεται περίπτωση ζ', ως εξής:

«ζ) Ειδικά, για τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών, οι επιτροπές κρίσης είναι επταμελείς (7μελείς) και αποτελούνται από τον Διευθυντή και έναν ερευνητή του οικείου Κέντρου και από τρία (3) εξωτερικά μέλη. Ο ερευνητής της Ακαδημίας Αθηνών και τα εξωτερικά μέλη, τα οποία προέρχονται από τον εθνικό κατάλογο κριτών, επιλέγονται με κλήρωση και κατέχουν βαθμίδα ανώτερη ή ίση με τη βαθμίδα της υπό πλήρωση θέσης. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο. Της επταμελούς επιτροπής κρίσης προεδρεύει το αρχαιότερο από τα δύο (2) τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών που συμμετέχουν στην επιτροπή. Επίσης, στις επιτροπές κρίσης συμμετέχουν και δύο τακτικά μέλη της

Ακαδημίας Αθηνών, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο, τα οποία επιλέγει και ορίζει η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών. Αν δεν υπάρχουν μέλη της Ακαδημίας Αθηνών με συναφές γνωστικό αντικείμενο, η επιτροπή κρίσης συμπληρώνεται από ερευνητές που υπηρετούν στο οικείο Κέντρο και τα οποία επιλέγονται ύστερα από κλήρωση. Αν οι ερευνητές που υπηρετούν στο Κέντρο δεν αρκούν για τη συμπλήρωση του αναγκαίου αριθμού, η επιτροπή κρίσης συμπληρώνεται από εξωτερικούς κριτές, που επιλέγονται σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία. Τα καθήκοντα του Δ.Σ. της παραγράφου 4 του άρθρου 29 των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 12 του άρθρου 18, της παραγράφου 18 του άρθρου 18 και των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 28 του ν. 4310/2014 ασκεί η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών.».

7. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με τις προκηρύξεις ή με τους οδηγούς εφαρμογής αυτών, ορίζονται, ιδίως, η φύση και οι στόχοι του έργου, της μελέτης ή του προγράμματος, οι δυνητικοί δικαιούχοι (κύριοι και συνδικαιούχοι), η διαδικασία και τα κριτήρια υποβολής των προτάσεων χρηματοδότησης, του προελέγχου και της αξιολόγησής τους, οι οικονομικές δραστηριότητες που ενισχύονται, οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται, ο τρόπος τελικής επιλογής των προς χρηματοδότηση έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός, η διαδικασία υλοποίησης έργου, της μελέτης ή του προγράμματος, η διαδικασία εξέτασης των προτάσεων, οι προϋποθέσεις καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της απόφασης χρηματοδότησης. Επίσης, παρέχονται οδηγίες για την υποβολή και τη διαδικασία εξέτασης ενστάσεων, καθώς και διευκρινίσεις για κάθε άλλο σχετικό θέμα.

8. Η παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων δικαιούχων γίνεται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από επιτροπή (ή επιτροπές) εμπειρογνομόνων ή από ανεξάρτητο/τους εμπειρογνώμονα/νες και επιτροπή/ες εμπειρογνομόνων, ανάλογα με το είδος και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων που καλύπτει μία δράση ή ένα πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητοι ή μέλη επιτροπών προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και διαθέτουν τα προσόντα που σχετίζονται με το αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Τους εμπειρογνώμονες και την επιτροπή ορίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης, επιτρέπεται, με απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Για την αμοιβή των εμπειρογνομόνων και των μελών των επιτροπών της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 5 του ν. 4429/2015. Για τις δαπάνες των μετακινήσεών τους, εκτός έδρας, ισχύουν τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Οι πράξεις που αφορούν την επιλογή, τον ορισμό, τις μετακινήσεις εκτός έδρας και τις

αμοιβές των εμπειρογνομόνων και των μελών των επιτροπών δημοσιεύονται και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια αμέσως μετά τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των αξιολογήσεων. Η ισχύς της παραγράφου αρχίζει από 1.1.2017.».

9. Η παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4310/2014 (Α' 258), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων για χρηματοδότηση φορέων γίνεται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από επιτροπή (ή επιτροπές) εμπειρογνομόνων ή από ανεξάρτητο/τους εμπειρογνώμονα/νες και επιτροπή/πες εμπειρογνομόνων, ανάλογα με την πολυπλοκότητα και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων, που καλύπτει μία δράση ή ένα πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητοι ή μέλη επιτροπών, προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Ο ορισμός των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και των μελών της κάθε επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η αμοιβή των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και των μελών της επιτροπής καθορίζεται με βάση τις κείμενες διατάξεις. Στην επιτροπή μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών ή της Ένωσης Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, χωρίς ψήφο. Για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων η επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εμπειρογνώμονες, οι οποίοι συντάσσουν σχετική ειδική έκθεση αξιολόγησης και καλούνται από την επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν σε αυτή χωρίς ψήφο. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και τα μέλη επιτροπών εμπειρογνομόνων και ενστάσεων των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου που ορίζονται με την ως άνω απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, καθώς και όσοι εμπειρογνώμονες από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 συμμετέχουν σε αξιολογήσεις προτάσεων έργων ΕΤΑΚ στο πλαίσιο προκηρύξεων που εκδίδονται δυνάμει του ν. 4314/2014 από αρμόδιο φορέα διαχείρισης, καλύπτονται από απόρρητο και τα στοιχεία τους δεν δημοσιεύονται με κανένα τρόπο πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ανεξάρτητα αν προβλέπεται σε αυτούς η καταβολή αμοιβής ή όχι για την καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους στις διαδικασίες αξιολόγησης και ενστάσεων.

Οι πράξεις που αφορούν την επιλογή, τον ορισμό και τις αμοιβές των εμπειρογνομόνων και των μελών των επιτροπών εμπειρογνομόνων και των επιτροπών ενστάσεων των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, καθώς και οι αντίστοιχες που εκδίδονται στο πλαίσιο προκηρύξεων έργων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και

Καινοτομίας δυνάμει του ν. 4314/2014 από αρμόδιο φορέα διαχείρισης, αναρτώνται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ μετά τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των αξιολογήσεων. Η ισχύς της παραγράφου αρχίζει από 1.1.2017.».

10. Το «Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας (ΙΕΤΕΘ)», που εντάχθηκε στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης με το άρθρο 7 του ν. 4109/2013 και προβλέπεται στην περίπτωση ε΄ της παρ. 4 της περίπτωσης Α΄ του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 μετονομάζεται σε «Ινστιτούτο Βιο-οικονομίας και ΑγροΤεχνολογίας (ΙΒΟ)».

11. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014 (Α΄ 258) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Το ανωτέρω ερευνητικό προσωπικό, εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι παρουσίας του εκτός του ερευνητικού κέντρου στο πλαίσιο ερευνητικής δραστηριότητας, οφείλει να παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του (ερευνητικές, επιστημονικές, τεχνικές, διοικητικές) για την υποστήριξη του ερευνητικού έργου του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου και να συνεργάζεται γι' αυτό το σκοπό με το υπόλοιπο προσωπικό, παρευρισκόμενο στους χώρους του ερευνητικού κέντρου κατ' ελάχιστον είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κατανέμονται σε τουλάχιστον τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.».

12. Η παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4386/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4310/2014 παρατείνεται έως τις 31.12.2017.».

13.α. Στην παρ. 3 του άρθρου 123 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74) υπάγονται και οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.). Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης Δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 135 του ιδίου νόμου υπάγεται και ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Α.Ε..

β. Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος που ορίζεται στο άρθρο 162 του ν. 4472/2017.

14. Στο τέλος της περίπτωσης 3 του άρθρου 123 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74) προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.)». Η εν λόγω διάταξη ισχύει από 1.1.2017.

15. Οι αρμοδιότητες των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, όσον αφορά την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.), ασκούνται από τον προϊστάμενο της οικείας οικονομικής υπηρεσίας. Έως την έναρξη λειτουργίας της οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με τον Οργανισμό της Ε.Ε.Α.Ε., οι εν λόγω αρμοδιότητες, όσον αφορά τα οικονομικά θέματα του Κρατικού Προϋπολογισμού, ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

16. Η παρ. 3 του άρθρου 135 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφεξής, πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία, πλην της αμοιβής από συγγραφικά δικαιώματα, από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και από παροχή εκπαιδευτικού έργου, από συμμετοχή σε επιτροπές ή επιστημονικά ή διοικητικά

συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και από τη συμμετοχή με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης και πλην της πρόσθετης αμοιβής για εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών και λοιπών προγραμμάτων.».

17. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο Ίδρυμα μπορεί να απασχοληθεί προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή έμμισθης εντολής έως τριετούς διάρκειας, με δυνατότητα ανανέωσης. Το προσωπικό του Ιδρύματος προσλαμβάνεται με απόφαση του Διευθυντή και έγκριση του Επιστημονικού Συμβουλίου, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και αξιολόγηση των προσόντων από τριμελή επιτροπή που ορίζεται από τον Διευθυντή, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998.».

18.α. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αντιστοιχεί στα ποσά που καταβάλλει το ελληνικό δημόσιο από τον κρατικό προϋπολογισμό προς τους, εποπτευόμενους τεχνολογικούς φορείς του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που έχουν τη μορφή της Α.Ε., για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έργων και προγραμμάτων, δεν αναζητείται εφόσον αυτοί δεν έχουν εκπέσει τον αναλογούντα Φ.Π.Α. των αντιστοίχων εισροών τους. Τυχόν καταβληθείς φόρος δεν επιστρέφεται.

β. Ο Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τις εισροές, κατά το μέρος που αυτές αφορούν στα λαμβανόμενα και μη υποκείμενα στο φόρο με δικαίωμα έκπτωσης ποσά επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει συνυπολογισθεί στις επιλέξιμες δαπάνες, αναγνωρίζεται ως εκπιπτόμενη δαπάνη για τον υπολογισμό των φορολογητέων αποτελεσμάτων, εφόσον: α) δεν έχει συμψηφισθεί με το φόρο εκροών και αντιστοιχεί σε εκπιπτόμενες φορολογικές δαπάνες ή β) δεν έχει επιστραφεί στους ανωτέρω επιδοτούμενους φορείς υλοποίησης των έργων.

γ. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται σε πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι 31.12.2016 και αφορούν στις υποθέσεις που δεν έχουν περαιωθεί και εκκρεμούν σε οποιοδήποτε διοικητικό ή δικαστικό στάδιο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

19.α. Είναι δυνατή, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ερευνητικού Κέντρου, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ε.Σ.Ι. η σύσταση και λειτουργία σε Ερευνητικό Κέντρο του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, προσωποπαγούς θέσης ερευνητή Γ' σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

β. Για τη σύσταση της προσωποπαγούς θέσης απαιτείται να έχει εγκριθεί προηγουμένως χρηματοδότηση από το European Research Council (ERC) με επιστημονικό υπεύθυνο ερευνητικού προγράμματος τον ερευνητή που θα καταλάβει τη θέση αυτή. Το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στο συγκεκριμένο ερευνητικό κέντρο. Η εν λόγω χρηματοδότηση από το ERC θα καλύψει τις κάθε είδους αποδοχές και δαπάνες ερευνητικής δραστηριότητας του εν λόγω ερευνητή, καθώς και τις κάθε είδους δαπάνες εκ της σύστασης της προσωποπαγούς θέσης. Οι

αποδοχές του ερευνητή θα ορίζονται με τη σύμβαση που θα υπογραφεί με το ERC.

γ. Η θητεία του ερευνητή είναι αντίστοιχη του χρόνου χρηματοδότησης του ερευνητικού προγράμματος από το ERC. Κατά τη λήξη της ισχύος του ερευνητικού προγράμματος, η προσωποπαγή θέση παύει αυτοδικαίως να υφίσταται και το ΔΣ του Ερευνητικού Κέντρου δύναται, κατόπιν αίτησης του ερευνητή να προκηρύξει την πλήρωση θέσης στη βαθμίδα ερευνητή Γ', σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

δ. Κατά το χρόνο παραμονής του ερευνητή στην προσωποπαγή θέση, ο τελευταίος έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις με τους ερευνητές Γ' του ερευνητικού κέντρου.

ε. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τη σύσταση, τη λειτουργία και την πλήρωση της ως άνω θέσης καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ερευνητικού Κέντρου.

20. Η παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνείς Οργανισμούς σε θέματα ΕΤΑΚ και η εκπροσώπηση της χώρας σε αυτούς.».

21. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83) ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 70

Θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

.....

Άρθρο 71

Θέματα ιδιωτικών σχολείων

.....

Άρθρο 72

Θέματα ιδιωτικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων

.....

Άρθρο 73

Θέματα ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό

.....

Άρθρο 74

Θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

.....

Άρθρο 75

Επιμέρους θέματα Σχολών και Τμημάτων των Α.Ε.Ι.

1.α) Ιδρύεται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου Πολυτεχνική Σχολή, η οποία περιλαμβάνει τα Τμήματα:

αα) Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων, με έδρα τη Σάμο,

ββ) Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, με έδρα τη Σύρο, και

γγ) Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης, με έδρα τη Χίο.

Η έδρα της Πολυτεχνικής Σχολής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου.

β) Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Σχολής που ιδρύεται ψμε την περίπτωση α' συνιστάται Γραμματεία, η οποία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174).

γ) Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1.9.2017. Η συγκρότηση και ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Σχολής που ιδρύεται με την περίπτωση α' ολοκληρώνεται μέχρι τις 30.11.2017. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των σχετικών οργάνων διοίκησης, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Πρύτανη του Ιδρύματος. Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των οργάνων διοίκησης της Σχολής, οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ασκούνται από Προσωρινή Κοσμητεία, η οποία αποτελείται από τους Προέδρους των Τμημάτων της Σχολής. Στις συνεδριάσεις της Προσωρινής Κοσμητείας προεδρεύει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας παύει η συμμετοχή των Τμημάτων που συγκροτούν την ιδρυόμενη Πολυτεχνική Σχολή στα όργανα διοίκησης των Σχολών στις οποίες ανήκαν πριν την από την ίδρυση της σχολής αυτής.

2. α) Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, το Τμήμα Μαθηματικών της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με έδρα τη Σάμο, καταταμείται στα Τμήματα: αα) Μαθηματικών και ββ) Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών, στα οποία εντάσσονται οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ομώνυμες εισαγωγικές κατευθύνσεις του Τμήματος Μαθηματικών.

β) Η έναρξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση, καθώς και η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών, ορίζονται από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

γ) Ο αριθμός των κατ' έτος εισακτέων στα Τμήματα και ο τρόπος εισαγωγής ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισαγωγή φοιτητών στην ανώτατη εκπαίδευση.

δ) Κάθε Τμήμα παρέχει σπουδές, πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου.

ε) Η ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης για τη λήψη πτυχίου ορίζεται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών.

στ) Σε κάθε Τμήμα συνιστάται Γραμματεία, η οποία παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στο εν γένει εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο τους. Η Γραμματεία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013.

ζ) Κατά την έναρξη της λειτουργίας των τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση, το σύνολο των διδακτικών και διοικητικών αναγκών τους καλύπτονται αποκλειστικά από το υπηρετούν στα ανωτέρω Α.Ε.Ι. πάσης φύσεως και σχέσης εργασίας προσωπικό. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις

του Τμήματος Μαθηματικών, από την κατάτμηση του Τμήματος εντάσσονται αυτοδικαίως στα ομώνυμα Τμήματα που προκύπτουν από την κατάτμηση, ενώ τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατανέμονται στα ίδια Τμήματα με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής Θετικών Επιστημών. Για την ένταξη και κατανομή του προσωπικού, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

η) Τα θέματα που αφορούν το προσωπικό των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση διέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις της πανεπιστημιακής νομοθεσίας.

θ) Οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα εισαχθούν έως την κατάτμηση του Τμήματος Μαθηματικών στις εισαγωγικές κατευθύνσεις: αα) Μαθηματικών και ββ) Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών του Τμήματος αυτού, από την κατάτμηση εντάσσονται αυτοδικαίως στα ομώνυμα Τμήματα που προκύπτουν σύμφωνα με την περίπτωση α'.

ι) Οι τίτλοι σπουδών των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση είναι ισότιμοι και αντίστοιχοι ως προς κάθε συνέπεια με τους τίτλους σπουδών των ομώνυμων εισαγωγικών κατευθύνσεων που χορηγεί το Τμήμα Μαθηματικών πριν από την κατάτμηση του σύμφωνα με την περίπτωση α'.

ια) Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις της πανεπιστημιακής νομοθεσίας.

3. Στο άρθρο 27 του ν. 4452/2017 (Α' 17) επέρχονται από τις 15.2.2017 οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στην περίπτωση γ' της παρ. 1 η ημερομηνία «30.6.2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30.11.2017».

β) Στην περίπτωση δ' της παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των οργάνων διοίκησης της Πολυτεχνικής Σχολής, οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ασκούνται από Προσωρινή Κοσμητεία, η οποία αποτελείται από τους Προέδρους των Τμημάτων που τη συγκροτούν σύμφωνα με την περίπτωση α'. Στις συνεδριάσεις της Κοσμητείας που συγκροτείται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο προεδρεύει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων χωρίς δικαίωμα ψήφου». γ) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η Σχολή Θετικών Επιστημών ανασυγκροτείται από 1.9.2017 και αποτελείται από τα Τμήματα: α) Μαθηματικών, β) Φυσικής, και γ) Χημείας. Το Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής και το Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών εντάσσονται στην Πολυτεχνική Σχολή από 1.9.2017. Από την ίδια ημερομηνία παύει η συμμετοχή των Τμημάτων αυτών στα όργανα διοίκησης της Σχολής Θετικών Επιστημών.». δ) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής: «3. Η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που ιδρύθηκε με το άρθρο 4 του π.δ. 105/2013 (Α' 137) καταργείται από 1.9.2017 και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή από την ίδια ημερομηνία.».

4. Οι τίτλοι σπουδών των Τμημάτων που εντάχθηκαν στην Πολυτεχνική Σχολή

του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 και του άρθρου 27 του ν. 4452/2017, αντίστοιχα, οι οποίοι χορηγήθηκαν πριν από την ένταξή τους στις Πολυτεχνικές Σχολές και ύστερα από την ολοκλήρωση προγράμματος σπουδών διάρκειας δέκα ακαδημαϊκών εξαμήνων, είναι ισότιμοι και αντίστοιχοι ως προς κάθε συνέπεια με τους τίτλους σπουδών που χορηγούν τα ίδια τμήματα για την ολοκλήρωση σπουδών ίδιας διάρκειας ύστερα από την ένταξή τους στις ανωτέρω Πολυτεχνικές Σχολές.

5. α) Η εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς» του Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε. της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων, που θεσπίστηκε με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 103/2013 (Α' 136), μετονομάζεται σε εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης», χωρίς μεταβολή του γνωστικού της αντικειμένου.

β) Τα πτυχία που έχουν χορηγηθεί από το Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε., εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς», είναι ισότιμα και αντίστοιχα ως προς κάθε συνέπεια με τα χορηγούμενα από το Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε., εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης».

γ) Οι πτυχιούχοι της κατά την περίπτωση α' μετονομαζόμενης εισαγωγικής κατεύθυνσης έχουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των ομότιτλων τμημάτων.

Άρθρο 76

Θέματα προσωπικού των Α.Ε.Ι.

1. **Βλ. συναφώς παρ. 5 του άρθρου 16 ν. 4009/2011, όπως ισχύει.**

2. **Βλ. συναφώς παρ. 3Α άρθρου 29 ν. 4009/2011.**

3. Οποιασδήποτε φύσης ευθύνη των διοικήσεων των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) για μη είσπραξη, υπέρ των λογαριασμών αυτών, των κρατήσεων από επιχειρηματική δραστηριότητα, ελευθέριο επάγγελμα ή κάθε είδους έργο προσωπικού των Α.Ε.Ι., ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο γεννήθηκαν οι σχετικές οφειλές, γεννάται το πρώτον μετά την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 4415/2016 (Α' 159) και την άπρακτη παρέλευση των προθεσμιών που προβλέπονται στην περίπτωση β' για την έκδοση και κοινοποίηση των πράξεων επιβολής των οφειλόμενων κρατήσεων. Οι προγενέστερες του χρόνου αυτού διοικήσεις των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ε.Λ.Κ.Ε. δεν ευθύνονται για μη είσπραξη των παραπάνω οφειλών.

4. Η περίπτωση γ' της παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 4386/2016 (Α' 83) εφαρμόζεται και για τα μέλη του προσωρινού κλάδου των Τεχνικών Εργαστηρίων των Τ.Ε.Ι.. Τα μέλη του κλάδου αυτού, μέχρι τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την υπηρεσία, οπότε και καταργούνται οι θέσεις τους σύμφωνα με την παρ.

5 του άρθρου 79 του ν. 4009/2011, έχουν κοινή εκπροσώπηση με τα μέλη του Ε.Τ.Ε.Π. στα όργανα του Ιδρύματος και των μονάδων του.

5. Οι υπηρετούντες στα Α.Ε.Ι. μόνιμοι Τεχνίτες Εργαστηρίου κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.), με εικοσαετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, μπορούν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να ζητήσουν την ένταξή τους στην προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 κατηγορία Ε.Τ.Ε.Π., σε προσωποπαγή θέση με ταυτόχρονη κατάργηση της θέσης που κατέχουν. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της Κοσμητείας, ύστερα από εισήγηση τριμελούς επιτροπής που αποτελείται από δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. και ένα (1) μέλος Ε.Τ.Ε.Π. που ορίζονται από τον Κοσμήτορα, καθώς και ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος, στο οποίο υπηρετούν. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο εισήγηση και η σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων οργάνων αφορούν την πιστοποίηση του επιτελούμενου από τους ανωτέρω έργου. Με την απόφαση της Κοσμητείας, με την οποία αποφασίζεται η ένταξη, το προσωπικό κατατάσσεται σε βαθμίδες της Δ.Ε. κατηγορίας σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 117/2002 (Α' 99) ανάλογα με την προϋπηρεσία του, η οποία λαμβάνεται υπόψη ως διανυθείσα στο Ε.Τ.Ε.Π. για κάθε συνέπεια και διέπεται από το βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς της κατηγορίας Δ.Ε. του Ε.Τ.Ε.Π.. Για την ένταξη και κατάταξη σε βαθμίδες εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 69 του ν. 4386/2016 (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 4429/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 (Α' 195), για την παροχή του έργου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι ομότιμοι καθηγητές αμείβονται μόνο για την απασχόλησή τους ως επιστημονικοί υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων ή για τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα, αποκλειστικά από πόρους των Α.Ε.Ι. που δεν προέρχονται από την κρατική επιχορήγηση».

7. α) Στην παρ. 11 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015 (Α' 176) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ομοίως, τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., πλήρους ή μερικής απασχόλησης, που τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4009/2011 (Α' 195), λόγω του διορισμού τους σε θέση του προηγούμενου εδαφίου, μπορούν να επιλέγουν μέσα σε ένα τρίμηνο από την ανάληψη των καθηκόντων στη θέση αυτή μεταξύ των αποδοχών της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους και των αποδοχών της θέσης στην οποία διορίζονται.».

β) Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α', η ανωτέρω επιλογή μπορεί να γίνει μέσα σε ένα τρίμηνο από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανατρέχει στο χρόνο διορισμού. Σε περίπτωση επιλογής των αποδοχών της οργανικής θέσης το οικείο Α.Ε.Ι. καταβάλλει τις αποδοχές αυτές στο πρόσωπο που διορίστηκε και ο φορέας στον οποίον έγινε ο διορισμός υποχρεούται να καταβάλλει στο ίδρυμα το συνολικό ποσό των αποδοχών, πλέον εργοδοτικών εισφορών.

γ) Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν τις διατάξεις περί των

ασυμβίβαστων των μελών Δ.Ε.Π..

8. α) Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4452/2017 (Α' 17), οι λέξεις «εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «μέσα σε δύο (2) μήνες από τη συμπλήρωση της τριετίας».

β) Αν υπηρετούντες στις 15.2.2017 επίκουροι καθηγητές με τετραετή θητεία συμπλήρωσαν τριετία ύστερα από την παρέλευση δύο (2) μηνών από την ημερομηνία αυτή, η αίτηση που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4452/2017 υποβάλλεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

9. Οι αιτήσεις για μετάταξη μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων βάσει των διατάξεων της περίπτωσης στ' της παρ. 2 του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 6 του ν. 2083/1992 (Α' 159), οι οποίες είχαν υποβληθεί από τους ενδιαφερομένους πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (Α' 195) και ήταν εκκρεμείς κατά το χρόνο αυτόν, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται χωρίς νέα αίτηση των ενδιαφερομένων και ανεξάρτητα από το πότε έλαβε χώρα η λύση της υπηρεσιακής σχέσης τους με το οικείο Α.Ε.Ι..

10. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 36 και την παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4461/2017 (Α' 38), προστίθεται περίπτωση ιγ' ως εξής:

«ιγ. Για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο είναι δυνατή η τοποθέτηση σε αυτά επικουρικών ιατρών, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους ηλεκτρονικούς καταλόγους επικουρικών ιατρών που τηρεί η πρώτη Διοικητική Υγειονομική Περιφέρεια (1η Δ.Υ.Πε.). Οι επικουρικοί αυτοί ιατροί είναι ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, λαμβάνουν τις αποδοχές του Επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως εκάστοτε ισχύουν και η δαπάνη για την αμοιβή τους βαρύνει τον προϋπολογισμό των οικείων Νοσοκομείων. Η διάρκεια της σύμβασής τους, η οποία συνάπτεται με το αντίστοιχο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, μπορεί να είναι έως ένα (1) έτος, εκτός αν το κόστος μισθοδοσίας τους εντάσσεται σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, οπότε η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να είναι έως δύο (2) έτη. Η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του Διοικητή της 1ης Δ.Υ.Πε., ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της Εφορίας του αντίστοιχου Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου, που υποβάλλεται, μέσω της 1ης Δ.Υ.Πε., στα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Υγείας. Η απόφαση τοποθέτησης εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Οι συμβάσεις των επικουρικών ιατρών που τοποθετούνται στα παραπάνω Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία εξαιρούνται από την αναστολή των διορισμών και προσλήψεων και τη διαδικασία της έγκρισης της ΠΥΣ 33/27.12.2006 (Α' 280). Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για τους ιατρούς της περίπτωσης αυτής οι διατάξεις που ισχύουν για τους επικουρικούς ιατρούς των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ..».

11. Στην παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 2519/1997 (Α' 165) ύστερα από το αρκτικόλεξο «Δ.Ε.Π.» προστίθεται η φράση «και Ε.ΔΙ.Π.».

Άρθρο 77

Σύσταση Δικαστικού Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

1. Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών συνιστάται Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).

2. Στο Δικαστικό Γραφείο προΐσταται Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ., ο οποίος έχει:

α) τη γενική εποπτεία του Γραφείου, την επιμέλεια για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του και τη διεκπεραίωση των πάσης φύσεως υποθέσεων αρμοδιότητάς του,

β) τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα σε νομικής φύσεως ερωτήματα που υποβάλλουν ο Πρύτανης και, μέσω του Γραφείου του Πρύτανη, η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και οι Αντιπρυτάνεις του Ιδρύματος,

γ) τη δικαστική εκπροσώπηση του Ιδρύματος ενώπιον όλων των δικαστηρίων, ελληνικών και αλλοδαπών, διαιτητικών δικαστηρίων και κάθε άλλης αρχής δικαστικής ή διοικητικής.

3. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα ασκείται μέσω του Προϊσταμένου του Γραφείου. Η δικαστική εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου διενεργείται είτε από τον Προϊστάμενο του Γραφείου, είτε από δικηγόρους, στους οποίους κατανέμονται οι υποθέσεις με ευθύνη του Προϊσταμένου.

4. Για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων και μέσων εισηγείται στη Σύγκλητο ο Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ..

5. Οι οργανικές θέσεις των Παρέδρων του Ν.Σ.Κ. αυξάνονται κατά μία (1).

6. Στο Δικαστικό Γραφείο του πανεπιστημίου συνιστώνται δύο θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίοι επικουρούν τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. στο έργο του. Για την πρόσληψη εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4194/2013 (Α' 208). Μέχρι την πρόσληψη των δικηγόρων μπορεί να χρησιμοποιούνται δικηγόροι αμειβόμενοι κατά υπόθεση.

7. Ο Πρύτανης, ύστερα από έγκριση της Συγκλήτου και σύμφωνη γνώμη του Προϊσταμένου του Γραφείου, μπορεί να αναθέσει την εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου σε οποιουδήποτε βαθμού δικαστήριο της Ελλάδας ή της αλλοδαπής και για συγκεκριμένη υπόθεση, σε δικηγόρο ή δικηγόρους που δεν ανήκουν στο Δικαστικό Γραφείο, αν αυτό επιβάλλεται από το φόρτο των εκκρεμουσών στο Δικαστικό Γραφείο υποθέσεων ή λόγω της βαρύτητας της υπόθεσης και της πολυπλοκότητας των νομικών προβλημάτων της.

8. Τα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου, τα όργανα των Σχολών και των Τμημάτων, το προσωπικό κάθε κατηγορίας του Ιδρύματος και τα όργανα διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) υποχρεούνται να παρέχουν στο Δικαστικό Γραφείο κάθε έγγραφο που κατέχουν ή τους ζητηθεί από αυτό για τη νομική υπεράσπιση του Πανεπιστημίου στις εκκρεμούσες στο Δικαστικό

Γραφείο υποθέσεις της αρμοδιότητάς του, καθώς και να παρέχουν σε αυτό εγγράφως το ιστορικό (πραγματικό) της υπόθεσης.

9. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών υποχρεούται να παρέχει στο Δικαστικό Γραφείο την απαραίτητη για τη λειτουργία του υλικοτεχνική υποδομή. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Γραφείου, ο Πρύτανης διαθέτει μέχρι δύο διοικητικούς υπαλλήλους του Πανεπιστημίου για χρονικό διάστημα έως δύο έτη που μπορεί να παραταθεί.

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις θεμάτων των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και της Μαθητείας

1. α) Η υπερωριακή απασχόληση των διευθυντών και των υποδιευθυντών των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) κατά τα Σάββατα του σχολικού έτους 2016-2017 εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων πέραν των ορίων των ωρών που ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η προκαλούμενη δαπάνη βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

β) Η παράγραφος αυτή ισχύει από 24 Απριλίου 2017.

2. Στο έκτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 15 του άρθρου 27 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4452/2017 (Α' 17), η ημερομηνία «1.9.2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1.9.2018».

3.α) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4141/2013 (Α' 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τα τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, στο «Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας» των ΕΠΑ.Λ., καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το επίδομα καταβάλλεται μόνο κατά το χρόνο φοίτησής τους που προβλέπεται από τον οργανισμό της κάθε σχολής και σε καμία περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.»

β) Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τα τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, στο «Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας» των ΕΠΑ.Λ., καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το επίδομα καταβάλλεται μόνο κατά το χρόνο φοίτησής τους που προβλέπεται από τον οργανισμό της κάθε σχολής και σε καμία περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.»

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3879/2010 (Α' 163), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από 1.9.2019 η πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου εκπαιδευτής να μετάσχει σε χρηματοδοτούμενο από δημόσιους πόρους πρόγραμμα της μη τυπικής εκπαίδευσης.»

Άρθρο 79¹⁴²

Σύσταση Εθνικής Επιτροπής και Τεχνικής Επιτροπής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Κ.)

Άρθρο 80

Τροποποιήσεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαράγραφο 17 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων είναι η αρμόδια αρχή για την έκδοση των ως άνω αποφάσεων υπό τους όρους του άρθρου 54Α.».

2. Στο π.δ. 38/2010 ύστερα από το άρθρο 54 προστίθεται άρθρο 54Α ως εξής:

«Άρθρο 54Α

Αρμοδιότητες του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ως προς τη διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων

1. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων του άρθρου 55, εκδίδει απόφαση για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Θετική εισήγηση γίνεται μόνο αν το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων του άρθρου 55 έχει ήδη κρίνει όμοια, σωρευτικά ως προς το πρόγραμμα σπουδών, τον τίτλο και το εκπαιδευτικό ίδρυμα, περίπτωση και υφίσταται σχετική απόφαση περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων.

2. Αν δεν υπάρχει προηγούμενη κρίση του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων για όμοια περίπτωση ή σε περίπτωση αμφιβολίας, ο Προϊστάμενος του Τμήματος της παραγράφου 1 παραπέμπει προς κρίση την υπόθεση στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων. Το ίδιο πράττει και αν κατά την κρίση του είναι δυνατή η αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων ύστερα από αντισταθμιστικά μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 14.

3. Ο ανωτέρω Προϊστάμενος στην περίπτωση της παρ. 2 εκτελεί χρέη εισηγητή προς το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, πέραν των εισηγητών που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 56, και έχει δικαίωμα ψήφου. Στο έργο του συνεπικουρείται από υπαλλήλους του Τμήματος της παραγράφου 1.

4. Αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αίτηση θεραπείας για οποιονδήποτε λόγο κατά της θετικής απόφασης, ο Υπουργός παραπέμπει την υπόθεση στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, το οποίο αποφαινεται οριστικά. Η δυνατότητα άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής της παραγράφου 8 του άρθρου 57 από τον

¹⁴². Το άρθρο 79 καταργήθηκε με την **παρ. 6 άρθρου 170 ν. 4763/ 2020**.

ενδιαφερόμενο κατά της οριστικής απόφασης του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, δεν τίγεται.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν στις αιτήσεις αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων που έχουν κατατεθεί έως τις 31.7.2017.».

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 55 του π.δ. 38/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την υποπαράγραφο 20 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ύστερα από τις λέξεις «το οποίο» προστίθενται τα εξής «, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 54Α,».

4. Οι περιπτώσεις Β', Δ', και Η' της παρ. 2 του άρθρου 56 του π.δ. 38/2010, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίστανται ως εξής:

«Β. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Γενικής Γραμματείας Παιδείας και Θρησκευμάτων, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης.».

«Δ. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, με αναπληρωτή του υπάλληλο του ιδίου Τμήματος, που ορίζεται από αυτόν. Ο ανωτέρω Προϊστάμενος μπορεί να εκτελεί χρέη εισηγητή, πέραν των εισηγητών που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 56, και έχει δικαίωμα ψήφου.».

«Η. Ως Γραμματέας, μαζί με τον αναπληρωτή του, ορίζεται υπάλληλος του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων.».

5. Στο άρθρο 57Α του π.δ. 38/2010, το οποίο προστέθηκε με την υποπαράγραφο 24 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Οργάνωσης και Διεξαγωγής Γραπτής Δοκιμασίας, καθώς και των άλλων εμπλεκόμενων στη γραπτή δοκιμασία επαγγελματικής ισοδυναμίας της παραγράφου 1, σύμφωνα με τις διατάξεις της 48066/ΙΑ/31.3.2014 απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 896) και την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».

Άρθρο 81

Θέματα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

1. Η παρ. 6 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011 (Α' 118), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Η αξιολόγηση των αιτήσεων για χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων από το Ι.Κ.Υ., καθώς και των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων του Ι.Κ.Υ. γίνονται εξατομικευμένα από καταξιωμένους επιστήμονες της Ελλάδας και του εξωτερικού που επιλέγονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Υ..

β) Η αποζημίωση των αξιολογητών της περίπτωσης α' καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Υ.. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι ανώτερη των ογδόντα (80) ευρώ ανά αξιολογούμενη αίτηση, ανάλογα με το αντικείμενο της αίτησης και το συνολικό ετήσιο ποσό αποζημίωσης κάθε αξιολογητή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ ανεξαρτήτως του αριθμού των αξιολογήσεων που διενεργούνται».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κ.λπ.) του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται.».

Άρθρο 82

Λοιπές διατάξεις

1. Στην υποπερίπτωση βδ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176) η λέξη «Ενιαίων» αντικαθίσταται από τη λέξη «Γενικών» και ύστερα από τις λέξεις «Επαγγελματικών Λυκείων» προστίθενται οι λέξεις «Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων-Λυκείων.».

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 4452/2017 (Α' 57) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με την υποπαράγραφο Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94)».

3. Εγκρίνεται η αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση των εκπαιδευτικών στα τμήματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στη Μονάδα Απεξάρτησης «18 ΑΝΩ» του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών (Ψ.Ν.Α.) που πραγματοποιήθηκε από 19.10.2016 έως 27.3.2017 και για την οποία δεν είχε εκδοθεί η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21) απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση καταβάλλεται από τις υπηρεσίες όπου ανήκουν οργανικά οι ανωτέρω εκπαιδευτικοί.

4. α) Οι διατάξεις του ν.δ. 3832/1958 (Α' 128) εφαρμόζονται αναλόγως και για τους ομογενείς εξ Αιγύπτου.

β) Η παράγραφος αυτή ισχύει από 1.1.2017 και εφαρμόζεται και για τις σχετικές διαδικασίες που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία αυτή.

5. Στην περίπτωση θ' της παρ. 3 του άρθρου 7 του π.δ. 114/2014 (Α' 181), η οποία

προστέθηκε με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4342/2015 (Α' 143), διαγράφονται οι λέξεις «των Τεχνικών Συμβουλίων των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. κατόπιν των σχετικών εισηγήσεων, καθώς και».

6. Το άρθρο 19 του ν. 4283/2014 (Α' 189), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 του ν. 4409/2016 (Α' 136), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19

Για την πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, μπορεί να γίνει χρήση πόρων του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η σχετική δαπάνη μπορεί να βαρύνει την Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) 047 με Κωδικό έργου 2014ΣΕ04700000 και τίτλο «Πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΕΠ-ΕΒΠ) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων βάσει του άρθρου 62 του ν. 4409/2016 (Α' 136)» του έτους 2017 έως το ποσό των τριάντα επτά εκατομμυρίων επτακοσίων σαράντα οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων (37.748.800) ευρώ και την οικεία Συλλογική Απόφαση του έτους 2018 έως του ποσού των δεκατριών εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων (13.300.000) ευρώ.».

7. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3328/2005 (Α' 80) οι λέξεις: «με παρακολούθηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «εξ αποστάσεως των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής».

8. Η περίπτωση 16 της υποπαρ. Θ.3. της παρ. Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 42 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επικαιροποίηση της άδειας Κολλεγίου, Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), Κέντρου Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο υποβάλλονται και τα προγράμματα σπουδών προς έγκριση. Η διαδικασία υποβολής και έγκρισης των προγραμμάτων σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στην άδεια Κολλεγίου και Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών και τις ειδικότητες που λειτουργούν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και στην άδεια των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Δύο προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών, με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος ή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η απόφαση αυτή τροποποιείται με την ίδια διαδικασία, ύστερα από αίτηση του φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης.».

9. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, ύστερα από εισήγηση του Τομέα και σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης Τμήματος.».

10. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 2889/2001 (Α' 37), όπως τροποποιήθηκε με

την παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4386/2016 (Α' 83) η φράση «δύο (2) ετών» ύστερα από τη φράση «για χρονικό διάστημα» και πριν τη φράση «από την έναρξη ισχύος της παρούσας» αντικαθίσταται με τη φράση «πέντε (5) ετών».

11. Στην αρχή του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 24 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24), πριν από τη λέξη «πρόεδροι» προστίθενται τα εξής: «ο Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.), οι Πρόεδροι των Συμβουλίων Επιλογής Σχολικών Συμβούλων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3848/2010 (Α' 71),».

Άρθρο 83

1. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 8 του άρθρου 58 του ν. 4310/2014 (Α' 258), προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Για τον ορισμό του αριθμού των εισακτέων και τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων για την εισαγωγή σε Εισαγωγικές Κατευθύνσεις των Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. εφαρμόζονται αντίστοιχα οι ισχύουσες διατάξεις για την εισαγωγή στα Τμήματα Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.».

2. α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 διαγράφονται οι λέξεις «Με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής» και τίθενται οι λέξεις «Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος» και στο τέλος του εδαφίου, μετά τις λέξεις «για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών» τίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης».

β) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011, διαγράφονται οι λέξεις «Με τον Οργανισμό» και τίθενται οι λέξεις «Με τον Κανονισμό».

3. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου τέταρτου του ν. 4405/2016 (Α' 129), διαγράφονται οι λέξεις «μέχρι την έκδοση Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι.».

4. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 διαγράφονται οι λέξεις «μπορεί να».

5. Στα άρθρα 14, 55, 58 και 59 του ν. 4009/2011, όπου αναφέρεται το Συμβούλιο του Ιδρύματος νοείται «η Σύγκλητος».

6. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4009/2011 ύστερα από τις λέξεις «ύστερα από» και πριν από τη λέξη «γνώμη» προστίθεται η λέξη «σύμφωνη» και ύστερα από τις λέξεις «της Συγκλήτου» διαγράφεται η φράση «και εγκρίνεται από το Συμβούλιο του Ιδρύματος».

7. α) Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι κατευθύνσεις του προγράμματος επί των οποίων βασίζονται οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού καθορίζονται από τη Σύγκλητο, ύστερα από γνώμη των Κοσμητειών των Σχολών. Ακολούθως, τα σχέδια των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού καταρτίζονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο, η οποία παρακολουθεί και ελέγχει την υλοποίηση των συμφωνιών σε ετήσια βάση, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό του Ιδρύματος.».

β) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 62 του ν. 4009/2011 διαγράφεται η λέξη «Οργανισμός» και τίθεται η λέξη «Κανονισμός».

8. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 (Α' 218) και στο πλαίσιο της εφαρμογής της διάταξης αυτής σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 84, προστίθενται τα εξής:

«Η άδεια της παρούσας περίπτωσης μπορεί να χορηγείται και σε μέλη Δ.Ε.Π. καλλιτεχνικών Τμημάτων για την άσκηση καλλιτεχνικής δραστηριότητας, συναφούς με το γνωστικό - καλλιτεχνικό τους αντικείμενο.».

9. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4332/2015 (Α' 76), όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Δεν είναι δυνατή η μετεγγραφή μεταξύ Τμημάτων ή Σχολών που εδρεύουν στην ίδια πόλη ή στον ίδιο νομό, εφόσον πρόκειται για τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.».

10. α) Τα εδάφια τέταρτο έως και τελευταίο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997 (Α' 266), όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίστανται ως εξής:

«Ως μέλη της Δ.Ε. ορίζονται: α) Επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, είτε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή ερευνητές, οι οποίοι έχουν γνώση και πείρα σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση και λειτουργίας Ανοικτών Πανεπιστημίων. Για τα μέλη της περίπτωσης αυτής ορίζονται ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Ως Πρόεδρος της Δ.Ε. ορίζεται ένα από τα ως άνω τακτικά μέλη. β) Οι κοσμήτορες των αυτοδύναμων Σχολών του Ιδρύματος, οι οποίοι αναπληρώνονται από τους Αναπληρωτές τους. γ) Ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π., που εκλέγεται με το αναπληρωματικό του από τα υπηρετούντα στο ίδρυμα μέλη Δ.Ε.Π. με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών αυτής της κατηγορίας προσωπικού. Σε περίπτωση μη εκλογής για οποιονδήποτε λόγο του εκπροσώπου των υπηρετούντων στο ίδρυμα μελών Δ.Ε.Π., η Δ.Ε. νομίμως συγκροτείται, συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις χωρίς τον ορισμό του ανωτέρω μέλους.».

β) Καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με την περίπτωση γ' της παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4368/2016 (Α' 21).

γ) Η Δ.Ε. του Ε.Α.Π. ανασυγκροτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Έως την έκδοση της απόφασης

αυτής, η ορισθείσα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου Δ.Ε. του Ε.Α.Π. εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά της.

δ) Στη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου, συμμετέχει ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών, ένας (1) εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών και ένας (1) εκπρόσωπος των υποψήφιων διδασκτόρων του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου, με δικαίωμα λόγου και χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι οποίοι εκλέγονται για ετήσια θητεία και χωρίς δυνατότητα επανεκλογής. Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, ορίζονται οι κανόνες εκλογής των ανωτέρω εκπροσώπων.

Η Διοικούσα Επιτροπή συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα, έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των φοιτητών.

11. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 4 του ν. 2552/1997 (Α' 266) μετά τη λέξη «καθηγητές» και πριν τη φράση «ή υπηρετούντες λέκτορες» προστίθεται η φράση «εξαιρουμένων των Πρυτάνεων, Αντιπρυτάνεων και Κοσμητόρων Α.Ε.Ι.».

12. Στην περίπτωση ι της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3391/2005 (Α' 240) μετά τη λέξη «Πανεπιστημίου» και πριν τη λέξη «και» προστίθεται η φράση «εξαιρουμένων των Πρυτάνεων, Αντιπρυτάνεων και Κοσμητόρων Α.Ε.Ι.».

13. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71) προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 όσοι εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 σε καθηγητικές σχολές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3194/2003 (Α' 267).».

14. Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου μπορεί να διοργανώνονται, συνολικά ή εν μέρει, αποκλειστικά για πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε. και μόνο σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), σε ξένη γλώσσα, με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της Κοσμητείας με τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Τμημάτων. Ζητήματα λειτουργίας του προγράμματος, επιλογής, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των φοιτητών, διδασκαλίας, εκπαιδευτικού προσωπικού και οικονομικής συμμετοχής ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου (ν. 3391/2005) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος. Η εισήγηση, καθώς και το πλαίσιο λειτουργίας αξιολογούνται από ειδική τριμελή επιτροπή που διορίζει το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.».

15. ¹⁴³

Άρθρο 84

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίων Α' έως Ε'

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται ο όρος «Αναπληρωτής Πρύτανη»

¹⁴³. Η παρ. 15 καταργήθηκε με την περίπτωση β' άρθρου 64 ν. 4692/2020.

νοείται ο «Αντιπρύτανης».

2. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται ο όρος «Συνέλευση Τ.Ε.Ι.» νοείται η «Σύγκλητος Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Συμβούλιο Τ.Ε.Ι.» νοείται το «Πρυτανικό Συμβούλιο Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Πρόεδρος Τ.Ε.Ι.» νοείται ο «Πρύτανης Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι.» νοείται ο «Αντιπρύτανης Τ.Ε.Ι.», και όπου αναγράφονται οι όροι «Διευθυντής Τ.Ε.Ι.» και «Διεύθυνση Τ.Ε.Ι.», νοούνται ο «Κοσμήτορας Τ.Ε.Ι.» και «Κοσμητεία Τ.Ε.Ι.», αντίστοιχα.

3. Η περίπτωση ια' του άρθρου 2 δεν θίγει τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 4009/2011 και άλλες ειδικότερες διατάξεις για τους λέκτορες.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 6 και 11 έχουν εφαρμογή και στα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λειτουργούντα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι. και Τμήματα, αντίστοιχα, εκτός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) και του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.).

5. Οι ήδη υφιστάμενες Σχολές με ένα (1) Τμήμα, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων την ειδική αιτιολόγηση της παραγράφου 2 του άρθρου 9.

6. Για συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή της έδρας Α.Ε.Ι., καθώς και για ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση και κατάργηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι., και κατάργηση Εισαγωγικών Κατευθύνσεων και ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση και κατάργηση Εισαγωγικών Κατευθύνσεων και Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι., για τα οποία έχει ήδη περιέλθει το προεδρικό διάταγμα για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η διαδικασία συνεχίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις. Για όσα δεν υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ήδη δοθείσες γνώμες της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.) και της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων ισχύουν για την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος. Όσον αφορά στην ίδρυση εισαγωγικών κατευθύνσεων για τις οποίες έχει ήδη έως την έναρξη του παρόντος υποβληθεί αίτημα στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και ερώτημα για έκδοση γνώμης από την Α.ΔΙ.Π. η διαδικασία συνεχίζεται και οι εισαγωγικές κατευθύνσεις ιδρύονται σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατάξεις.

7. Για μετονομασία, μεταβολή έδρας ή γνωστικού αντικείμενου Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. και μετονομασία Εισαγωγικών Κατευθύνσεων, καθώς και Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι., για τα οποία έχει ήδη περιέλθει το προεδρικό διάταγμα για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η διαδικασία συνεχίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις. Για όσα δεν υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ήδη δοθείσες γνώμες της Α.ΔΙ.Π. και της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων ισχύουν για την έκδοση της οικείας απόφασης.

8. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του άρθρου 7, τα θέματα που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τα λοιπά θέματα που ρυθμίζονται από τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό των άρθρων 7 και 8, και μέχρι την έκδοση αυτών, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

9. Ως προς τη διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και ως προς τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, καθώς και οι σχετικές διατάξεις του ν. 4009/2011, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

10. Όπου στις ανωτέρω διατάξεις της παραγράφου 9, αλλά και στις διατάξεις που μεταβατικά ισχύουν σύμφωνα με την παράγραφο 8, προβλέπεται αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας και την έγκριση προκηρύξεων θέσεων, την απόκλιση από το ελάχιστο όριο διδασκαλίας και τη χορήγηση αδειών, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τον Πρύτανη. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων διατηρεί την αρμοδιότητα έγκρισης της πίστωσης, όπου απαιτείται, πριν από τη δημοσίευση της σχετικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου και έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε Ιδρύματος, ζητήματα ως προς τη διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των μελών Δ.Ε.Π., των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος, καθώς και ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.¹⁴⁴ Οι εκλογές προκηρύσσονται και διεξάγονται από τα υπηρετούντα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου όργανα, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος.

12. Η εκλογή εκπροσώπων φοιτητών, μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικών υπαλλήλων στα συλλογικά όργανα διοίκησης και η συγκρότηση των οργάνων αυτών, καθώς και οι διαδικασίες εκλογής των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι., πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 30.11.2017, οπότε λήγει και η θητεία των υφιστάμενων οργάνων, που παρατάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78).¹⁴⁵

¹⁴⁴. Βλ. άρθρο 9 της ΥΑ με αρ. 153348/Ζ1 «Τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων των Α.Ε.Ι. και διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., των διοικητικών υπαλλήλων και των φοιτητών στα συλλογικά όργανα των Α.Ε.Ι. κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4485/2017» (ΦΕΚ Β'3255/15.9.2017).

¹⁴⁵. Βλ. συναφώς **παρ. 1 και 2 άρθρων 192 ν. 4823/2021** (Χρήση ηλεκτρονικών μέσων για τη διενέργεια εκλογικών διαδικασιών και συνεδριάσεων των οργάνων των Α.Ε.Ι.) **στο Παράρτημα.**

13. α) Η θητεία των υπηρετούντων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μονομελών οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο εκλογής τους.¹⁴⁶ Η θητεία Αναπληρωτή Πρύτανη λήγει συγχρόνως με τη θητεία του οικείου Πρύτανη. Έως τη λήξη της θητείας τους οι Αναπληρωτές Πρύτανη εκτελούν χρέη Αντιπρύτανη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα νόμο.

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78) μετά τη φράση «την ημερομηνία διορισμού στην οικεία βαθμίδα» και πριν τη φράση «, και σε περίπτωση άρνησης» προστίθεται η λέξη «Α.Ε.Ι.».

γ) Τα μονομελή όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένων των Αναπληρωτών Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και των Αναπληρωτών Προέδρων των Τ.Ε.Ι., των οποίων η θητεία παρατείνεται βάσει της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78), δεν μπορούν να οριστούν στη θέση αντικαταστάτη άλλου οργάνου του οικείου Α.Ε.Ι., μέχρι τη λήξη της ως άνω θητείας, ακόμη και αν παραιτηθούν ή παυθούν από το αξίωμά τους, για οποιονδήποτε λόγο, πριν τη λήξη της θητείας αυτής.

14.¹⁴⁷

15. Όπου στις διατάξεις του ν. 4009/2011 τίθεται ως προϋπόθεση εφαρμογής τους η έκδοση του οικείου Οργανισμού και αφορά σε θέματα που, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό, προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης είναι πλέον η έκδοση του οικείου Εσωτερικού Κανονισμού.

16. α) Οι διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) εφαρμόζονται στα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

β) Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1404/1983, οι λέξεις «τις δώδεκα και τις δεκαπέντε ώρες εβδομαδιαίως αντίστοιχα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις δεκατέσσερις και τις δεκαοκτώ ώρες εβδομαδιαίως αντίστοιχα».

17. Οι ήδη διορισθέντες και υπηρετούντες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου γραμματείς Ιδρύματος του άρθρου 28 του ν. 4009/2011 (Α' 195), συνεχίζουν να υπηρετούν και να αμείβονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις μέχρι τη λήξη της θητείας τους, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31.3.2018.

¹⁴⁶. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 6 άρθρου 18 ν. 4559/2018, ορίζονται τα εξής: «α) Οι θητείες των μονομελών οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. υπολογίζονται σε ακαδημαϊκά έτη. β) Η θητεία των υπηρετούντων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μονομελών οργάνων διοίκησης λήγουν την 31^η Αυγούστου του ακαδημαϊκού έτους στη διάρκεια του οποίου πρέπει να λήξει η θητεία τους, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο εκλογής τους. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει αν, με την εφαρμογή της, Πρύτανης παραμένει στη διοίκηση Α.Ε.Ι. περισσότερα από πέντε (5) συνεχόμενα έτη. Στην περίπτωση αυτή η θητεία του Πρύτανη δεν παρατείνεται και η θητεία του νέου Πρύτανη λήγει την 31^η Αυγούστου του ακαδημαϊκού έτους, κατά τη διάρκεια του οποίου επρόκειτο να λήξει η τετραετής θητεία του.»

¹⁴⁷. Η παρ. 14 («Οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Πρυτάνεις δεν μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα του Πρύτανη, κατά την πρώτη εκλογική διαδικασία μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.») **καταργείται με την παρ. 4 άρθρου 52 ν. 4589/2019.** Εξάλλου, κατά την παρ. 5 του ίδιου άρθρου: «Η θητεία των υπηρετούντων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρυτάνεων και Αντιπρυτάνεων δεν θίγεται από τις διατάξεις των παραγράφων 1-4».

18. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 29 δεν θίγουν βαθμολογικές, μισθολογικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις.

19. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης για τη συγκρότηση εκλεκτορικών σωμάτων μελών Δ.Ε.Π., νοείται η Συνέλευση Τμήματος, στην οποία δεν μετέχουν τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και οι φοιτητές.

20. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 29 δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις του ν. 2552/1997 (Α' 266) για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) και του ν. 3391/2005 (Α' 240) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) με εξαίρεση το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

21. α) Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του Ε.Α.Π. σύμφωνα με το άρθρο 7, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από **εισήγηση της Συγκλήτου**¹⁴⁸ του Ιδρύματος συστήνονται οι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος θέσεις διοικητικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και καθορίζονται οι κλάδοι και ειδικότητες προσωπικού κατά κατηγορίες, ο αριθμός και η κατανομή των θέσεων προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες, καθώς και τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα (κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά) **και τα κριτήρια του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες εξειδικευμένες ανάγκες για τη λειτουργία του φορέα**¹⁴⁹, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα, όπως ιδίως η προηγούμενη εμπειρία στη διοικητική και τεχνική υποστήριξη των προγραμμάτων εξ αποστάσεως πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

β) Για την πλήρωση των θέσεων που συνιστώνται με την κοινή απόφαση της περίπτωσης α' εκδίδεται προκήρυξη από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), η οποία περιλαμβάνει τον αριθμό ανά ειδικότητα του προσωπικού που θα προσληφθεί, καθώς και σύντομη περιγραφή των απαιτήσεων. Για την έκδοση της προκήρυξης, δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της επιτροπής της ΠΥΣ με αριθμ. 33 της 27.12.2006 (Α' 280). Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ε.Α.Π. και του Α.Σ.Ε.Π., καθώς και σε δύο εφημερίδες ευρείας πανελλαδικής κυκλοφορίας. **Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με την κοινή απόφαση της περίπτωσης α**¹⁵⁰.

γ) Η δαπάνη της μισθοδοσίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, καλύπτεται αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου από τους ίδιους πόρους του Ιδρύματος. Απαγορεύεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο απόσπαση, μεταφορά ή μετάταξη του εν λόγω προσωπικού σε φορέα που ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση με βάση γενικές ή ειδικές διατάξεις.

¹⁴⁸. Με την **περίπτωση δ/α άρθρου 17 ν. 4559/2018** αντικαταστάθηκαν ως άνω οι λέξεις «πρόταση της Συγκλήτου».

¹⁴⁹. Με την **περίπτωση δ/ββ άρθρου 17 ν. 4559/2018** αντικαταστάθηκαν ως άνω οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει».

¹⁵⁰. Το τελευταίο εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την **περίπτωση ε' άρθρου 17 ν. 4559/2018**.

δ) Με απόφαση της Συγκλήτου μπορεί να επανασυνάπτονται σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 28 του ν. 4386/2016 (Α' 83) συμβάσεις προσωπικού του Ε.Α.Π. που καταρτίστηκαν δυνάμει της διάταξης αυτής, μέχρι την έκδοση των προσωρινών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου και σε κάθε περίπτωση με ημερομηνία λήξης **όχι μετά τις 31.12.2019¹⁵¹**.

ε) Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και μέχρι την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση της Συγκλήτου του Ε.Α.Π. και την εκλογή Πρύτανη, όπου γίνεται αναφορά στη Σύγκλητο νοείται η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. και όπου γίνεται αναφορά στον Πρύτανη νοείται ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής, σύμφωνα και με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 7 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997.

Άρθρο 85

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΣΤ'

1. Οι διατάξεις των άρθρων 30 έως και 45 δεν θίγουν τις διατάξεις:

α) του ν. 2552/1997 (Α' 266) για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) και του ν. 3391/2005 (Α' 240) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.). Το ΔΙ.ΠΑ.Ε. μπορεί να οργανώνει και να λειτουργεί Π.Μ.Σ. σε Σχολές του, ακόμα και αν δεν παρέχονται σε αυτές σπουδές πρώτου κύκλου,

β) του άρθρου 3 του ν. 2194/1994 (Α' 34) για την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας,

γ) που ισχύουν σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από Τμήματα και Σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πλην των Α.Ε.Ι.

2.α) Π.Μ.Σ. που θα λειτουργήσουν το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 μπορεί να ακολουθήσουν τη διαδικασία ίδρυσης ή επανίδρυσης σύμφωνα με το άρθρο 32. Σε κάθε περίπτωση για τη λειτουργία και εγγραφή φοιτητών σε Π.Μ.Σ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 είναι αναγκαία η ίδρυση νέων ή επανίδρυση των ήδη υφιστάμενων, σύμφωνα με τις κείμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32. Τα Ιδρύματα στα οποία πρόκειται να λειτουργήσουν Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αποστέλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, την απόφαση ίδρυσης του άρθρου 32 το αργότερο έως τις 30.4.2018.

β) Κατ' εξαίρεση οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του παρόντος, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατάξεις.

¹⁵¹. Εκ νέου αντικατάσταση (μετά την προηγούμενη με το άρθρο 102 ν. 4547/2018) με την **παρ. 6 άρθρου 32 ν. 4589/2019**. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο: «*Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2019.*».

3. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 32 περί αναπομπής από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ., είναι εξήντα (60) ημέρες για την πρώτη εφαρμογή του νόμου, ήτοι για την πρώτη απόφαση ίδρυσης που θα εκδοθεί για κάθε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η προθεσμία της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 μπορεί να παρατείνεται για τα Π.Μ.Σ. που λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3685/2008 σε συνδυασμό με την παρ. 11 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195) και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. **[α);]Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 41 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. β) Αν επταμελής επιτροπή για την έγκριση διδακτορικής διατριβής υποψήφιου διδάκτορα, που έχει γίνει δεκτός πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, συγκροτήθηκε χωρίς τα αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 41, η συγκρότησή της είναι νόμιμη¹⁵².**

6. Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου: α) να δημοσιοποιήσουν τον απολογισμό της παραγράφου 6 του άρθρου 37 και να τον κοινοποιήσουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, για τη χρονική περίοδο των ετών 2012 έως 2017, και β) να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τους Κανονισμούς του άρθρου 45.

7. Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ..

Άρθρο 86

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Ζ'

1. Οι δομές που καταργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 48 και έχουν ήδη εκδώσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφές συμμετεχόντων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ολοκληρώνουν τα εν λόγω προγράμματα το αργότερο έως τις 31.12.2017.

2. Για την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 48, τα Ιδρύματα αποστέλλουν έως τις 31.10.2017 κατάλογο με τα Ινστιτούτα Διά Βίου Εκπαίδευσης και τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης που διατηρούν, καθώς και κατάλογο με τα λοιπά προγράμματα επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης που προσφέρουν.

¹⁵². Η παρ. 5 (η οποία είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 60 ν. 4559/2018) αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 32 ν. 4589/2019.

Άρθρο 87

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Η΄

1. Οι Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα Α.Ε.Ι. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4009/2011, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος.

2. Δαπάνες των Ε.Λ.Κ.Ε., των ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που προβλέπονται στο ν. 4270/2014, το π.δ. 113/2010 και το π.δ. 80/2016, εφόσον έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες διαδικασίες από τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 679/1996, 5439/1985 και 120/1/837/1988 ή από τις ισχύουσες διατάξεις για τα Ν.Π.Ι.Δ.¹⁵³ είναι νόμιμες και δεν αναζητούνται ευθύνες από τα αρμόδια όργανα.

3. Ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του άρθρου 68 εγκρίνεται το αργότερο έως τις 31.12.2020¹⁵⁴. Οι υφιστάμενοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Οδηγοί Χρηματοδότησης διατηρούνται σε ισχύ, κατά το μέρος που τα προβλεπόμενα σε αυτούς δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος και το αργότερο έως τις 31.12.2020¹⁵⁵. Έως την έναρξη ισχύος των Οδηγών Χρηματοδότησης του άρθρου 68, η Επιτροπή Ερευνών ρυθμίζει με αποφάσεις της ζητήματα που προβλέπονται στους εν λόγω Οδηγούς¹⁵⁶.

4. Οι Γραμματείες των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, μετονομάζονται αυτοδικαίως σε Μονάδες Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης. Στις εν λόγω Μονάδες συνιστάται Γραφείο Ταμειακής Διαχείρισης του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε., αρμόδιο για την εξόφληση των δαπανών.

5. Έως την έκδοση των Οργανισμών των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014:

α. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. λογίζεται ως οργανική μονάδα του φορέα, το επίπεδο της οποίας καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. ή του Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου.¹⁵⁷

β. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον ΠΜΟΔΥ, ο οποίος είναι συγχρόνως ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε. του αντίστοιχου φορέα.

¹⁵³. Προσθήκη με την παρ. 8.α. άρθρου 11 ν. 4521/2018.

¹⁵⁴. Η σχετική προθεσμία παρατάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 99 ν. 4692/2020.

¹⁵⁵. Η σχετική προθεσμία παρατάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 99 ν. 4692/2020.

¹⁵⁶. Η παρ. 3, όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ. 6 άρθρου 37 ν. 4589/2019, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 27 ν. 4653/2020.

¹⁵⁷. Σύμφωνα με την παρ. 12 άρθρου 98 ν. 4547/2018: «Η απόφαση της περίπτωσης α΄ της παρ. 5 του άρθρου 87 ν. 4485/2017 δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το αργότερο έως την 1^η Σεπτεμβρίου 2018 και τα έννομα αποτελέσματά της επέρχονται σε κάθε περίπτωση αναδρομικά από την έκδοσή της.».

γ. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε..

δ. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον επικεφαλής του Γραφείου Ταμειακής Διαχείρισης και των λοιπών μονάδων, μεταξύ των υπηρετούντων στο οικείο Α.Ε.Ι. ή το ερευνητικό και τεχνολογικό κέντρο.

6. Τα άρθρα 60, 61 και 62 του παρόντος αφορούν τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2018 και μετά. Έως τότε, και για τα αντικείμενα που ρυθμίζουν τα άρθρα αυτά, ισχύουν οι κοινές υπουργικές αποφάσεις 679/1996, 5439/1985 και 120/1/837/1988 **ή οι ισχύουσες διατάξεις για τα Ν.Π.Ι.Δ.**¹⁵⁸ Για δαπάνες που διενεργούνται σε βάρος του τρέχοντος προϋπολογισμού δεν απαιτείται έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και η έλλειψη αυτή δεν καθιστά τις ανωτέρω δαπάνες μη κανονικές. Ομοίως, από την 1η.1.2018 αρχίζουν και ισχύουν και τα άρθρα 57 παράγραφος 2, 58 και 59 παράγραφος 4. Έως τότε, για τα ζητήματα που τα εν λόγω άρθρα ρυθμίζουν ισχύουν αναλόγως οι ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις.

7. Η αληθής έννοια του εδαφίου α' της παρ. Β' του άρθρου 7 της κοινής υπουργικής απόφασης 679/1996 (Β' 826) είναι ότι η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών καθορίζει και το σύνολο των δαπανών μετακίνησης (δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση και λοιπές δαπάνες ταξιδιού).

8. Πρόσθετες αμοιβές που καταβλήθηκαν στα μέλη του προσωπικού των Α.Ε.Ι., των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 και των Ε.Π.Ι. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν αναζητούνται λόγω τυχόν έλλειψης της προβλεπόμενης από το άρθρο 31 του ν. 3528/2007 άδειας του υπηρεσιακού συμβουλίου.

9. Οι Επιτροπές Ερευνών και Διαχείρισης των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. συγκροτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 53, μέσα σε πέντε (5) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Έως την έκδοση της απόφασης του Πρύτανη για τη συγκρότηση της Επιτροπής οι υφιστάμενες Επιτροπές Ερευνών λειτουργούν νομίμως.

10. Για την εφαρμογή των άρθρων 50 έως 68 στα Τ.Ε.Ι., ως Σύγκλητος νοείται η Συνέλευση του Τ.Ε.Ι., ως Πρύτανης ο Πρόεδρος του Τ.Ε.Ι. και ως μέλη Δ.Ε.Π. τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι..

11.¹⁵⁹

12.α. Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014.

Οι Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στους εν λόγω φορείς, σύμφωνα με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 5439/1985 (Β' 298) και 120/1/837/1988 (Β' 696) εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4310/2014, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος.

¹⁵⁸ . Προσθήκη με την παρ. 8(β) άρθρου 11 ν. 4521/2018.

¹⁵⁹ . Καράργηση με την περίπτωση γ' άρθρου 63 ν. 4653/2020.

Στους Ε.Λ.Κ.Ε. των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων δύναται να αποδοθεί διαφορετικό ΑΦΜ από αυτό του οικείου φορέα, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στους εν λόγω φορείς δεν συγκροτείται Επιτροπή Ερευνών. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 54) και της Συγκλήτου (άρθρο 52 παρ. 4) ασκούνται από το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο είναι το αποφασιστικό όργανο του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο συγκροτείται σύμφωνα με το ν. 4310/2014. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 55) ασκούνται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Γραμματείες των Ε.Λ.Κ.Ε. των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων μετονομάζονται αυτοδικαίως σε Μονάδες Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης.

Ως εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52 και την περίπτωση στ' του άρθρου 54, νοείται η εισήγηση του Π.Μ.Ο.Α.Υ.¹⁶⁰

Τα καθήκοντα του ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε. μπορεί να ανατεθούν στον ΠΟΥ του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

Για τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα ζητήματα που προβλέπονται στο άρθρο 68 περιλαμβάνονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους. Έως την έκδοσή τους, τα ζητήματα ρυθμίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, που μεταβιβάζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στον τακτικό προϋπολογισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του φορέα και το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των εσόδων αυτών, χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών και λοιπών αναγκών του φορέα και όχι για την κάλυψη των αναγκών μισθοδοσίας του προσωπικού του.

Όπου γίνεται αναφορά σε Α.Ε.Ι., νοείται ο ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας, όπου γίνεται αναφορά στο ν. 4009/2011, νοείται ο ν. 4310/2014, όπου γίνεται αναφορά στην κοινή υπουργική απόφαση 679/1996, νοείται η κοινή υπουργική απόφαση 5439/1985 ή 120/1/837/1988 και όπου γίνεται αναφορά στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. νοείται ο Οργανισμός του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

β. Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται¹⁶¹ στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 που έχουν συσταθεί ως ν.π.ι.δ., στα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992, στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων - «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) και στο «Ιδρυμα

¹⁶⁰. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 16 άρθρου 20 ν. 4653/2020**.

¹⁶¹. Με την **παρ. 8(γ) άρθρου 11 ν. 4521/2018** διαγράφηκε η φράση «όσον αφορά τη διαχείριση των ερευνητικών και λοιπών έργων/προγραμμάτων».

Κρατικών Υποτροφιών» (Ι.Κ.Υ.). Ειδικότερα, οι επιμέρους διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται, όσον αφορά τη διαχείριση των ερευνητικών και λοιπών έργων/προγραμμάτων, στους τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την εφαρμογή τους δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών».

Στους εν λόγω φορείς δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τη σύσταση, οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 και 53) και τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 53).

Για τους φορείς αυτούς, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 54) και της Συγκλήτου (άρθρο 52 παρ. 4) ασκούνται από το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο είναι το αποφασιστικό όργανο του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο συγκροτείται σύμφωνα με το ν. 4310/2014 ή κατά τις οικείες διατάξεις για τα Ε.Π.Ι., το Ι.Τ.Υ.Ε. και το Ι.Κ.Υ.. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών ασκούνται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 55). Επίσης, οι αρμοδιότητες της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρο 58) ασκούνται από την αντίστοιχη οργανική μονάδα του ν.π.ι.δ. και οι αρμοδιότητες του ΠΟΥ του Μονάδας του Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από τον ΠΟΥ του ν.π.ι.δ.. Οι εν λόγω φορείς εξακολουθούν να έχουν ένα ΑΦΜ. Ως εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52 και την περίπτωση στ' του άρθρου 53, νοείται η εισήγηση του ΠΟΥ του οικείου φορέα.

Για τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα ζητήματα που προβλέπονται στο άρθρο 68 περιλαμβάνονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους. Έως την έκδοσή τους, τα ζητήματα ρυθμίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 που μεταβιβάζεται στον τακτικό προϋπολογισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του φορέα και το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των εσόδων αυτών, χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών και λοιπών αναγκών του φορέα και όχι για την κάλυψη των αναγκών μισθοδοσίας του προσωπικού του.

Όπου γίνεται αναφορά σε Α.Ε.Ι., νοείται ο ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας, όπου γίνεται αναφορά στο ν. 4009/2011, νοείται ο ν. 4310/2014 και όπου γίνεται αναφορά στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι., νοείται ο Οργανισμός του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

γ. Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Λ.Κ.Ε./ ΓΓΕΤ), ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 5439/1985 (Β' 298), εξακολουθεί να υφίσταται και διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4310/2014, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016, την παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4452/2017 και του παρόντος. Στον εν λόγω Ε.Λ.Κ.Ε. δεν συγκροτείται Επιτροπή Ερευνών. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής

Ερευνών και του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών ασκούνται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Ο Ε.Λ.Κ.Ε./ ΓΓΕΤ διατηρεί το ΑΦΜ της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας ως ξεχωριστό ΑΦΜ από αυτόν του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο Ε.Λ.Κ.Ε./ΓΓΕΤ τηρεί επενδυτικούς λογαριασμούς αποκλειστικά στην Τράπεζα της Ελλάδος και ορίζεται Υπόλογος/ Διαχειριστής όλων των λογαριασμών που αφορούν έργα ή και δράσεις του Τομέα Έρευνας και Καινοτομίας και τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

δ.¹⁶² Οι διατάξεις των άρθρων 59 έως 63 εφαρμόζονται αναλόγως στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ). Όπου αναφέρεται Α.Ε.Ι. και Ε.Λ.Κ.Ε. νοείται το ΕΛΙΔΕΚ, όπου αναφέρεται η Επιτροπή Ερευνών νοείται το Επιστημονικό Συμβούλιο, όπου αναφέρεται η Σύγκλητος νοείται η Γενική Συνέλευση και όπου αναφέρεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών νοείται ο Διευθυντής του ΕΛΙΔΕΚ. Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από την αντίστοιχη οργανική μονάδα του ΕΛΙΔΕΚ και οι αρμοδιότητες του Π.Ο.Υ. της Μονάδας του Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από τον Π.Ο.Υ. του ΕΛΙΔΕΚ. Το ΕΛΙΔΕΚ εξακολουθεί να έχει ένα ΑΦΜ.

Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 58, η παράγραφος 1 του άρθρου 64, η παράγραφος 2 του άρθρου 65 και η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4485/2017 εφαρμόζονται και στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας.

Άρθρο 88

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται οι εξής διατάξεις:

α. ο ν. 3685/2008 (Α' 148), εκτός από τις διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 9, του άρθρου 11, καθώς και της παραγράφου 4 του άρθρου 12,

β. τα άρθρα 1, 3, 4, 5, 6, οι παράγραφοι 1 έως 10 του άρθρου 7, το άρθρο 8 εκτός από την παράγραφο 13B του άρθρου αυτού, η οποία προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016, τα άρθρα 9, 10, 12, 13, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24, η παρ. 4 του άρθρου 27, οι παράγραφοι 1 έως 4 του άρθρου 28, οι παράγραφοι 3 έως 5 του άρθρου 30, τα άρθρα 38, 39, 40, 41, 42, 43, η παράγραφος 2 του άρθρου 44, η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 49, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 77, όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24) και η παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011,

γ. οι περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 47 του ν. 4025/2011 (Α' 228),

δ. τα άρθρα 1, 2, 3, οι παράγραφοι 1 έως 3, 5 και 6 του άρθρου 4 και η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4076/2012 (Α' 159),

¹⁶². Προσθήκη με την **παρ. 8 άρθρου 35 ν. 4589/2019**.

- ε. οι παράγραφοι 2 και 14 του άρθρου 34 και η παρ. 10 του άρθρου 44Α του ν. 4115/2013 (Α΄ 24),
- στ. η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 4132/2013 (Α΄ 59),
- ζ. η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4142/2013 (Α΄ 83),
- η. οι παρ. 7 **και** 22¹⁶³ του άρθρου 39 του ν. 4186/2013 (Α΄ 193),
- θ. το άρθρο 35 του ν. 4301/2014 (Α΄ 223),
- ι. οι παράγραφοι 5, 6 του άρθρου 73 και το άρθρο 122 του ν. 4316/2014 (Α΄ 270),
- ια. το άρθρο 6 της ΠΝΠ 7/8.10.2015 (Α΄ 127), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4350/2015 (Α΄ 161),
- ιβ. το άρθρο 30 του ν. 4368/2016 (Α΄ 21),
- ιγ. οι παράγραφοι 1 έως 4, 5 και 7 του άρθρου 26 και η παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4386/2016 (Α΄ 83),
- ιδ. η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4452/2017 (Α΄ 17),
- ιε. το άρθρο 15 του ν. 2454/1997 (Α΄ 7), όπως τροποποιήθηκε,
- ιστ. η υπ’ αριθμ. 5439/1985 (Β΄ 298) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών στο ΥΠΕΤ και στους εποπτευόμενους από αυτό φορείς για την αξιοποίηση των κονδυλίων της έρευνας»,
- ιζ. η υπ’ αριθμ. 679/1996 (Β΄ 826) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της απόφασης με αριθμ. Β1/819 «σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας»,
- ιη. η υπ’ αριθμ. 2077/6.12.1985 (Β΄ 801) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας»,
- ιθ. η υπ’ αριθμ. 120/1/837/1988 (Β΄ 696) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού της Ε.Ε.Α.Ε.».

Άρθρο 89

Ρυθμίσεις θεμάτων δευτεροβάθμιας γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης

.....

Άρθρο 90

1. Στην παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 4186/2013 (Α΄ 193) προστίθεται περίπτωση 30, ως εξής:

«30. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ».

2. α) Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74) αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη

¹⁶³. Η περίπτωση η΄ αντικαταστάθηκε ως άνω με την **παρ. 1 άρθρου 97 ν. 4547/2018**.

χορήγηση επάρκειας προσόντων διδασκαλίας ξένης γλώσσας. Σε περίπτωση που στις προϋποθέσεις περιλαμβάνεται η παρακολούθηση προγράμματος διδακτικής ξένης γλώσσας σε Α.Ε.Ι., με όμοια απόφαση καθορίζονται η διάρκεια, οι πιστωτικές μονάδες, οι δικαιούχοι συμμετοχής και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για την οργάνωση των προγραμμάτων εκδίδεται απόφαση της Συγκλήτου, στην οποία αναγράφονται αναλυτικά τα προσφερόμενα μαθήματα, οι πιστωτικές τους μονάδες και τυχόν τέλη παρακολούθησης, η οποία εγκρίνεται, ύστερα από γνώμη Ι.Ε.Π. με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

β) Οι εκδοθείσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπουργικές αποφάσεις δυνάμει της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 διατηρούνται σε ισχύ.

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 (Α'85) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τη λήψη της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται προηγούμενη ακρόαση του εγκαλούμενου από το πειθαρχικό συμβούλιο.».

4. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επιπλέον, ως προς τη μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκπαιδευτική τους υπηρεσία σε σχολεία της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης.».

Άρθρο 91

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2552/1997 (Α' 266), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4368/2016 (Α' 21), προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Οι συντονιστές των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού (Ο.Δ.Π.) των Θ.Ε. και των Ε.Θ.Ε. που συγκροτούν ένα προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αποτελούν την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), η οποία συντονίζει την ακαδημαϊκή οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της επιτροπής καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ε.Α.Π.. Στην Ε.Π.Σ. προεδρεύει ο Διευθυντής του οικείου προγράμματος σπουδών. Σε περίπτωση νέων προγραμμάτων σπουδών και έως την ανάπτυξη του συνόλου των Θ.Ε. και των Ε.Θ.Ε. που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων αυτών, ο συντονισμός της ακαδημαϊκής οργάνωσης και λειτουργίας τους ασκείται από ακαδημαϊκές επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από γνώμη της οικείας Κοσμητείας. Η θητεία των επιτροπών αυτών ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών και σε δύο (2) έτη για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και λήγει αυτοδικαίως με τη συγκρότηση της οικείας Ε.Π.Σ.. Μέλη των ακαδημαϊκών επιτροπών ορίζονται οι συντονιστές των Ο.Δ.Π. των λειτουργούντων στο οικείο πρόγραμμα σπουδών Θ.Ε. και Ε.Θ.Ε., καθώς και άλλα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ερευνητές ή

Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε ομοταγές ίδρυμα της αλλοδαπής, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι θεραπεύουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με το οικείο πρόγραμμα σπουδών. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη κάθε επιτροπής, οι ειδικότερες αρμοδιότητές της και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της, καθώς και η κατά περίπτωση αμοιβή του Προέδρου και των μελών από ίδιους πόρους του ιδρύματος. Η γνώμη της Κοσμητείας για τη συγκρότηση της επιτροπής θεωρείται ότι δόθηκε και η απόφαση της Συγκλήτου λαμβάνεται νομίμως μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του ερωτήματος σε αυτήν.».

2. α) Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2552/1997 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) Ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής του εκλέγονται για τρία (3) έτη, με άμεση και μυστική ψηφοφορία από εκλεκτορικό σώμα το οποίο αποτελείται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π. που ανήκουν στην οικεία Σχολή. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

γ) Κοσμήτορας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, πλήρους απασχόλησης της οικείας Σχολής. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

δ) Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή του γίνεται από τον υπηρετούντα Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδι-κτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή τον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ'.

Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει τριμελής εφορευτική επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, η οποία ορίζεται, με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η εφορευτική επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψήφιους Κοσμήτορες μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη εκλογής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως.

Η ψηφοφορία διεξάγεται με κάλπη σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας, τέτοια που να επιτρέπει τη διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Η διαδικασία εκλογής του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα διεξάγεται με χωριστά για το κάθε αξίωμα ψηφοδέλτια. Κοσμήτορας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανείς από τους υποψήφιους Κοσμήτορες ή Αναπληρωτές Κοσμήτορες δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Ο Κοσμήτορας δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ. και Εργαστηρίου.

Ο Κοσμήτορας αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του, αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα.

Αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τα δύο (2) πρώτα έτη της θητείας του για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο, διενεργούνται από τον Πρύτανη εκλογές για την ανάδειξη Κοσμήτορα, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την κένωση της θέσης. Η θητεία του νέου Κοσμήτορα θεωρείται πλήρης, εκτός αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το δεύτερο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Κοσμήτορας πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Έως ότου αναλάβει καθήκοντα ο νέος Κοσμήτορας, καθώς και αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Κοσμήτορα ασκεί ο Αναπληρωτής του. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

β) Η θητεία των υπηρετούντων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κοσμητόρων και Αναπληρωτών Κοσμητόρων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου παρατείνεται έως τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος των τριών (3) ετών.

Άρθρο 92

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4310/2014 «Ερευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258), προστίθεται παράγραφος 7, ως εξής:

«7.α. Με απόφαση της Συγκλήτου της Ακαδημίας Αθηνών συνιστάται Επιστημονικό Συμβούλιο Ερευνητικών Κέντρων Ακαδημίας Αθηνών (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.), το οποίο είναι κοινό για όλα τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών.

β. Το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. είναι αρμόδιο για τον ορισμό των επιτροπών κρίσης και των εισηγητικών επιτροπών για την πλήρωση και προαγωγή των ερευνητών των

Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4310/2014.

γ. Το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. αποτελείται από επτά (7) μέλη. Μέλη του μπορεί να είναι ερευνητές των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών βαθμίδας Α΄ ή Β΄. Τα μέλη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών. Η θητεία των μελών του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. είναι διετής. Μετά τη συγκρότησή του σε σώμα, τα μέλη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.. Ο Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου για το οποίο συνεδριάζει το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α., συμμετέχει ως εισηγητής στις συνεδριάσεις του.».

2. Η διάταξη της περίπτωσης γ΄ της παρ. 9 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α΄ 86) εφαρμόζεται στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων - «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) από τις 11.5.2016.

Άρθρο 93

Βλ. ήδη άρθρο 23 παρ. 3 ν. 4009/2011, όπως ισχύει.

Άρθρο 94

Στο άρθρο 10 παρ. 5 του ν. 4452/2017 (Α΄ 17) προστίθεται εδάφιο 5.α, ως ακολούθως:

«5.α. Οι εκπαιδευτικοί κλάδου ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής δύναται, εφόσον πλεονάζουν, ή και για την συμπλήρωση του διδακτικού τους ωραρίου και εντός αυτού, να διατίθενται σε Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους και την υποστήριξη αυτοτελών προγραμμάτων και δράσεων φυσικής αγωγής και άσκησης για όλους, τα οποία υλοποιούνται υπό την εποπτεία της Γ.Γ.Α. και αθλητικών προγραμμάτων και δράσεων εγκεκριμένων από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τα οποία δύναται να υλοποιούνται στα Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα της Γ.Γ.Α..

Στους μόνιμους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής στους οποίους θα γίνει ολική διάθεση ή και συμπλήρωση ωραρίου κατά τα ως άνω αναγραφόμενα, δεν επιτρέπεται ταυτόχρονα με τη διάθεσή τους στα Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα:

α) να ασκούν προπονητικό έργο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας σε αθλητικό σωματείο, το οποίο είναι χρήστης των εγκαταστάσεων του ΕΑΚ της διάθεσής τους και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή,

β) να αποτελούν μέλη Διοικητικού Συμβουλίου αθλητικών σωματείων της ανωτέρω περίπτωσης.

Οι διαθέσεις των ανωτέρω αναγραφόμενων περιπτώσεων θα γίνονται με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης Π.Ε. και Δ.Ε..

Άρθρο 95

.....
4. Στο τέλος του άρθρου 4 της από 24 Δεκεμβρίου 1990 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περί μουσουλμάνων Θρησκευτικών Λειτουργιών», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν. 1920/1991 (Α΄ 11), προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση που σε θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή Μουφτή διοριστεί καθηγητής της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή μόνιμος εκπαιδευτικός της δημόσιας ή της μειονοτικής εκπαίδευσης ή των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης, η εκπαιδευτική ιδιότητα αναστέλλεται προσωρινώς καθ' ο χρόνο κατέχει τη θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή. Μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας του επιστρέφει αυτοδικαίως στην υπηρεσία του. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατόπιν αίτησης του εκπαιδευτικού, μπορεί να επιτραπεί η παράλληλη άσκηση των εκπαιδευτικών καθηκόντων του με τα καθήκοντα του Μουφτή ή του Τοποτηρητή Μουφτή. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών της θέσης του Μουφτή και το ποσοστό των αποδοχών της θέσης που κατείχε πριν το διορισμό του στη θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή Μουφτή, όπως κάθε φορά το ποσοστό αυτό προβλέπεται, για την κατοχή δεύτερης θέσης στο Δημόσιο. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την παράλληλη άσκηση καθηκόντων του εκπαιδευτικού, τη μερική απαλλαγή του από τα εκπαιδευτικά και την ολική απαλλαγή του από τα διοικητικά καθήκοντα, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς να απαιτείται η γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.».

Άρθρο 96

Τροποποίηση του ν. 4375/2016 (Α΄ 51)

Άρθρο 97

Τροποποίηση του π.δ. 167/2014 (Α΄ 252)

Άρθρο 98

Άρθρο 99

Άρθρο 100

Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α΄ 94)

Άρθρο 101

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4013/2011 (Α΄ 204)

Άρθρο 102

Άρθρο 103

Άρθρο 104

Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 1069/1980 (Α΄ 191)

Άρθρο 105

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α΄ 265)

Άρθρο 106

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4468/2017 (Α΄ 61)

Άρθρο 107

Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4469/2017 (Α΄ 56)

Άρθρο 108

Άρθρο 109

Βιβλίο Ημερησίων Δελτίων Απασχολούμενου Προσωπικού σε αγροτικές εργασίες και αλιεία

Άρθρο 110

Παράταση θητείας μελών Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΜΕ.Δ.

Άρθρο 111

Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 3996/2011

Άρθρο 112

Παράταση διάρκειας προγράμματος ειδικής επιδότησης ανεργίας πρώην εργαζομένων στην Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε.

Άρθρο 113

Παράταση προθεσμίας άσκησης καθηκόντων ιατρού εργασίας

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3850/2010 (Α΄ 84) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία των οκτώ (8) ετών για την απόκτηση του τίτλου της ειδικότητας της ιατρικής της εργασίας, που αναφέρεται στην παρ. 2 της κοινής υπουργικής απόφασης Υ7α/ ΓΠ.οικ.112498/ 18.8.2009 (Β΄ 1775), πέραν της οποίας δεν επιτρέπεται σε ιατρό που δεν κατέχει την ειδικότητα της ιατρικής της εργασίας να ασκεί τα καθήκοντα του ιατρού εργασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 26 Αυγούστου 2027.».

Άρθρο 114

.....

Άρθρο 115

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.